

ภาษาละว้า

AA Lwa ANGN 2531/1988, Maeda, Seiji. "Anthropologie Juridique des LAWA (Thaïlande)"
(Etude intensive et etude extensive)

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยปารีส VII วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาขนบการยุติธรรม และกฎหมายในสังคมของชาวละว้า โดยกล่าวถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนกลุ่มนี้ และการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน การประกอบอาชีพ การตั้งบ้านเรือน ระบบครอบครัว การปกครอง ประเพณี พิธีกรรมความเชื่อ และกล่าวถึงขนบการยุติธรรม ระบบการตัดสินและพิพากษา ซึ่งมีข้อปฏิบัติที่ยึดถือตามจารีตประเพณีที่กำหนดไว้และถือเป็นกฎหมายที่อยู่ในจิตวิญญาณในสังคมของชาวละว้า นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงกฎข้อบังคับต่างๆ ในบริบทของสังคมชนเผ่าและในบริบทของสังคมประเทศ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากระบบของอินเดีย ดังเช่นประเทศอื่นๆ ในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นความซ้ำซ้อน

AA Lwa ANGN 2532/1989, จันทรบุรณ สุทธิ และสมเกียรติ จำลอง, "ลัวะ และวัน เดือน ปี" วารสารข่าว สารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.13 No.3,4 July-December 1989, หน้า 45-74

แต่เดิมลัวะนับวันโดยการยึดดวงจันทร์เป็นหลัก เมื่อใดก็ตามดวงจันทร์ขึ้นเป็นวันแรก จะถือเป็นวันเริ่มต้นใหม่ และวันสุดท้ายที่ดวงจันทร์หายไปถือเป็นวันสุดท้ายของเดือน ที่เรียกว่าลัวะในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละว้า

AA Lwa ANGN 2539/1986, สุริยา รัตนกุล, สุจิตลักษณ์ ดีผดุง และ ภัททิยา ยิมเรวัต, ภาษาและวัฒนธรรมลัวะ : ศึกษาจากบทสนทนา 30 บท สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 247 หน้า

หนังสือพรรณนาภาษาและวัฒนธรรมลัวะ (มัล) เล่มนี้มีคำนำแสดงประวัติที่มาของกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (มัล) ที่จังหวัดน่าน แสดงการกระจายของประชากรลัวะในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดน่าน ประมาณ 39,000 คน กล่าวถึงการศึกษา ลักษณะหมู่บ้าน ครอบครัว การแต่งงาน อาชีพ การแต่งกาย ความเชื่อและประเพณีการเลี้ยงผี ประเพณีการทำโสรจ ภาษาและการจัดแบ่งตระกูลภาษาในตระกูล ออสโตรเอเชียติก พรรณนาระบบเสียงภาษาลัวะ (มัล) สำเนียงบ้านสกาตกลาง มีบรรณานุกรม แล้วให้ตัวอย่างคำสนทนาภาษาลัวะในเรื่องในชีวิตประจำวัน รวม 30 เรื่อง โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงเป็นลัทธิอักษร แล้วถ่ายทอดเป็นตัวอักษรไทย แล้วให้คำแปลเป็นภาษาไทย

AA Lwa ANGN 2539/1996, ญัญญูวี ทศธร และ วีระพงศ์ มีสถาน, "ละว้าบ้านแปะ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่: การสำรวจภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้น", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, หน้า 58-72

AA Lwa ANGN 2539/1996, ญัญญูวี ทศธร และสุริยา รัตนกุล. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สารานุกรมนี้กล่าวถึงชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์และภาษา ประวัติความเป็นมา การกระจายตัว ของประชากร ลักษณะภาษา การแต่งกาย การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย อาชีพความเป็นอยู่ โครงสร้างทางสังคม ครอบครัว ความเชื่อและพิธีกรรม อาหาร การรักษาโรค การคลอดบุตร รวมทั้งให้ บรรณานุกรมงานที่เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของชนกลุ่มนี้

AA Lwa ANGN 2539/1996, ฌ็อง-ลูว์ ทอร์รู และสุริยา รัตนกุล, สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า, สถาบันวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิมพ์เนื่องในมหาวโรกาสฉลองสิริราช สมบัติครบ 50 ปี, โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 32 หน้า มีภาพสีหลายภาพ และบรรณานุกรม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชื่อเรียกกลุ่มชาติพันธุ์ประวัติศาสตร์ของละว้า ประชากร ภาษา การแต่ง กาย การตั้งถิ่นฐานและลักษณะที่อยู่อาศัย อุปนิสัยและวิถีชีวิตโดยทั่วไป อาชีพและความเป็นอยู่ โครงสร้างทางสังคม การแต่งงาน พิธีกรรมที่เกี่ยวกับผีของละว้า พิธีศพ อาหาร สุขภาพอนามัย

AA Lwa ANOT 2508/1965, Kunstadter, Peter, "The Future of Upland Tribal people in the Nations of Southeast Asia : Lua' and Karen Hill Peoples of Northwest Thailand", Paper presented at the Annual Meetings of the American Anthropological Association, Denver, Colorado, November 1965, ถ่ายเอกสาร, 41 หน้า

บทความนี้กล่าวถึงชาวเขาเผ่าละว้า และกะเหรี่ยงที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ความสัมพันธ์ของ ชาวเขากับชนในพื้นที่ราบ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (ค.ศ. 1965)

AA Lwa ANOT ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Kunstadter, Peter Hill and Valley Populations in Northwestern Thailand ร่างรายงานการวิจัย Draft for private circulation-not for publication or quotation, โรเนียว เย็บเล่ม, 28 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

รายงานการวิจัยนี้กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีทั้ง กะเหรี่ยง ละว้า ไทฉาน และตองซู่ ความสัมพันธ์ระหว่างชนในที่สูงกับชนในที่ราบ งานพัฒนาของ หน่วยราชการที่เกี่ยวกับชาวเขา กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจของชาวเขา ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ระหว่างชนในที่สูงกับชนในที่ราบ

AA Lwa ANOT ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, กองวิจัยสังคมศาสตร์, รายงานย่อผลการวิจัยในสาขาต่างๆ ด้านสังคม ศาสตร์ เล่ม 6 สภาวิจัยแห่งชาติจัดพิมพ์เผยแพร่, 58 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายงานการวิจัยในสาขาต่างๆ ด้านสังคมศาสตร์ มีที่เกี่ยวกับเรื่อง กะเหรี่ยงคือรายงานการวิจัยในหมวดมานุษยวิทยา ของนักวิจัยชาวญี่ปุ่นชื่อ นายชิเงรุ อิจิมะ (Shigeru Iijima) ชื่อเรื่องที่วิจัยคือ "การเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมกะเหรี่ยงเผ่าสะกอที่อยู่ ตามเขา" ซึ่งในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงเผ่าสะกอ ผู้วิจัยได้แบ่งการ เปลี่ยนแปลงเป็น 3 สมัย คือสมัยเร่วอน สมัยกึ่งเร่วอน และสมัยตั้งถิ่นฐานอยู่กับที่

ในส่วนที่เกี่ยวกับละว้าและกะเหรี่ยง มีรายงานการวิจัยของนักวิจัยชาวอเมริกันชื่อ

ดร.ปีเตอร์ कुนส์ตัดเตอร์ (Dr. Peter Kunstadter) ชื่อเรื่องที่วิจัยคือ “รายงานการวิจัยเรื่องชาวเขาเผ่าละว้าและเผ่ากะเหรี่ยงในภาคเหนือของประเทศไทย” ผู้วิจัยบรรยายประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของละว้า และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างละว้ากับเพื่อนบ้านอันได้แก่กะเหรี่ยงและไทย

AA Lwa ANTN 2521/1978, Kunstadter, Peter and Roger Harmon, Lua' of North Thailand, The Material Culture of the Upland of Pa Pac, An Exhibition at the Thomas Burke Memorial Washington State Museum of the University of Washington, Seattle, Washington, 20 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบ 44 ภาพ

หนังสือนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าละว้า (ที่ผู้เขียนเรียกว่า ลัวะ ความจริงพูดภาษาละว้า) ภาพประกอบ 44 ภาพนั้นเป็นภาพแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในวัฒนธรรมดั้งเดิมของละว้า

AA Lwa ANTR 2477/1934, Hutchinson, E.W., "The Lawa in Northern Siam", Journal of the Siam Society vol.XXVII, part 2 หน้า 153-174 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีบางตอนที่เป็นบทสวดและคาถาเขียนเป็นภาษาไทยแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบ

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า เน้นกลุ่มละว้าที่ป้อหลวง กล่าวถึงลักษณะบ้านเรือน ความเชื่อทางศาสนาและชีวิตประจำวันของละว้า ความเชื่อในไสยศาสตร์และเวทมนต์คาถา พิธีแต่งงาน การรับมรดก พิธีทำศพ วิธีการปลูกข้าว การทำเหมืองเหล็ก และช่างเหล็กชาวละว้าที่ป้อหลวง บทความนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทสวดพิธีเลี้ยงผีชนิดต่างๆ เช่น ผีนา ผีประตูบ้าน ผีประตูเรือนและกระไดเตาไฟ ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และข้อมูลเกี่ยวกับภาษาละว้า

AA Lwa ANTR 2482/1939, Steinmann, Alfred and Sanidh Rangsit, "Denkmalformen und Opferstätten der Lawa", Zeitschrift für Ethnologie vol.71, หน้า 163-174 เขียนเป็นภาษาเยอรมัน

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ละว้าที่จังหวัดเชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ผู้เขียนแบ่งกลุ่มละว้าออกเป็นกลุ่มละว้าที่ป้อหลวงและกลุ่มละว้าที่ม่อพาย บทความนี้เน้นเรื่องศาสนาและความเชื่อ การทำพิธีเซ่นเสด็จยวง การฆ่าควายเซ่นสรวง กล่าวถึงลายสลักบนเสาในหมู่บ้านละว้า

AA Lwa ANTR 2510/1967, Kraisri Nimmanhaeminda, "The Lawa Guardian Spirits of Chiangmai", Journal of the Siam Society, Volume LV, part 2, หน้า 185-225 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีส่วนที่เป็นบทสวดที่เขียนเป็นภาษาไทย

บทความนี้กล่าว ปู่สะ ย่าสะ และสุเทวฤๅษี ซึ่งถือเป็นเทพารักษ์ปกป้องรักษาเมืองเชียงใหม่ กล่าวว่าบรรพบุรุษของปู่สะและย่าสะเป็นชาวละว้า กล่าวถึงกษัตริย์ละว้าชื่อวิลังคะ กล่าวถึงพิธีฆ่าควายเซ่นสรวงผีละว้า

AA Lwa ANTR 2510/1967, Kunstadter, Peter, "The End of the Lua Year", โรเนียวเย็บเล่ม, 17 หน้า, มีเชิงอรรถและบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงพิธีสืบปีของกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า (ที่เรียกว่า ลัวะ ในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละว้า) กล่าวถึงพิธีเรียกขวัญผีประจำหมู่บ้าน พิธีขับไล่วิญญาณชั่วร้ายมีเนื้อเพลงภาษาละว้าที่เป็นภาษาเก่าซึ่งเป็นเพลงที่ใช้ในพิธีขับไล่วิญญาณชั่วร้ายด้วย

AA Lwa ANTR 2510/1967, Kunstadter, Peter, *Southeast Asian Tribes, Minority and Nations*, Princeton Center of International Studies, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีบรรณานุกรม มีภาพประกอบมาก และมีตารางแสดงจำนวนประชากรต่างๆ

หนังสือเล่มนี้ กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยกับชนส่วนใหญ่ในประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ ในส่วนที่กล่าวถึงประเทศไทยได้ยกตัวอย่างเช่น กรณีของม้ง ชมุ และละว้า เป็นต้น มีการกล่าวถึงศาสนาและพิธีกรรมค่อนข้างละเอียด

AA Lwa ANTR 2514/1971, Kauffmann, H.E., "Stone Memorials of the Lawa (Northwest Thailand)", *Journal of the Siam Society*, January 1971, หน้า 129-151 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่และภาพประกอบ

บทความนี้กล่าวถึงพิธีการตั้งเสาสะกางของละว้าและพิธีฆ่าควายเช่นผีสะบ้ายซึ่งเป็นผีประจำหมู่บ้านของละว้า ซึ่งเป็นผู้พิทักษ์รักษาคนในหมู่บ้าน กล่าวถึงเสาหินซึ่งตั้งสูงแบบ menhirs ในหมู่บ้านละว้าที่บ่อหลวง ซึ่งเป็นการกระทำตามความเชื่อถือในศาสนาแบบดั้งเดิมของละว้า

AA Lwa ANTR 2534/1991, อัมพร จิรัฐติกร, "พิธีขึ้นเสาสะกางแห่งชุมชนลัวะ" *วารสารภาษาและวัฒนธรรม* ปีที่ 17 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2534 หน้า 132-139 เขียนเป็นภาษาไทย

บทความนี้พรรณนาพิธีขึ้นเสาสะกางซึ่งเป็นที่อยู่ของผีหลักเมืองซึ่งคอยคุ้มครองหมู่บ้าน ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะความจริงพูดภาษาละว้า

AA Lwa ANTR 2534/1991, ไพฑูรย์ ดอกบัวแก้ว, "ผีลัวะ ล้านนา" *ศิลปวัฒนธรรม* 13, 2: 218-221

บทความนี้กล่าวถึงพิธีการเช่นผีอารักษ์ของชาวละว้าที่บ้านแปะ อำเภอจอมทอง กลุ่มชาติพันธุ์ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะ ความจริงพูดภาษาละว้า

AA Lwa ANTR 2537/1994, ธนจรรย์ สุระมณี, "ลัวะเลี้ยงผีลาดเสาสะกาง" *วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา* ปีที่ 18 ฉบับที่ 3-4 กรกฎาคม-ธันวาคม 2537 หน้า 68-80

ประเพณีการเลี้ยงผีลาดเสาสะกางเป็นพิธีที่สำคัญของชาวละว้า (ที่เรียกว่า ลัวะ ความจริงพูดภาษาละว้า) ที่ทำขึ้นเพื่อเลี้ยงผีลาด ผีประจำหมู่บ้าน ซึ่งพิธีนี้ 10-12 ปี ถึงจะมีสักครั้งหนึ่ง ซึ่งปีนั้นจะต้องเป็นปีที่ปลูกข้าวไร่ได้สมบูรณ์ ข้าวปลาไม่ขาดแคลน คนและสัตว์ไม่เป็นโรคระบาด โดยกำหนดเอาวันอังคารข้างขึ้นเดือน 2 ต้น/ปลายเดือนของเดือนไหนก็ได้ ขึ้นอยู่กับการกำหนดของหมู่บ้าน

บ้าน พิธีกรรมจะแบ่งเป็น 3 วันคือ วันจันทร์เป็นวันแรกของงาน มีการฆ่าควาย 3 ตัว เอาเนื้อแบ่งกัน วันอังคารเป็นวันเอก และวันสำคัญหัวใจของงานเพราะเป็นวันฆ่าควายเลี้ยงผีลาดเสาสะกัง วันพุธ ตอนกลางคืนเป็นวันทำพิธีลาดน้ำเสี่ยงทายและเป็นวันสุดท้ายของงานถือเป็นวันออกงาน

AA Lwa ANTR 2539/1986, สุริยา รัตนกุล, "ประเพณีการตายและการทำศพของชาวลัวะ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2539 หน้า 4-27 เขียนเป็นภาษาไทย เขียนถ่ายถอดภาษาลัวะด้วยตัวอักษรไทย และด้วยอักษรไทย

บทความนี้กล่าวถึงความเดิมในศึกษาภาษาลัวะ (ถิ่นหรือมัล) ที่จังหวัดน่าน วิเคราะห์คำว่า ลัวะ-มัล-ถิ่น-ปรัย-ไพร พรรณนาระบบเสียงภาษาลัวะสำเนียงสภาคกลางอย่างสังเขป ให้ข้อความ (text) เรื่องการตายและการทำศพของชาวลัวะ

AA Lwa ANTR 2539/1996, ญัฐวี ทศรุต, "พิธีเลี้ยงผีหมู่บ้านชาวลัวะ : บ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง", วารสารภาษาและวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2539 หน้า 51-58

บทความนี้กล่าวถึงการเลี้ยงผีประจำหมู่บ้านแบ่งออกเป็น 3 วัน คือ วันดาเป็นวันที่เตรียมของสำหรับทำพิธีวันเลี้ยงผี และวันส่งเคราะห์ (เตาสะอาง) กล่าวถึงพิธีการเลี้ยงผีที่เสาสะกัง และพิธีการดำหัวควาย

AA Lwa BB 2515/1972, Bang-On Thiemsiri and Kannika Mahawat, *List of Documentary Films on Thailand*, Applied Scientific Research Corporation of Thailand, โรเนียว เย็บเล่ม, 28 หน้า

กล่าวถึงภาพยนตร์ 16 มม. ที่เกี่ยวกับชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่มีอยู่ที่ห้องสมุด USIS คือมีเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าอีก้อ เผ่าละว้า เผ่าลีซอและกะเหรี่ยง เผ่าม้ง ไทลื้อ และมูเซอ เย้า

AA Lwa EC 2509/1966, Kunstadter, Peter, "Irrigation and Social Structure : Narrow Valleys and Individual Enterprise", Paper prepared for Eleventh Pacific Science Congress, Tokyo, August 1966, โรเนียว, เย็บเล่ม, 14 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้ถ้านความคิดว่าการทำกสิกรรมแบบทดน้ำมาใช้เป็นเหตุให้สังคมนั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และรวมตัวกันได้เป็นปึกแผ่นขึ้นบทความนี้ยกตัวอย่างกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะว่าที่เริ่มใช้การทำกสิกรรมแบบทดน้ำแทนการปลูกข้าวไร่ด้วยน้ำฝนแบบดั้งเดิม การศึกษาครั้งนี้พบว่าการทำนาแบบทดน้ำทำให้ที่นากลายเป็นสมบัติส่วนบุคคล ที่บุคคลจะให้เช่าหรือซื้อขายได้ ทำให้ที่นาไม่ใช่สมบัติส่วนรวมของหมู่บ้านเช่นในสมัยก่อน

AA Lwa EC 2513/1970, Kunstadter, Peter และ E.C.Chapman, "Shifting Cultivation and

Economic Development in Northern Thailand” บทความเสนอใน International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development Department of Land Development, October 1970 หน้า 145-166, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงการปลูกพืชโดยหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่ปลูกไปแต่ละปี และทิ้งไร่เก่าให้กลับฟื้นความสมบูรณ์ขึ้นมาใหม่ กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ละว้าและกะเหรี่ยงว่าทำการกสิกรรมด้วยวิธีนี้ กล่าวถึงปัญหาเรื่องประชากรที่เพิ่มขึ้นทำให้ที่ดินไม่พอ ปัญหาการอนุรักษ์ดินและน้ำ

AA Lwa EC 2513/1970, Ministry of Agriculture and Cooperatives, Promotion of Livestock Production in the Highlands of Northern Thailand, รายงานโรเนียว เย็บเล่ม, 22 หน้า

รายงานนี้กล่าวถึงการใช้ที่ดินในหมู่ชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย การเลี้ยงสัตว์และพฤติกรรมในการบริโภคเนื้อสัตว์ จำนวนสัตว์เลี้ยง การเลี้ยงสัตว์ของกะเหรี่ยงและละว้า การเพิ่มพันธุ์สัตว์ การเลี้ยงสัตว์ และสุขวิทยาในการเลี้ยงสัตว์ ทำรายงานมีข้อเสนอแนะ

AA Lwa EC 2513/1970, Thiem Komkris, “Forestry Aspects of Land-Use in Areas of Shifting Cultivation”, บทความเสนอในที่ประชุม International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development/ Department of Land Development, October, 1970 หน้า 179-198 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความสั้นๆ นี้พูดถึงสภาพของดินในพื้นที่ที่ทำไร่เลื่อนลอย ได้ยกตัวอย่างการใช้ที่ดินแบบละว้าที่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีการปล่อยให้ที่ดินได้พัก (fallow period) เป็นเวลา 10 ปี ว่าเป็นวิธีที่ดีเพราะทำให้พื้นดินกลับสมบูรณ์ขึ้นได้

AA Lwa EC 2513/1970, Zinke, Paul J., Sanga Sabhasri and Peter Kunstadter, “Soil Fertility Aspects of the Lua Forest Fallow System of Shifting Cultivation” บทความเสนอในที่ประชุม Field Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand

บทความนี้กล่าวถึงการแบ่งเวลาในปีปฏิทินการทำไร่ของละว้า (ที่ผู้เขียนเรียกว่าลัวะ ในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละว้า) วิธีการทำไร่ซึ่งเริ่มด้วยการเผาไร่ตามคำเสี่ยงทายด้วยการดูดีไก่ กล่าวถึงสภาพของดินที่ละว้าใช้ทำไร่ กล่าวถึงวิธีการทำไร่ของละว้าซึ่งมีการหมุนเวียนการใช้ที่ดินให้ที่ดินผืนหนึ่งได้พักเป็นเวลา 10 ปี ก่อนจะกลับมาทำไร่ ณ ที่นั้นใหม่

AA Lwa EC 2517/1974, Hearn, Robert M., Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่ทำกินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

AA Lwa EC 2517/1974, Kunstadter, Peter, "Usage et tenure des terres chez les Lua' (Thaïlande)" พิมพ์ในวารสาร Etudes Rurales, No.53-56, มกราคม-ธันวาคม 1974 หน้า 449-465 เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

บทความนี้ให้ภูมิหลังทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ที่เรียกว่าลัวะในบทความนี้ ความพูดภาษาลัวะไม่ใช่ภาษาลัวะที่ใช้พูดจากันที่จังหวัดน่าน) แล้วพรรณนาวิธีการถือครองที่ดินและใช้ที่ดินของลัวะว่าตามประเพณีดั้งเดิม กล่าวถึงวิธีการปรับเปลี่ยนเรื่องการใช้ที่ดินในสมัยปัจจุบัน

AA Lwa EC 2521/1978, Kunstadter, Peter, E.C. Chapman and Sanga Sabhasri (editors), *Farmers in the Forest Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand*, East-West Center, the University Press of Hawaii, 402 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 16 บท แต่ละบทแต่งโดยนักวิชาการชาวไทยบ้าง นักวิชาการชาวต่างประเทศบ้าง กล่าวถึงวิธีการทำเกษตรกรรมแบบต่างๆ ของชาวเขา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการทำไร่แบบเลื่อนลอย มีตัวอย่างในเรื่องของชนลัวะว่า กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ ม้ง ฯลฯ

AA Lwa EC 2523/1980, Bruneau, Michel, *Recherches sur l'organisation de l'espace dans le Nord de la Thaïlande*, These présentée devant l'Université de Paris IV, le 10 Juin 1977, Librairie Honore Champion, 7 Quai Malaquais, Paris, 1044 หน้า แบ่งเป็น 2 volumes, มีภาคผนวก, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเสนอต่อมหาวิทยาลัยปารีส 4 เล่มนี้เสนอผลงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในภาคเหนือของประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบใหญ่ คือ แบบอย่างการใช้ที่ดินในที่ราบและแบบอย่างการใช้ที่ดินบนภูเขา แบบแรกแบ่งออกเป็น 3 แบบย่อย คือ 1) การใช้ที่ดินแบบคนเมืองทางเหนือ คือมีการกันเหมืองฝายแล้วทำนา 2) การใช้ที่ดินตามแบบคนภาคกลางทำนา 3) การใช้ที่ดินตามแบบคนภาคกลาง ปลุกพืชเศรษฐกิจ แบบหลังแบ่งออกเป็น 3 แบบย่อยคือ 1) การใช้ที่ดินเพื่อปลูกฝ้าย 2) การใช้ที่ดินตามแบบลัวะและกะเหรี่ยง ซึ่งเป็นการทำไร่ข้าวในที่สูงและมีการปล่อยที่ดินให้พักเพื่อฟื้นคืนความสมบูรณ์ 3) การใช้ที่ดินตามแบบม้ง เพื่อการปลูกฝิ่น วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาทั้งทางภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยา

AA Lwa EC 2523/1980, Kunstadter, Peter, "Rice in a Lua' Subsistence Economy, Northwestern Thailand", Paper presented at the Symposium on Food Energy in Tropical Ecosystems, American Anthropological Association Annual Convention, Washington D.C, 6 December, 1980, โรเนียว เย็บเล่ม, 26 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
บทความนี้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงในการปลูกข้าวในหมู่บ้านละว้าที่ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียงในระหว่าง ค.ศ. 1960 ถึง ค.ศ. 1980 (ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะ ความจริงพูดภาษาละว้า)

AA Lwa EC 2523/1980, ชอบ คชาอนันต์ (ดร.), "ชาวเขาในประเทศไทย" ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, พ.ศ. 2523, บทความโรเนียว, 9 หน้า มีภาคผนวก เดิมเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้ว น.ส. ผ่องเพ็ญแซ เทพหัสดิน ณ อยุธยา แปลเป็นภาษาไทยเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย 31 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2523 กรมประชาสงเคราะห์ เอกสารวิชาการเลขที่ 102 เล่มที่ 12/2523

บทความนี้ให้ภาพชาวเขาโดยรวม กล่าวถึงการรวมกลุ่มการกระจายและขนาดของประชากรชาวเขา ลักษณะทางสังคมของชาวเขาพิจารณาจากด้านการเกษตร ปัญหาใหญ่เกี่ยวกับชาวเขา ปัจจัยตัวเร่งต่อปัญหาชาวเขา ตอนท้ายบทความให้รายละเอียดโดยสรุปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง มูเซอ เย้า ลัวะ(ถิ่น) อีเก้อ ลีซอ ละว้า ขมุ มีภาคผนวกแสดงแผนภูมิตระกูลภาษา และจำนวนประชากรชาวเขาเผ่าต่างๆ ใน พ.ศ. 2522

AA Lwa EC 2527/1984, Kunstadter, Peter, "Cultural ideals, socioeconomic change, and household composition: Karen, Lua' Hmong, and Thai in Northwestern Thailand", PP.299-329 in *Households: Comparative and Historical Studies of the Domestic Group*, Robert McC. Netting, Richard R. Wilk and Eric J. Arnould (editors), University of California Press, Berkeley, 1984, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

AA Lwa EC 2527/1984, มงคล จันทน์บำรุง และจิระ ปริงเชื้อ, การศึกษาภาวะตลาดของผลผลิตการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เขตพื้นที่โครงการพัฒนาการเกษตรบนที่สูงเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น กลุ่มน้ำแม่ลาน้อยตอนบน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, 2527, โรเนียว เย็บเล่ม, 54 หน้า

รายงานการวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาวะการผลิตและการตลาดผลผลิตการเกษตรใน 9 หมู่บ้านในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยง 7 หมู่บ้าน หมู่บ้านละว้า 2 หมู่บ้าน ศึกษาภาวะการผลิตของพืชส่งเสริมเช่นพืชผักสวนครัว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง กระเทียม ศึกษาการใช้ที่ดิน การใช้แรงงาน วัสดุอุปกรณ์การเกษตร และประสิทธิภาพในการผลิต

AA Lwa EC 2529/1986, ศรัศักร วัลลิโภดม, "ลัวะ ละว้า และกะเหรี่ยงของเผ่าในที่สูงกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ-การเมืองกับรัฐในที่ราบ" วารสารเมืองโบราณ Vol.12, No.1, มกราคม-มีนาคม 2529

เขียนเป็นภาษาไทยและอังกฤษ

บทความนี้ศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ-การเมืองระหว่างกลุ่มชนในที่ราบและที่สูง โดยศึกษาความสัมพันธ์ของคนสองกลุ่มนี้ในอดีต เหตุผลที่ทำให้มีความสนใจในเรื่องนี้คือการพบแหล่งโบราณคดีบนเทือกเขาทางตะวันตกของกลุ่มแม่น้ำปิง ตั้งแต่เขตจังหวัดกำแพงเพชร ตาก และ เชียงใหม่ ชนกลุ่มที่ผู้วิจัยเรียกในบทความนี้ว่าลัวะนั้นคือชนกลุ่มที่นักภาษาศาสตร์เรียกว่าผู้พูดภาษาลัวะ

AA Lwa EC 2531/1988, ชูสิทธิ์ ชูชาติ, "ลัวะแม่แจ่ม : ร่องรอยการผลิตในอดีต ซึ่งหลงเหลือในปัจจุบัน" วารสารภาษาและวัฒนธรรม ปีที่ 9 ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2531 หน้า 46-51 เขียนเป็นภาษาไทย
บทความนี้ให้ความรู้เรื่องระบบเศรษฐกิจของกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะว่า การผลิตและผลผลิต การใช้แรงงานชายและแรงงานหญิง การเลี้ยงสัตว์ แรงงานด้านการช่าง ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะความจริงพูดภาษาลัวะ

AA Lwa EC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Kunstadter, Peter, "Subsistence Agricultural Economics of Lua' and Karen Hill Farmers of Mae Sariang District, Northwestern Thailand", Paper prepared for Symposium on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, ไรเนียว, เย็บเล่ม, 61 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
บทความนี้เป็นการบรรยายเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจแบบสปีทกรรมพอเลี้ยงตัวได้ของชาวลัวะ (ที่เขียนว่า Lua' ความจริงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาลัวะ) 233 คน ในหมู่บ้านป่าแป๋ และชาวกะเหรี่ยง 183 คน ในหมู่บ้านเลกอคี (แม่อุ้มลองน้อย) อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ค้นคว้าใน ปี พ.ศ. 2510-2511 สถานะการณทางเศรษฐกิจของหมู่บ้านทั้งสองแห่งกำลังเลวลง พร้อมกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และความต้องการเงินสดเพิ่มขึ้น ประชากรของทั้งสองหมู่บ้านไม่สามารถดำรงชีพได้จากผลผลิตของข้าวที่ปลูกแต่เพียงอย่างเดียว แต่การยังชีพขึ้นอยู่กับเงินค่าจ้างที่ได้มาจากที่อื่นด้วย

AA Lwa EC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Sanga Sabhasri, "Effect of Forest Fallow Cultivation on Forest and Soil Productivity", ไรเนียว เย็บเล่ม, 31 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
บทความนี้ศึกษาผลของการทำไร่ในที่สูงแบบมีการพักที่ดินเป็นรอบ รอบละ 10 ปีที่ชาวเขาเผ่าลัวะกระทำที่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เริ่มเก็บข้อมูลใน ค.ศ. 1967 และเก็บข้อมูลเสร็จใน ค.ศ. 1969

AA Lwa EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Lawa". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press*, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ของกลุ่มชนนี้ ที่ตั้ง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งความสัมพันธ์

ด้านภาษา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม กล่าวในรายละเอียดถึงแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ: ครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางสังคมและการเมือง ระบบความเชื่อและศาสนา เป็นต้น

AA Lwa EG 2531/1988, Ethnographic Study Series. "The Lawa". In *Minority Groups in Thailand*. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องต่างๆ ไปเกี่ยวกับชาวละว้าได้แก่ ชื่อ ขนาดของกลุ่ม ภูมิหลังได้แก่ ภาษา ประวัติ แบบแผนการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพ สุขภาพกาย และลักษณะทางจิตวิญญาณ โครงสร้างทางสังคม ประเพณีและข้อห้าม การเกิด การตาย การศึกษา ศาสนาและความเชื่อ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการเมือง และข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกับชาวละว้า

AA Lwa ET 2527/1984, สุริยา รัตนกุล, "ละว้าและลัวะ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้า 56-78

บทความนี้ชี้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ละว้าและกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นคนละกลุ่มชาติพันธุ์ มีประวัติต่างกันและมีภาษาต่างกัน บทความนี้ให้ตารางคำศัพท์ภาษาละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เปรียบเทียบกับภาษาลัวะที่จังหวัดน่านเป็นจำนวน 104 คำ โดยแบ่งแยกตามหมวดความหมาย

AA Lwa HL 2511/1968, Kunstadter Peter, Damrong Chiewshilp, and Thomas M. Yuill, "Social Integration and Ecological Isolation : A Report of a Medical Survey of a Lua^a Village in Mae Hong Son Province, Northwestern Thailand" โรเนียว เย็บเล่ม 67 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงวิธีการรักษาพยาบาลคนป่วยในสังคมละว้า ซึ่งมีทั้งการกินยาแบบสมัยใหม่ และการเลี้ยงผีตามแบบประเพณีดั้งเดิม บทความได้แสดงว่าคนละว้าบนภูเขา มีลักษณะการเจ็บป่วยแตกต่างจากคนไทยบนพื้นราบ บทความเสนอว่าที่เป็นเช่นนั้นเพราะละว้ากับคนไทยบนพื้นราบอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผิดกัน แต่คนละว้ากับคนไทยก็ไม่ได้อยู่ห่างไกลกันในทางสังคม ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะ ความจริงพูดภาษาละว้า

AA Lwa HP 2517/1974, Hearn, Robert M., *Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand*, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่ทำการให้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

AA Lwa HT 2508/1965, Kunstadter, Peter, "The Future of Upland Tribal People, in the Nations of Southeast Asia : Lua and Karen Hill Peoples of Northwest Thailand", เป็นบทความเสนอต่อที่ประชุม Annual Meetings of the American Anthropological Association, Denver, Colorado, เป็นบทความตัวพิมพ์ดีด ถ่ายเอกสาร เย็บเล่ม 41 หน้า (เป็นภาษาอังกฤษ)

กล่าวถึงประวัติของชาว ละว้า และกะเหรี่ยง การกลมกลืนเข้าเป็นไทยของชาวละว้าบางกลุ่ม ลักษณะสำคัญประจำกลุ่ม วิธีการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม ความเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้านในระยะ ค.ศ. 1955-1960 ปัญหาของการดำรงชีวิต ในบทความนี้มีตารางแสดงจำนวนประชากรและศาสนาที่เขาับถือ พร้อมทั้งแสดงถิ่นที่อยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ นอกเหนือไปจากละว้าและกะเหรี่ยงด้วย มีบรรณานุกรม

AA Lwa HT 2508/1965, Kunstadter, Peter, "The Future of Upland Tribal People in the Nations of Southeast Asia : Lua' and Karen Hill Peoples of Northwest Thailand", A Paper presented at the Annual Meeting of the American Anthropological Association, Denver, Colorado, November 1965, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 41 หน้า, มีบรรณานุกรม

บทความนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับคนไทยในที่ราบลุ่ม โดยยกเอาตัวอย่างจากชาวละว้าและชาวกะเหรี่ยง กลุ่มชาติพันธุ์ที่ Kunstadter เรียกว่าลัวะ ในบทความนี้ความจริงคือกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า บทความกล่าวถึงความสัมพันธ์ในอดีตตลอดจนสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

AA Lwa HT 2521/1978, ซอบ คชาอนันต์, (ดร.), "ละว้าในอดีตกาล" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ตุลาคม-ธันวาคม 2521 หน้า 6-11

กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของละว้า ซึ่งความเป็นมาดั้งเดิมมีหลายที่มา บ้างก็ว่าเดิมอาศัยอยู่ทางตอนใต้ของจีน แล้วอพยพมา

AA Lwa HT 2533/1990, Condominas, Georges. "From Lawa to Mon, from Saa' to Thai". Translated by Stephanie Anderson, Maria Magannon and Gehan Wijeyewardene. Ed. by Gehan Wijeyewardene. Department of Anthropology, Research School of Pacific Studies, The Australian National University.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ทางสังคม (social spaces) ซึ่งนำมาศึกษากลุ่มคนในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นดินแดนของชนหลายชาติพันธุ์ภาษา กล่าวถึงความสัมพันธ์และลักษณะชาติพันธุ์ของกลุ่มออสโตรเอเชียติก และกลุ่มไทย การเมืองและสังคมที่ทำให้กลุ่มชนชาวออสโตรเอเชียติกหรือละว้าหรือลัวะ ปรับเปลี่ยนไปเป็นมอญในภาคเหนือของไทย และข่าหรือข่า

ปรับเปลี่ยนเป็นไทย บทความเรื่องแรกมาจากเรื่อง Notes sur l'histoire lawa ซึ่งเขียนเพื่อร่วมฉลองพิพิธภัณฑ์โบราณคดีและศิลปของเมืองไทยในปี 1958 โดยใช้แหล่งเอกสารภาษาบาลี ประกอบกับตำนานคติชนวิทยาและเรื่องทางชาติพันธุ์ รวมทั้งเอกสารภาษาพื้นบ้านต่างๆ ซึ่งทำให้สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับรัฐต่างๆ สมัยก่อนพุทธกาล ซึ่งเป็นยุคที่ยังไม่มีการจดบันทึก ตลอดจนถึงยุคพุทธกาลและบทบาทของชาวมอญต่อกลุ่มชนอินโดจีนโบราณและกลุ่มซึ่งมาครอบครองดินแดนต่อมา ส่วนบทความที่สองกล่าวถึงข้อสันนิษฐานลักษณะสังคมล้านนาสมัยก่อนกลุ่มไทยจะมีอำนาจเหนือและลักษณะทางสังคมและการเมือง การขยายดินแดนอย่างรวดเร็วของกลุ่มไทยในดินแดนกว้างใหญ่แถบนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชาวไทยและผู้ถูกปกครองกลุ่มพื้นเมืองออสโตรเอเชียติก ซึ่งเปลี่ยนจากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นทางสังคม และการปรับเปลี่ยนสู่ความเป็นไทย ในแง่ของภาษา การวิเคราะห์คำศัพท์ ได้พบอิทธิพลของมอญและจีนนอกเหนือไปจากเขมร

AA Lwa HT 2538/1995, Condominas, Georges. "Notes on Lawa History Concerning a Place Named Lua? (Lawa) in Karen Country" แปลจาก "Notes sur l'histoire lawa". In *From Lawa to Mon, from Saa to Thai* translated by Stephanie Anderson, Maria Magannon and Gehan Wijeyewardene. Ed. by Gehan Wijeyewardene. Department of Anthropology, Research School of Pacific Studies, The Australian National University.

บทความนี้กล่าวถึงความเชื่อว่าเดิมมีอาณาจักรละว้าในบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันโดยอ้างอิงจากชื่อสถานที่ ได้แก่ "หลุมฝังศพละว้า" ซึ่งค้นพบในบริเวณที่ตั้งถิ่นฐานของชาวกะเหรี่ยงสะกอในอำเภอจอมทองในปัจจุบัน ผู้เขียนมีความเห็นว่าน่าจะเป็นป้อมปราการของอาณาจักรของชาวละว้า เป็นหลักฐานของการปรากฏของรัฐต่างๆ ของชาวละว้าและชาวอินโดจีนโบราณอื่นๆ ก่อนอารยธรรมอินเดียเข้ามามีอิทธิพล หลุมดังกล่าวมีพบทั้งในภาคเหนือของไทย เขมร และลาว และเวียดนาม โดยผู้เขียนเสนอให้มีการขุดค้นทางโบราณคดีดูว่าเป็นหลุมฝังศพจริงหรือไม่ ในปัจจุบันพบว่าชาวละว้ามีการสืบสายสกุลที่เรียกว่า ชามัง ซึ่งถือว่าเป็นผู้รักษาวัฒนธรรมละว้า เป็นผู้มีหน้าที่ประกอบพิธีต่างๆ ตัดสินคดีความ ได้รับการยกย่อง และมีสิทธิพิเศษจากส่วนแบ่งการสังเวย ผู้เขียนเชื่อว่าน่าจะเป็นผู้สืบทอดของกษัตริย์วงศ์ของอาณาจักรละว้า ผู้มีอิทธิพลในภาคเหนือของไทยในสมัยนั้น ผู้มีประวัติความรักที่ไม่สมหวังต่อพระนางจามเทวีแห่งลำพูน (หริภุญไชย) บทความนี้ได้กล่าวถึงพระนางจามเทวีผู้ที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์การสร้างเมืองหริภุญไชย และมีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์ในบริเวณนี้เป็นอย่างยิ่งก่อนสมัยพญาเม็งราย เชื่อว่าพระนางจามเทวีคือชาวละว้าที่ได้รับการศึกษาในกลุ่มวัฒนธรรมมอญ และได้นำศิลปวัฒนธรรมมอญมาเผยแพร่ในอาณาจักรนี้ ต่อมาวัฒนธรรมมอญและละว้าได้ผสมกลมกลืนกับภายใต้การปกครองของไทยวนแห่งอาณาจักรล้านนา นอกจากนี้จากหลักฐานฝ่ายไทยได้กล่าวถึงการปรากฏของอาณาจักรของพวกกลุ่มข่า

(หรือคนอินโดจีนโบราณ) ในเขตหลวงพระบาง เชียงขวาง และปาสัก ปัจจุบัน จากหลักฐานทางภาษาศาสตร์ได้พบกลุ่มโล่ ล่วย กูย กลุ่มต่างๆ อยู่หนาแน่น ซึ่งน่าจะมีการจัดระบบการเมืองสังคมแต่เก่าก่อนในเขตช่วงกลางของแม่น้ำโขง ซึ่งน่าจะเป็นกำเนิดของพวกเจนละมิก

AA Lwa HT ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, กองวิจัยสังคมศาสตร์, รายงานย่อผลการวิจัยในสาขาต่างๆ ด้านสังคมศาสตร์ เล่ม 6 สภาวิจัยแห่งชาติจัดพิมพ์เผยแพร่, 58 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายงานการวิจัยในสาขาต่างๆ ด้านสังคมศาสตร์ มีที่เกี่ยวกับเรื่องกะเหรี่ยงคือรายงานการวิจัยในหมวดมานุษยวิทยา ของนักวิจัยชาวญี่ปุ่นชื่อนายชิเกะ อิิจิมะ (Shigeru Iijima) ชื่อเรื่องที่วิจัยคือ "การเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมกะเหรี่ยงเผ่าสะกอที่อยู่ตามเขา" ซึ่งในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงเผ่าสะกอ ผู้วิจัยได้แบ่งการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 สมัย คือสมัยเร่ร่อน สมัยกึ่งเร่ร่อน และสมัยตั้งถิ่นฐานอยู่กับที่

ในส่วนที่เกี่ยวกับละว้าและกะเหรี่ยง มีรายงานการวิจัยของนักวิจัยชาวอเมริกันชื่อ ดร.ปีเตอร์ कुนส์ตัดเตอร์ (Dr. Peter Kunstadter) ชื่อเรื่องที่วิจัยคือ "รายงานการวิจัยเรื่องชาวเขาเผ่าละว้าและเผ่ากะเหรี่ยงในภาคเหนือของประเทศไทย" ผู้วิจัยบรรยายประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของละว้า และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างละว้ากับเพื่อนบ้านอันได้แก่กะเหรี่ยงและไทย

AA Lwa LC 2470-71/1927-28, Kerr, A.F.G., "Two 'Lawa#' vocabularies", Journal of the Siam Society, vol.XXI, part 1, หน้า 53-63 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีรายการคำศัพท์ที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย

บทความนี้ให้รายการคำศัพท์ภาษาละว้าที่บ่อหลวงเทียบกับภาษาว้าในประเทศพม่า ตอนท้ายให้รายการคำศัพท์ภาษาที่คนเข้าใจผิดเรียกว่า "ละว้า" ที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งในปัจจุบันนี้เราทราบกันดีแล้วว่าเป็นภาษาในตระกูลทิเบต-พม่าซึ่งคนในกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเรียกตนเองว่า "อุก๋อง"

AA Lwa LC 2485-88/1942-45 published in 1946-1947, Sanidh Rangsit, "Beitrag zur Kenntnis der Lawasprachen von Nord-Siam", Anthropos, Revue Internationale d'Ethnologie et de Linguistique, Tome XXXVII-XL, sohk 689-710 เขียนเป็นภาษาเยอรมัน

ในตอนต้นของบทความมีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับละว้าที่มีผู้เขียนไว้ก่อนบทความนี้ บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเล็กน้อย และเน้นมากในเรื่องภาษาละว้าให้คำศัพท์ภาษาละว้าที่อมพาย และเวียงป่าเป้า โดยนำไปเข้าตารางเปรียบเทียบกับภาษาว้าที่เชียงตุง และภาษาอมก (A-Mok) และอังกูร (Ang-ku) ที่พูดในประเทศจีน

AA Lwa LC 2508/1965, Von Klaus, Wenk, "Drei La(wa#-Vokabularien aus Nordthailand", ลงพิมพ์ในวารสาร Oriens Extremus, กรกฎาคม 1965 หน้า 107-127 เขียนเป็นภาษาเยอรมัน

บทความนี้ให้รายการคำศัพท์ภาษาละว้าที่บ้านระอาง บ้านเกียนกา และบ้านโจกซึ่งจัดเป็นภาษาละว้ากลุ่มอมพาย โดยจดภาษาละว้าด้วยสัทอักษรและแปลเป็นภาษาเยอรมัน

AA Lwa LC 2512/1969, Story, Joan H. and John H. Story, Hill Tribes, the Target Audience, รายงานโรเนียว เย็บเล่มเสนอต่อ USIS, 13 หน้า มีตารางและภาคผนวก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

รายงานการวิจัยนี้เป็นรายงานสุดท้ายเสนอต่อ USIS ซึ่งให้ทุนวิจัยในระหว่างธันวาคม 1968-มีนาคม 1969 เป็นการครอบคลุมการวิจัยภาคสนามในจังหวัดน่าน เชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ในกลุ่มชาวเขาเผ่าต่างๆ ได้แก่ ม้ง เย้า อีเก้อ มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง ลัวะ และขมุ การวิจัยมีวัตถุประสงค์วิเคราะห์พฤติกรรมการรับฟังวิทยุของชาวเขา ศึกษารายการที่ชาวเขาชอบ เวลาที่เขาสะดวกจะรับฟัง จำนวนคนที่รับฟังวิทยุ และศึกษาหารายการที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวเขา

AA Lwa LC 2513/1970, Flatz, Gebhard, "The Khalo or Mae Rim Lawa, a Remnant of the Lawa Population of Northern Thailand", The Journal of the Siam Society, Volume LVIII Part 2, July 1970 หน้า 87-104 มีแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่เรียกตนเองว่ากะเลอหรือพาเลอ และถูกคนไทยที่อยู่ใกล้เคียงเรียกว่าลัวะ ผู้เขียนเสนอแนะว่าอาจจะเรียกได้ว่าเป็นคนลัวะที่อาศัยอยู่ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่เคยมีผู้ใดเขียนถึงมาก่อน เมื่อทำการศึกษาภาษาโดยเก็บคำตัวอย่างจำนวน 140 คำ มาเปรียบเทียบกับรายการคำศัพท์ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกแล้ว พบว่ามีความคล้ายคลึงกับภาษาลัวะที่บ่อหลวงเพียง 39.2% และใกล้เคียงกับภาษาคะเม็ต 37.5% และใกล้เคียงกับภาษาขมุเพียง 17.2%

AA Lwa LC 2517/1974, สุริยา รัตนกุล, "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ-ลัวะ-ถิ่น", โรเนียว, 8 หน้า เป็นบทความที่แสดงที่ครูสัมมนาฯ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าขมุ-ลัวะ-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517

AA Lwa LC 2519/1976, Schlatter, Donald. "Lavua (Lawa, Lua)". In Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter seven, pp.273-281.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงภาษาลัวะเวือะ (หรือภาษาลัวะว้า/ภาษาลัวะ) กล่าวถึงระบบพยัญชนะ สระ ลักษณะรูปคำ และพยางค์ และวิธีการเขียนภาษาลัวะเวือะด้วยอักษรไทย โดยให้ตัวอย่างเป็นคำและเป็นข้อความ

AA Lwa LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล, "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ-ลัวะ-ถิ่น" บทความแสดงที่ครูสัมมนาฯ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าขมุ-ลัวะ-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517 โรเนียว, 8 หน้า

AA Lwa LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล. "วรรณกรรมที่ไม่จัดบันทึกลงเป็นหนังสือของชาวละว้า". การประชุมวิชาการเรื่องภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บทความนี้กล่าวถึงวรรณกรรมของชาวละว้า ซึ่งเป็นการพูดปากเปล่าไม่มีการบันทึก ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ นิทานพื้นบ้าน และคำหยอก ซึ่งเป็นคำโต้ตอบนิยมท่องมาใช้ในการคุยกันระหว่างหนุ่มสาวในระหว่างที่สาวทำงานและหนุ่มไปเยี่ยมเยียน ถือว่าเป็นวัฒนธรรมชั้นสูงของชาวละว้า ให้ตัวอย่างพร้อมคำแปลและอธิบาย

AA Lwa LC 2520/1977, Suriya Ratanakul, "Aspects of Linguistic Features in Minority Languages" บทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore, 18-22 April 1977, โรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า มีภาคผนวก A,B และบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้เสนอวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาม้ง กะเหรี่ยงสะกอ และละว้า ให้ตัวอย่างคำใหม่ที่สร้างขึ้นใช้ในภาษาทั้งสาม จำนวน 44 คำ

AA Lwa LC 2520/1977, สุริยา รัตนกุล, "การวิจัยทางภาษาศาสตร์เรื่อง รวบรวมคำภาษาละว้า" บทความเสนอในการประชุมสัมมนาโปเซียม สาขาปรัชญา ซึ่งจัดโดย สมาวิจัยแห่งชาติ, 24-26 มีนาคม 2520 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรเนียว เย็บเล่ม, 40 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย และใช้สัท-อักษรเขียนภาษาละว้า

บทความนี้ตอนต้นพรรณนาระบบเสียงภาษาละว้าสำเนียงบ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตอนท้ายให้รายการคำศัพท์ภาษาไทยแปลเป็นภาษาละว้า ตั้งแต่ที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ก-ค

AA Lwa LC 2521/1978, Mitani, Yasuyuki, Phonological Studies of Lawa : Description and Comparison, Ph.D. Dissertation, Cornell University 1978, โรเนียว เย็บเล่ม, 161 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้พรรณนาระบบเสียงภาษาละว้าสำเนียงบ่อหลวง สำเนียงอมพาย สำเนียงบ้านละอูบ และสำเนียงบ้านแพะ ในภาคที่สองได้เปรียบเทียบภาษาละว้าสำเนียงดังกล่าวเพื่อสืบสร้างหาระบบเสียงภาษาละว้าดั้งเดิม

AA Lwa LC 2522/1979, Suriya Ratanakul, "The Lawa Ləsom Jə Poetry", Paper presented to the Symposium on Austro-Asiatic Languages, Helsingor, Denmark, October 24-26, 1979, Published in Journal of the Siam Society, vol.73 parts 1&2, 1985 หน้า 183-204

บทความนี้พรรณนาวรรณกรรมมุขปาฐะของละว้าที่เรียกกันว่า "คำหยอก" คือคำประพันธ์ที่แต่งไว้ให้หนุ่มสาวพูดโต้ตอบกันในเวลาที่หนุ่มไปเยี่ยมสาว และที่ร้องในพิธีงานศพ อธิบายพิธีแสดงความเป็นหนุ่มเป็นสาวในสังคมละว้า จำแนกประเภทของคำประพันธ์ชนิดนี้เป็นประเภท ได้แก่

- 1) คำประพันธ์จาริต 2) คำประพันธ์แสดงความปรารถนา 3) คำประพันธ์ประเภทนิราศ 4) คำประพันธ์ประเภทลาไปค้าขาย 5) คำประพันธ์ชวนนางไปเที่ยวเล่น 6) คำประพันธ์ประเภทชวนเล่น 7) คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยปฏิภาณของหนุ่มสาวละว่ารุ่นใหม่

AA Lwa LC 2527/1984, สุริยา รัตนกุล, "ละว่าและลัวะ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2527 หน้า 56-78

บทความนี้แยกกลุ่มชาติพันธุ์ละว่าและลัวะออกจากกัน ว่าเป็นคนละกลุ่มชาติพันธุ์ โดยกลุ่มชาติพันธุ์ละว่าพูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกสาขาปะหล่อง และกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะพูดภาษาตระกูล ออสโตรเอเชียติก สาขาขมุ บทความนี้ได้ให้บรรณนิทัศน์งานที่มีผู้เขียนถึงคนสองกลุ่มนี้ไว้ก่อน เพื่อพิสูจน์ให้เห็นจริง บทความนี้ได้ให้คำศัพท์ภาษาละว่ากับลัวะซึ่งแตกต่างกันเป็นจำนวน 104 คำ

AA Lwa LC 2527/1984, สุริยา รัตนกุล. "ละว่า ลัวะ". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 4.1 : 56-78.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ความสับสนในการใช้ชื่อละว่า และลัวะ เรียกกลุ่มชน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาชื่อที่เขาเรียกตนเองต่างจากชื่อที่คนอื่น ๆ เรียกเขา ซึ่งอาจมีต่าง ๆ ไป ผู้เขียนอภิปรายที่มาของคำทั้งสอง และให้รายการคำศัพท์ของทั้งสองภาษา ซึ่งแตกต่างกัน

AA Lwa LC 2528/1985, Jiranan KomonKitiskun, *Some General Characteristics of Lawa Grammar (La-up Dialect)*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 231 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้พรรณนาระบบไวยากรณ์ของภาษาละว่าสำเนียงละอุบที่พูดที่หมู่บ้านบ้านแพะ อำเภอมะเข่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีภาคผนวกให้รายการคำภาษาละว่าสำเนียงละอุบ แปลเป็นภาษาอังกฤษ ประมาณ 2,200 คำ และภาคผนวกแสดงนิทานภาษาละว่าสำเนียงละอุบเขียนด้วยสัทอักษรแปลเป็นภาษาอังกฤษ 2 เรื่อง

AA Lwa LC 2528/1985, Jiranan Komonkitiskun. *Some general characteristics of Lawa grammar (La-up dialect)*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาลักษณะไวยากรณ์ของภาษาละว่า (ละอุม) ที่อำเภอมะเข่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้ทฤษฎีแทคมิมิคศึกษาทั้งลักษณะไวยากรณ์ในระดับคำ อนุประโยค และประโยค

AA Lwa LC 2528/1985, Suriya Ratanakul and Lakhana Dao Ratanahongse, "The

Phonology of Lawa" บทความลงพิมพ์ในหนังสือ *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G.Haudricourt* edited by Suriya Ratanakul, David Thomas, Suwilai Premasirat, Mahidol University, 1985 หน้า 264-309 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ เขียนภาษาละว้าด้วยสัทอักษร

AA Lwa LC 2528/1985, Suriya Ratanakul and Lakkhana Dao Ratanahongse. "The Phonology of Lawa". In *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre G. Haudricourt*, Mahidol University.

บทความนี้อธิบายลักษณะทางเสียงของภาษาละว้าที่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวละว้า และลักษณะของหน่วยเสียงและโครงสร้างทางเสียงของภาษาถิ่นนี้

AA Lwa LC 2529/1986, Suriya Ratanakul, "A Study of Compound Nouns in Lawa, White Meo and Sgaw Karen", Paper presented to the 17th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics at the University of Oregon, September 7-9, 1984. Published in *Language in Global Perspective. Papers in Honor of the 50th Anniversary of the Summer Institute of Linguistics (1935-1985)* Copyright 1986 by the Summer Institute of Linguistics, Dallas, Texas, pp. 549-556

บทความนี้ศึกษาคำประสมที่สร้างขึ้นใหม่ จำนวน 35 คำในภาษาละว้า มังขาว และกะเหรี่ยงสะกอ พบว่ามีวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาอยู่ 6 วิธี

AA Lwa LC 2529/1986, สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์, *พจนานุกรมภาษาละว้า-ไทย*, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 421 หน้า มีคำนำหน้า ก-ด, มีบรรณานุกรม

พจนานุกรมเล่มนี้บรรจุคำภาษาละว้า สำเนียงหมู่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงคำภาษาละว้าด้วยสัทอักษร และให้คำแปลเป็นภาษาไทย พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างประโยควิธีใช้คำนั้นในประโยค และให้ความรู้ภาษาศาสตร์เชิงสังคม เช่น บอกว่าเป็นคำสุภาพ/ไม่สุภาพ นิยมใช้/ไม่นิยมใช้ ฯลฯ และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมละว้าที่เกี่ยวกับคำนั้นๆ ไปด้วย

AA Lwa LC 2529/1986, สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์. "พจนานุกรมละว้า-ไทย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

พจนานุกรมเล่มนี้กล่าวถึง การใช้ข้อมูลภาษาละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีนายบุญพบ โปะบือ เป็นผู้บอกภาษาหลัก ลักษณะพจนานุกรมฉบับนี้ใช้คำภาษาละว้าเป็นหลักแล้วให้คำแปลเป็น

ภาษาไทยพร้อมตัวอย่างเป็นวลีหรือประโยค ในตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มละว้าและลักษณะภาษาละว้าให้ได้ด้วย

AA Lwa LC 2530/1987, สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์, พจนานุกรมภาษาไทย-ละว้า, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, โรงพิมพ์สยามรัฐ, 501 หน้า มีคำนำหน้า ก-ด, มีบรรณานุกรม

พจนานุกรมเล่มนี้บรรจุคำภาษาละว้า สำเนียงหมู่บ้านป่าแป๋ อำเภอมะละเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงคำภาษาละว้าด้วยสัทอักษร มีคำตั้งเป็นภาษาไทยแล้วให้คำแปลเป็นภาษาละว้า พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างประโยควิธีใช้คำนั้นในประโยค และให้ความรู้ทางศาสตร์เชิงสังคม เช่นบอกว่าเป็นคำสุภาพ/ไม่สุภาพ นิยมใช้/ไม่นิยมใช้ ฯลฯ และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมละว้าที่เกี่ยวกับคำนั้นๆ ไปด้วย

AA Lwa LC 2530/1987, สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์. "พจนานุกรมไทย-ละว้า". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 507 หน้า.

พจนานุกรมเล่มนี้กล่าวถึง การใช้ข้อมูลภาษาละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีผู้บอกภาษาหลักคือ นายบุญพบ โปะปือ ลักษณะพจนานุกรมใช้คำภาษาไทยเป็นหลักและให้คำภาษาละว้าที่มีความหมายตรงกันพร้อมกับตัวอย่างเป็นวลีหรือประโยค ในตอนต้นได้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มละว้าและลักษณะภาษาละว้าได้ด้วย

AA Lwa LC 2539/1966, สุริยา รัตนกุล, สุจิตลักษณ์ ดีมดุง และ ภักทิยา ยิมเรวัต, ภาษาและวัฒนธรรมละว้า : ศึกษาจากบทสนทนา 30 บท สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 247 หน้า

หนังสือพรรณนาภาษาและวัฒนธรรมละว้า (มัล) เล่มนี้มีคำนำแสดงประวัติที่มาของกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า (มัล) ที่จังหวัดน่าน แสดงการกระจายของประชากรละว้าในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดน่าน ประมาณ 39,000 คน กล่าวถึงการศึกษา ลักษณะหมู่บ้าน ครอบครัว การแต่งงาน อาชีพ การแต่งกาย ความเชื่อและประเพณีการเลี้ยงผี ประเพณีการทำโสร่ง ภาษาและการจัดแบ่งตระกูลภาษาในตระกูลออสโตรเอเชียติก พรรณนาระบบเสียงภาษาละว้า (มัล) สำเนียงบ้านสากดกลาง มีบรรณานุกรม แล้วให้ตัวอย่างคำสนทนาภาษาละว้าในเรื่องในชีวิตประจำวัน รวม 30 เรื่อง โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงเป็นสัทอักษร แล้วถ่ายทอดเป็นตัวอักษรไทย แล้วให้คำแปลเป็นภาษาไทย

AA Lwa LC 2539/1996, ญัฐวิ ศรรุ และ วีระพงศ์ มีสถาน, "ละว้าบ้านแปะ อำเภอมะแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่: การสำรวจภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้น", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, หน้า 58-72

AA Lwa LC 2539/1996, ฤทธิ ทรู. นิทานพื้นบ้านละว้า. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือนี้ประกอบด้วยนิทานละว้า (ละเวือะ) จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ ลูกกำพร้าวานดวงจันทร์ เด็กกำพร้ากับต้นไม้ เด็กกำพร้ากับพญาเจ้าเมือง สามพี่น้อง แม่ปิ้งกับแม่น้ำสาละวิน ลูกกำพร้ากับสาวคนรัก พ่อค้าขายขี้ ลูกกำพร้าวัว พระเจ้ากับยักษ์ อมปอย และเด็กกำพร้าวัวเห็ด

AA Lwa LC 2540/1997, สุริยา รัตนกุล, สุจิตลักษณ์ ดีผดุง และ ภัททิยา ยิมเรวัต, พจนานุกรมไทย-ลัวะ (มัล) กำลังจัดพิมพ์ ยังไม่ทราบจำนวนหน้า

พจนานุกรมเล่มนี้บรรจุคำภาษาลัวะ (มัล) ที่ใช้พูดที่บ้านสกาตกลาง ตำบลสกาต อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงคำภาษาลัวะ (มัล) ด้วยสัทอักษร มีถ่ายถอดเป็นตัวอักษรไทยแล้วให้คำแปลภาษาไทยเป็นภาษาลัวะ มีอักษรย่อบอกประเภทของคำไวยากรณ์ของภาษาลัวะ (มัล) คำนั้นๆได้ด้วย เช่นบอกว่า เป็นคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำอุทาน ฯลฯ พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างวลีหรือประโยคที่ใช้คำนั้นๆ บางครั้งให้ความรู้ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ เช่นบอกว่าเป็นคำเก่าในภาษาลัวะ (มัล) ปัจจุบันนิยมใช้คำ.....มากกว่า พร้อมทั้งให้ความรู้ทางวัฒนธรรมลัวะ (มัล) ที่เกี่ยวกับคำนั้นๆไว้ด้วย

AA Lwa LC 2541/1998, forth coming probably in 1998, bvSuriya Ratanakul and Lakhana Dao-Ratanahong, Lawa-English Dictionary, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University in collaboration with the University of Melbourne, Australia

AA Lwa MS 2523/1980, ชอบ คชาอนันต์ (ดร.), "ชาวเขาในประเทศไทย" ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัด

เชียงใหม่, พ.ศ. 2523, บทความโรเนียว, 9 หน้า มีภาคผนวก เดิมเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้ว น.ส. ผ่องเพ็ญแซ เทพหัสดิน ณ อยุธยา แปลเป็นภาษาไทยเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย 31 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2523 กรมประชาสัมพันธ์ เอกสารวิชาการเลขที่ 102 เล่มที่ 12/2523

บทความนี้ให้ภาพชาวเขาโดยรวม กล่าวถึงการรวมกลุ่มการกระจายและขนาดของประชากรชาวเขา ลักษณะทางสังคมของชาวเขาพิจารณาจากด้านการเกษตร ปัญหาใหญ่เกี่ยวกับชาวเขา ปัจจัยตัวเร่งต่อปัญหาชาวเขา ตอนท้ายบทความให้รายละเอียดโดยสรุปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง มูเซอ เย้า ลัวะ(จีน) อีก้อ ลีซอ ละว้า ขมุ มีภาคผนวกแสดงแผนภูมิตระกูลภาษา และจำนวนประชากรชาวเขาเผ่าต่างๆ ใน พ.ศ. 2522

AA Lwa PP 2513/1970, Kunstadter, Peter, "Fertility, Mortality and Migration of Hill and Valley Populations in Northwestern Thailand", บทความเสนอในที่ประชุม International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development/Department of Land Development, October 1970, หน้า 411-432

บทความนี้ยกตัวอย่างกะเหรี่ยงและละว้าที่อำเภอแม่สะเรียงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์กล่าวถึงประชากรกะเหรี่ยง และละว้า ภาวะการเจริญพันธุ์ สถิติการตายในทารก และกล่าวว่าแนวโน้มการอพยพเป็นแบบจากภูเขาลงสู่ที่ราบ

AA Lwa PP 2526/1983, Kunstadter, Peter, "Demographic Differentials in a Rapidly Changing Mixed Ethnic Population in Northwestern Thailand" Paper presented at the Occasional Seminar, Nihon University Population Research Institute, Tokyo, 7 September 1983, โรเนียว เย็บเล่ม, 31 หน้า

บทความนี้กล่าวถึงประชากรชาวเขาเผ่า ม้ง ละว้า และกะเหรี่ยง ศึกษาอัตราการตาย ภาวะการเจริญพันธุ์ การแต่งงานและการมีบุตร กล่าวถึงชาวม้งว่ามีการเจริญพันธุ์สูงมาก กล่าวถึงการอพยพย้ายถิ่นที่อยู่ มีบทสรุป

AA Lwa PP 2529/1986, Preeda Tasanapradit, Usaneya Perngpam and Vichai Poshyachinda, Hill Tribal Population and Family Planning, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, September 1986, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ, 21 หน้า

หนังสือนี้กล่าวถึงลักษณะของประชากรชาวเขา กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ม้ง มูเซอ เย้า ลีซอ อีก้อ ลัวะ(ละว้า) และอื่นๆ กล่าวถึงปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ความขาดแคลนแรงงาน ลักษณะทางวัฒนธรรม ความไม่รู้เรื่องสุขภาพ การวางแผนครอบครัว และแนวทางการวางแผนครอบครัวในอนาคต

AA Lwa PP 2529/1986, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา พ.ศ. 2529 จังหวัดเชียงราย, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 95 หน้า เป็นรายงานทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษควบคู่กัน

กลุ่มชาติพันธุ์ที่ศึกษาในรายงานนี้ได้แก่ กะเหรี่ยง แม่ว มูเซอ เย้า ลีซอ อีกอ ละว้า ขมุ และอื่นๆ กล่าวถึงระเบียบวิธีการสำรวจ คำนิยามสรุปผลลักษณะของประชากรชาวเขา และ ลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มบ้านชาวเขา และครัวเรือนชาวเขา

AA Lwa SS 2526/1983, Kunstadter, Peter, "Women's Occupational and Domestic Roles in a District Town in Northwestern Thailand", Paper prepared for presentation at the Association for Asian Studies Meeting, San Francisco, March 1983, โรเนียว เย็บเล่ม, 23 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงบทบาทของสตรีกะเหรี่ยง และละว้าด้วย แต่ส่วนใหญ่ของบทความ กล่าวถึงไทยที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

AA Mon ANAR 2512/1969, Bekher, Sarah. "Ratchaburi: City of Limestone Caves and Dragon Jars". Sawaddi.

บทความนี้อธิบายการไปเที่ยวจังหวัดราชบุรี มีถ้ำหินปูน และวัดสวายงาม เสนอรายงานการ ค้นพบทางโบราณคดีซึ่งชี้ให้เห็นถึงหลักฐานการพบมอญ และอภิปรายการทำตุ้มมั่งกร

AA Mon ANBL 2532/1989, วีรวัฒน์ วงศ์คุญไทย. ประเพณีมอญคลั่ง. วารสารวัฒนธรรม, 28, 6: 74-76.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีมอญคลั่ง ซึ่งเป็นประเพณีของชาวมอญ เป็นประเพณีรื่นเริงในวันออกพรรษา แสดงถึงการที่ชาวมอญคลั่งไคล้การทำบุญ-ทำกุศล

AA Mon ANBL 2539/1996, จำลอง บุญสอง. ศรัทธาในอานิสงฆ์. พิธีศพมอญ อลังการตระการตา, ศิลปวัฒนธรรม 18,2: 173-178.

บทความนี้กล่าวถึงความศรัทธาที่เคร่งครัดต่อพุทธศาสนาของชาวมอญ โดยกล่าวถึงพิธีศพ พระสงฆ์มอญซึ่งจะจัดยิ่งใหญ่กว่าศพคนธรรมดา โดยการสร้างปราสาทสำหรับตั้งศพ มียอดหลาย ยอดตามแต่ศรัทธา ซึ่งจะมีการเผาไปพร้อมกับโลงศพ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงพิธีแย่งศพมอญ พิธี ไกวศพ พิธีมอญร้องไห้ รวมทั้งอานิสงฆ์แห่งการเผาศพ

AA Mon ANFR 2517/1974, จันทรศิริ สุปัญญากร. วรรณกรรมไทยรามัญจากตำบลทรงคนอง อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษารวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านไทยรามัญ ที่ตำบลทรงคนอง อำเภอพระ ประแดง ซึ่งมีทั้งประวัติสถานที่ บุคคลสำคัญ ประเพณี พุทธศาสตร์ นิทานต่างๆ นิยายประเภทต่างๆ

นิทานทรงเครื่อง และมุขตลก ฯ รวมทั้งหมด 81 เรื่อง ในตอนท้ายวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และแนวคิดของคนในท้องถิ่น

AA Mon ANFR 2525/1982, พิสนธ์ ปลัดสิงห์. มอญ-ชนชาติไร้แผ่นดิน. กรุงเทพฯ, อาทิตย, 140 หน้า.

หนังสือนี้เป็นเชิงสารคดี เล่าเรื่องอิงประวัติศาสตร์ การทำสงครามของชาวมอญ มีหัวข้อหลักๆ คือ เมืองมอญแห่งขุนเขาตะนาวศรี สมรภูมิลีดเกรงทอ มอญ-ชนกลุ่มน้อย สงครามที่ยืดเยื้อ เพลงชาติมอญ ขบวนการกู้ชาติมอญ มอญเจ็ดเมือง ในส่วนท้ายเล่มยังได้อธิบายถึงเรื่องภาษาศาสตร์ ตัวเขียนและระบบการเขียน และอักขระวิธีภาษามอญ

AA Mon ANFR 2538/1995, ประภาศรี ดำสะอาด. การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมมอญ เรื่องวรรณกรรมนุชชาดก. สาขาจารึกภาษาไทย ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาวรรณกรรมเรื่องวรรณกรรมนุชชาดก ฉบับภาษามอญ ซึ่งเป็นโบราณจำนวน 3 ผูก โดยศึกษาในด้านอักขรวิธี ลักษณะของเรื่อง และคุณค่าที่ได้รับในด้านต่างๆ

AA Mon ANGN2461/1918, Halliday, R. Mon Wedding Speeches and Ritual. Journal of the Burma Research Society.

บทความนี้กล่าวถึงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในประเพณีแต่งงานของมอญใกล้ๆ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยให้ข้อมูลว่าพิธีการและภาษาที่ใช้เป็นภาษามอญที่เข้ามาจากฝั่งพม่า นอกจากนี้ยังให้คำแปลเป็นภาษาพม่าและคำแปลภาษาอังกฤษสำหรับถ้อยคำที่ใช้ในการสู่ขอและพิธีการในงานแต่งงานด้วย

AA Mon ANGN2522/1979, สุรินทร์ คล้ายจินดา. "มอญราชบุรี". ศิลปวัฒนธรรม, 19, 12: 75-80.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมอญที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย การละเล่น และประเพณีแตกต่างไปจากของชาวไทยบ้าง รวมทั้งพิธีเพื่อการเกิดและการตาย กล่าวถึงวัดคงคาราม การทำกราวน้อย หรือลูกหนู ของเล่นสำหรับผู้ใหญ่ การเล่นทะเลยมมอญ การจัดงานศพ การแข่งขันลูกหนู มอญร้องไห้ ฯลฯ

AA Mon ANGN2525/1982, สมบูรณ์ แก่นตะเคียน (บรรณธิการ), สมุดเพชรบุรี 2525 พิมพ์ที่โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, กุมภาพันธ์ 2525, 412 หน้า

เป็นหนังสือรวบรวมเรื่องต่างๆ จากผู้แต่งหลายคนเกี่ยวกับจังหวัดเพชรบุรีในทุกแง่มุม มีบทความของสุขสมาน ยอดแก้ว เกี่ยวกับไทยโซ่งในหน้า 333-342 บทความของจันทร์ศิริ แทนมณีเกี่ยวกับมอญในหน้า 342-352 และบทความของมยุรี วัดแก้ว ที่ได้จากการสัมภาษณ์ชาวกะเหรี่ยงที่บริเวณเหนือแก่งกะจาน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และการสัมภาษณ์ที่กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง เพชรบุรี หน้า 352-356

AA Mon ANGN2525/1982, สมบูรณ์ เก่งตะเคียน (บรรณาธิการ). สมุดเพชรบุรี 2525. พิมพ์ที่โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, กุมภาพันธ์ 2525, 412 หน้า.

เป็นหนังสือรวบรวมเรื่องต่างๆ จากผู้แต่งหลายคนเกี่ยวกับจังหวัดเพชรบุรีในทุกแง่มุม มีบทความของสุขสมาน ยอดแก้ว เกี่ยวกับไทยโง่งในหน้า 333-342 บทความของจันทร์ศิริ แทนมณี เกี่ยวกับมอญในหน้า 342-352 และบทความของมยุรี วัดแก้ว ที่ได้จากการสัมภาษณ์ชาวกะเหรี่ยงที่บริเวณเหนือแก่งกะจาน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และการสัมภาษณ์ที่แก่งอำเภอนองหญ้าปล้อง เพชรบุรี หน้า 352-356.

AA Mon ANGN2526/1983, นารี สาริกภูติ. แห่งตะขาบ. ศิลปวัฒนธรรม, 4, 6: 91-92.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีสงกรานต์ของชาวมอญที่วัดพิมพาวาส อำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวถึงการก่อพระทรายซึ่งมีการปักธงตะขาบ มีการแห่ตะขาบเป็นพิธีสำคัญที่ยังปฏิบัติกันอยู่ พิธีนี้มีการประดิษฐ์งานฝีมือเป็นงานกระดาน ทำเป็นตัวตะขาบหลายๆ ตัว

AA Mon ANGN2531/1988, อ.ส.ท. มอญโพธาราม. ฉบับที่ 20,4: 30-38.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมอญโพธาราม และวัดคงคาราม ศูนย์กลางของชุมชนนี้ โดยกล่าวถึงประวัติการอพยพ บุคคลสำคัญที่เป็นต้นสกุลต่างๆ บ้านหลักคงคา พิธีรำผีมอญ พิธีชักพระ การละเล่นมอญซ่อนผ้า ตีจับ ไม้เหิง สะบ้าทอย การทำบุญข้าวแช่ การรำตะแบกมอญ เพลงพวงมาลัย เป็นต้น.

AA Mon ANGN2532/1989, ผุสดี ทิพทัส และสุวัฒนา ธาดานิติ. การศึกษาชุมชนมอญในพื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาชุมชนมอญที่พระประแดง 16 หมู่บ้านในด้านสถาปัตยกรรมและการวางผังชุมชน กล่าวคือ ศึกษาการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพของชุมชน โครงสร้าง ประชาชาติเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนอยู่ปัจจุบัน เพื่อเป็นพื้นฐาน และศึกษาประเพณีตามความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม และกิจกรรม ประเพณีที่มีมา เพื่อดูความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ศึกษาลักษณะธรรมชาติของที่พักอาศัย อาคารทางศาสนา ศึกษาทัศนคติของคนมอญต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วง 20 ปีหลังเพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่ขยายตัว สะท้อนความคิดของชุมชนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเป็นเมือง เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้ถูกต้อง ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยสนาม

AA Mon ANGN2534/1991, เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์. ริมฝั่งน้ำแม่กลองวันนี้มีบ้านมอญ และ (จะมี) พิพิธภัณฑวัดม่วง. ศิลปวัฒนธรรม, 13,2: 124-141.

บทความนี้ กล่าวถึงโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ บ้านที่วัดม่วง ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างชาวบ้านม่วงและมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยได้กล่าวถึงกลุ่มชาวบ้านในเขตราษฎร์ซึ่งเป็นกลุ่ม

ใหญ่ ประวัติการอพยพ การสร้างชุมชน วัดที่เป็นศูนย์กลาง นายวงปีพาทย์ บ้านโป่ง และศาลเจ้าเม็ก
ไพร ผู้ใหญ่บ้านสตรีชาวมอญ บ้านม่วง วัดม่วง เป็นต้น.

AA Mon ANGN2537/1994, จาน เครือวิชฌยาจารย์. วิถีชีวิตชาวมอญ. แปลเป็นภาษาไทยจากคัมภีร์ใบ
ลานภาษามอญโบราณ, พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี, สำนักพิมพ์
เมืองโบราณ.

หนังสือเล่มนี้ แปลจากคัมภีร์ใบลานภาษามอญโบราณชื่อคัมภีร์ “โลกสิทธิ” และ “โลก
สมมุติ” ซึ่งชาวมอญถือว่าเป็นคัมภีร์ที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมการประพฤติปฏิบัติ
ของชาวมอญทุกคน ซึ่งได้มีการถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนทุกวันนี้ เนื้อเรื่องประกอบด้วยตำรา
วิทยาการต่างๆ ทั้งตำรายา ตำราปลูกบ้าน ปลูกต้นไม้ ตัดต้นไม้ ตำราทำนายฝัน ตำราสัตว์ร้อง
พญานาคราชประจำวัน และระเบียบวิธีปฏิบัติในการจัดงานพิธีต่างๆ ของชาวมอญ ตลอดจนกฎเกณฑ์
ข้อห้าม ข้อปฏิบัติ คำสั่งสอนต่างๆ ที่ถือปฏิบัติต่อกันมา ผู้แปลเป็นชาวมอญบ้านม่วง มีจุด
ประสงค์ในการแปลเพื่ออนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนความเชื่อต่างๆ ของชาวมอญไว้
และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาวมอญรุ่นหลัง และผู้สนใจศึกษาวัฒนธรรมการดำเนิน
ชีวิตของชาวมอญ แต่ไม่รู้ภาษามอญให้สามารถศึกษาค้นคว้าได้

AA Mon ANGN2538/1995, ศรีปาน รัตติกาลชลกร. บทบาทสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญในอำเภอยะ
ประแดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาความเป็นมาของประเพณีและสื่อพื้นบ้านต่างๆ ในวัฒนธรรมมอญใน
อำเภอยะประแดง ที่ส่งผ่านทางประเพณี พิธีกรรม และการละเล่นต่างๆ ทั้งในแง่รูปแบบและบท
บาทที่มีต่อบุคคล ชุมชน และสังคมในยุคต่างๆ นอกจากนี้ยังศึกษาความคิดเห็นของชาวมอญ
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สื่อพื้นบ้านต่างๆ เหล่านี้ด้วย ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งต้องการให้มีการอนุรักษ์ไว้
โดยเฉพาะสื่อที่ทุกคนมีส่วนร่วมได้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ปล่อยนกปล่อยปลา แห่หงส์ธงตะขาบ
ตักบาตร บวชแบบมอญ ศพมอญ ฯลฯ

AA Mon ANT2526/1983, นารี สาริกภูติ. แห่งตะขาบ. ศิลปวัฒนธรรม, 4,6: 91-92.

บทความนี้ประเพณีสงกรานต์ของชาวมอญที่วัดพิมพาวาส อำเภอบางปะกง จังหวัด
ฉะเชิงเทรา กล่าวถึงการก่อพระทรายซึ่งมีการปักธงตะขาบ มีการแห่ธงตะขาบเป็นพิธีสำคัญที่ยัง
ปฏิบัติกันอยู่ พิธีนี้มีการประดิษฐ์งานฝีมือเป็นงานกระดาษ ทำเป็นตัวตะขาบหลายๆ ตัว

AA Mon ANTR 2465/1922, Halliday, R. “The funeral customs of Mons”. JSS. 16.1: 28-35.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีการทำศพมอญซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากมี
ความเชื่อว่ามีมนุษย์อาศัยอยู่ในโลกร่วมกับผีและวิญญาณต่างๆ ที่มีบทบาทสำคัญ โดยบอกถึงขั้นตอน
ต่างๆ ของพิธี

AA Mon CL 2524/1981, Bauer, Christian. *Mon Language and Literature in Thailand*.
Mimeo University of London.

เอกสารฉบับนี้กล่าวถึงถิ่นฐานของมอญในประเทศไทยที่สำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ ราชบุรี
กรุงเทพฯ ลพบุรี และลำพูน-เชียงใหม่ ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นมอญในท้องถิ่นต่างๆ ควบคู่ไปกับ
ภาษาเขียน

AA Mon EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave.
"Mons". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files*
Press, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียกกลุ่มชาติพันธุ์มอญ ถิ่นที่อยู่ ลักษณะที่ตั้งทาง
ภูมิศาสตร์ ประชากร โดยเน้นกล่าวถึงแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบ
เศรษฐกิจ: เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ คำขาย งานฝีมือและการค้า ระบบเครือญาติครอบครัวและการ
แต่งงาน โครงสร้างทางการเมืองและสังคม ระบบความเชื่อและศาสนา พิธีกรรมการเจ็บป่วย และ
การรักษาพยาบาล วงจรชีวิต เป็นต้น

AA Mon EG 2513/1970, Ethnographic Study Series. *Minority Groups in Thailand "Mon"*.
The Cultural Information Analysis Center and Center for Research in Social System.
Department of Army, Wastington D.C. 20310.

หนังสือนี้ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคนมอญในประเทศไทยก่อนช่วงละเอียด มีข้อมูลเกี่ยว
กับชื่อ จำนวนประชากร ภาษา ประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นตำนานและที่มีหลักฐานอ้างอิง การตั้งถิ่นฐาน
ลักษณะของคนมอญทั้งทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม การแบ่งหน้าที่ระหว่างชายและหญิง
ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน การเกิด การดูแลลูก ประเพณีเกี่ยวกับการตาย ประเพณีเกี่ยวกับการ
แต่งกาย การกิน ความเชื่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ผี พิธีทางศาสนาและการนับถือศาสนาพุทธ ระบบ
เศรษฐกิจ สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ความสามารถทางด้านการทหาร และข้อเสนอแนะสำหรับการ
ทำงานกับคนมอญ

AA Mon EG 2528/1985, อรุณฯ สะอาด. "เม็ง หรือ มอญ". *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 5.2 : 56-65.
บทความเรื่องนี้กล่าวถึง วัฒนธรรมมอญที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มชาวลัวะ อำเภอดงหลวง จังหวัด
มุกดาหาร โดยเฉพาะพิธีแห่เม็ง เม็งหรือกองบุญของชาวลัวะ หมายถึงมอญ ชื่อเม็งมีปรากฏใน
เอกสารเก่าๆ เป็นคำเรียกแม่น้ำ และชนชาติ

AA Mon EG 2532/1989, ผุสดี ทิพทัส และสุวัฒนา ชาติานิติ. *การศึกษาชุมชนมอญในพื้นที่อำเภอพระ
ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
ศึกษาชุมชนมอญที่พระประแดง 16 หมู่บ้านในด้านสถาปัตยกรรมและการวางผังชุมชน
กล่าวคือ ศึกษาการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพของชุมชน โครงสร้าง ประชาชาติเศรษฐกิจ สังคม

ชุมชนอยู่ปัจจุบัน เพื่อเป็นพื้นฐาน และศึกษาประเพณีตามความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม และกิจกรรม ประเพณีที่มีมา เพื่อดูความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ศึกษาลักษณะธรรมชาติของที่พักอาศัย อาคารทางศาสนา ศึกษาทัศนคติของคนมอญต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วง 20 ปีหลังเพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่ขยายตัว สะท้อนความคิดของชุมชนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเป็นเมือง เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้ถูกต้อง ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยสนาม

AA Mon ET 2516/1973, Foster, Brian L. "Ethnic Identity of the Mons in Thailand". JSS. 61.1: 203-226.

บทความนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชนมอญซึ่งผู้เขียนได้จากการศึกษาที่หมู่บ้านมอญอย่าง ย่อยๆ โดยกล่าวถึงประวัติ ถิ่นฐาน ความเกี่ยวข้องทางภาษา จำนวนและเศรษฐกิจในปัจจุบันและได้ อภิปรายเกี่ยวกับกำเนิด ธรรมชาติของสังคมมอญ และวัฒนธรรมมอญในเมืองไทย ซึ่งลักษณะสังคม และความเป็นมอญในปัจจุบัน

AA Mon ET 2530/1987, พิสนธ์ ปลัดสิงห์. คนมอญ. ด้านสหวิชาการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือนี้กล่าวถึงคนมอญ โดยสะท้อนภาพจากสำนึกของผู้เขียนซึ่งเป็นคนมอญ กล่าวถึง ปัญหาการตั้งถิ่นเพื่อเอกราช เพื่อให้ได้ถิ่นที่อยู่ และกล่าวถึงมอญในแง่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม มอญปัจจุบันและถิ่นมอญในกรุงเทพฯ

AA Mon ET 2533/1990, Bauer, Christian. "Language and Ethnicity The Mon in Burma and Thailand". In *Ethnic Groups Across National Boundaries in Mainland Southeast Asia*. ed. by Gehan Wijiyewardene. Institute of Southeast Asian Studies, Australian National University.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชนชาวมอญซึ่งปัจจุบันตั้งถิ่นฐานอยู่ทั้งในเขตภาคกลางของประเทศ ไทย และตอนใต้ของประเทศพม่า จำนวนประชากรประมาณ 1 ล้านคน ภาษามอญเป็นภาษาสำคัญ ในเอเชียอาคเนย์ กล่าวถึงเรื่องของชื่อของกลุ่มนี้ ภาษา ถิ่นฐานที่ตั้ง ประชากร ปัญหาการคงอยู่ และการเปลี่ยนแปลงของภาษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมที่สืบทอดภาษามอญ จำนวนนักเรียน

AA Mon ET 2536/1993, จารุวรรณ พุ่มพุกษ์. "ชาติพันธุ์วิทยาในจังหวัดลพบุรี". ในหนังสือ *กลุ่มชาติพันธุ์ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช*, เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในงาน แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ 2 กลุ่มใหญ่ ในจังหวัดลพบุรี คือ กลุ่มมอญมาจาก ประเทศพม่า และกลุ่มพวน ลาวเวียง, ไทยเพิงมาจากประเทศลาว โดยได้กล่าวถึงประเพณีเด่นๆ ไว้ด้วย

AA Mon ET 2536/1993, ภูธร ภูมะธน. "มอญบ้านบางชันหมาก จังหวัดลพบุรี". ในหนังสือ กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติและการอพยพตั้งถิ่นฐานของมอญบางชันหมาก จังหวัดลพบุรี รวมทั้งจำนวนประชากร การจัดระบบสังคม การค้า เศรษฐกิจ การแต่งกาย ชื่อนามสกุล การใช้ภาษามอญ งานจักสานและงานไม้ การทำอิฐ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ล่าสัตว์ หาปลา ปั่นหม้อ เจดีย์มอญ ศาลา ประเพณีเกี่ยวกับผี งานศพ ดนตรีและการละเล่น เป็นต้น

AA Mon HT 2456/1913, Halliday, R. "Immigration of the Mons into Siam". JSS. 10.3: 1-15.

บทความนี้ให้ความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความสัมพันธ์ระหว่างมอญกับพม่าและไทย เช่น การที่มอญถูกกดขี่ การอพยพเข้ามาเป็นแรงงานเข้ามาในประเทศไทย การได้รับตำแหน่งการงานในระดับสูงของคนมอญในเมืองไทยทำให้มอญมองไทยอย่างเป็นมิตร เป็นต้น

AA Mon HT 2475/1932, Halliday, R. The Mon Inscriptions of Siam. Journal of the Burmese Research Society.

บทความนี้กล่าวถึงอิทธิพลและความสำคัญของมอญที่มีต่อพม่า และต่อไทยและลาว กล่าวถึงการตั้งเมืองหริภุญชัยในเขตจังหวัดลำพูนปัจจุบันของชนชาวมอญ อธิบายศิลาจารึกสมัยลพบุรีที่สนับสนุนว่าภาษามอญเป็นภาษาทางการของบริเวณอาณาจักรนั้น เปรียบเทียบจารึกของลำพูนกับจารึกปรักัน และกล่าวถึงสภาพของจารึกและคุณสมบัติของจารึกเหล่านี้ต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์และพัฒนาการทางภาษา

AA Mon HT 2482/1939, พระยาสุรเสนาบดีการบรรจง (สมาน ปันยารชุน). ประวัติมอญในสยาม. โรงพิมพ์ยี่มศิริ, กรุงเทพฯ, 8 หน้า.

เอกสารนี้กล่าวถึงประวัติมอญ แต่ดั้งเดิมในสุวรรณภูมิ การถูกพม่ารุกราน การเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร การตีเมืองเมาะตะมะ ปี 2206 มอญอพยพเข้าไทย ปี 2317 สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี มอญเมืองเมาะตะมะอพยพหนีพม่ามาในไทยที่จังหวัดตาก ปี 2358 อังกฤษชวนไทยรบพม่า และกวาดต้อนมอญเข้ามาในไทยทางด้านเจดีย์ 3 องค์ ปี 2367

AA Mon HT 2501/1985, Nai Pan Hla. Mon Literature and Culture Over Thailand and Burma. Journal of the Burma Research Society.

บทความนี้กล่าวถึงการอพยพของชาวมอญจากพม่าเข้าสู่ประเทศไทย กล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นว่ามอญได้ปกครองหลายเขตในภาคกลางและภาคเหนือของไทย กล่าวถึงอาณาจักรมอญในเขตพม่าล่างและพม่าบน ซึ่งถึงวัดมอญ จารึก วรรณคดีที่พบอย่างมากมายในเขต

พม่า กล่าวถึงวรรณคดีโบราณเกี่ยวกับศาสนา ประวัติศาสตร์ นิทานพื้นบ้านที่พบทั้งในไทยและพม่า การรวมพม่าและมอญในสมัยกษัตริย์กษัตริย์กษัตริย์ รวมถึงสถานะของมอญในพม่า

AA Mon HT 2512/1969, สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี. มอญที่เกี่ยวกับไทย. ทำเนียบนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องหลักๆ เกี่ยวกับพงศาวดารชาติมอญคือ มอญในสมัยพระนเรศวร กรุงศรีอยุธยาแต่งข้าราชการนำเครื่องสักการะไปบูชาพระแม่มาลีที่หงสาวดี ลงโทษรามัญและปราบ เมืองหงสาวดีในสมัยพระนเรศวร พ.ศ.2136 เมืองเมะลาลิงสวามีภักดีในรัชกาลพระนเรศวร มอญในสมัยอยุธยา รัชสมัยพระเอกาทศรถ มอญใหม่ก่อนกบฏที่นครนายก มอญมาสวามีภักดีใน สมัยพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ มอญอพยพสมัยกรุงธนบุรี มอญอพยพสมัยรัชกาลที่ 2 รัตน โกสินทร์ มอญอพยพสมัยรัชกาลที่ 3 รัตนโกสินทร์

AA Mon HT 2513/1970, สุด แสงวิเชียร. มอญในอดีต และปัจจุบัน (การศึกษาโครงการกระดูกและเครื่อง ใช้สมัยทวารวดี). อักษรสัมพันธ์, กรุงเทพฯ, 62 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคที่ 1 เป็นเรื่องของมอญในอดีต กล่าวถึงว่าใครเป็น เจ้าของอาณาจักรทวารวดี ตำนานของมอญ หลักฐานโครงการกระดูกและโบราณคดีของมอญ ภาคชุด มอญในอดีต (คน เครื่องใช้ เครื่องประดับ) ภาคที่ 2 เป็นเรื่องของมอญในปัจจุบันกล่าวถึง ความ สัมพันธ์ของมอญกับไทย การทำสงครามของมอญ การตั้งถิ่นฐานและถิ่นฐานมอญในปัจจุบัน การ ศึกษารอยพิมพ์นิ้วมือเพื่อวิเคราะห์รูปลักษณะและลายพิมพ์นิ้วมือของมอญ เป็นต้น

AA Mon HT 2519/1976, สุภรณ์ โอเจริญ. มอญในประเทศไทย : การวิเคราะห์บทบาทและสถานะใน สังคมไทยจากสมัยอยุธยากลาง ถึงต้นรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้กล่าวถึง สถานะความเป็นอยู่ของมอญในเมืองไทยโดยเฉพาะบทบาท ในสังคมไทยและการผสมกลมกลืนในสังคมไทย วิเคราะห์ชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียก มอญ รามัญ ตะ เลียง ความสัมพันธ์ระหว่างมอญในเมืองไทย ฯ

AA Mon HT 2525/1982, พิสิษฐ์ ปลัดสิงห์. มอญ-ชนชาติไร้แผ่นดิน. กรุงเทพฯ, อาทิตย์, 140 หน้า.

หนังสือนี้เป็นเชิงสารคดี เล่าเรื่องอิงประวัติศาสตร์ การทำสงครามของชาวมอญ มีหัวข้อ หลักๆ คือ เมืองมอญแห่งขุนเขาตะนาวศรี สมรภูมิลีดเกรงหอ มอญ-ชนกลุ่มน้อย สงครามที่ ยืดเยื้อ เพลงชาติมอญ ขบวนการกู้ชาติมอญ มอญเจ็ดเมือง ในส่วนท้ายเล่มยังได้อธิบายถึงเรื่อง ภาษา ตัวเขียนและระบบการเขียน และอักขระวิธภาษามอญ

AA Mon HT 2526/1983, ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. "มอญในภาคใต้". ในประวัติศาสตร์และโบราณคดี นครศรีธรรมราช ชุดที่ 3, วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงคนมอญในภาคใต้ ศิลปทวารวดีที่พบในภาคใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างมอญกับภาคใต้ของไทยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา มอญอพยพไปอยู่ที่นครศรีธรรมราช เป็นต้น

AA Mon HT 2526/1983, สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง, วิจิตร เกิดวิสิษฐ์, อรรถจินดา ดีผดุง, สุเอ็ด คชเสนี.
"บทบาทในด้านสังคม วัฒนธรรม และการเมืองของชนกลุ่มน้อยในกรุงรัตนโกสินทร์ความเป็นมาและความเปลี่ยนแปลงในรอบ 200 ปี : มอญ". พิมพ์โดยฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 167 หน้า.

งานวิจัยเรื่องนี้กล่าวถึง ความเป็นมาของชนชาติมอญ การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย การตั้งถิ่นฐาน รวมทั้งสกุลมอญที่สำคัญๆ และเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับชาวมอญ บทบาททางด้านศาสนา สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น

AA Mon HT 2527/1984, พิสนันท์ ปลัดสิงห์. พลิกแผ่นดินมอญ. สำนักพิมพ์สัญลักษณ์จำกัด, 176 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเผ่าพันธุ์ การสืบเชื้อสาย ประวัติศาสตร์ โดยเริ่มจากเมืองสะเทิม หงสาวดียุคแรก และบุคคลที่สร้างคุณประโยชน์ เป็นบุคคลสำคัญในพงศาวดารมอญเช่น มะกะโท พระร่วง เจ้าฟ้ารั่ว พระเจ้าฝรั่งมังศรีชวา พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง พระนางเซียงสอ อนุเรงนอง พระเจ้าสมิงทอ ฯลฯ รวมถึงการสร้างปราสาทราชมนเฑียรของมอญ การเข้ามาพึ่งพาพระบรมโพธิสมภารของกษัตริย์ไทยในสมัยต่างๆ เช่น พระนารายณ์ สมัยรัตนโกสินทร์ และในตอนท้ายได้กล่าวถึงสถานการณ์ ชีวิต การเมือง และประชาชนชาวมอญในปัจจุบัน

AA Mon HT 2529/1986, จำลอง ทองดี. แผ่นดินประเทศมอญ. สำนักพิมพ์สมานพันธ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง มอญในเรื่องต่างๆ เช่น ประวัติและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ สงครามและการก่อกบฏ การเมืองของมอญ การศึกษา การตั้งมหาวิทยาลัย การอพยพของชาวมอญ ฯ

AA Mon HT 2531/1988, อ.ส.ท. มอญโพธาราม. ฉบับที่ 20,4: 30-38.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมอญโพธาราม และวัดคงคาราม ศูนย์กลางของชุมชนนี้ โดยกล่าวถึงประวัติการอพยพ บุคคลสำคัญที่เป็นต้นสกุลต่างๆ บ้านหลักคงคา พิธีรำผีมอญ พิธีชักพระ การละเล่นมอญซ่อนผ้า ตีจับ ไม้หึ่ง สะบ้าทอย การทำบุญข้าวแช่ การรำหะแยมมอญ เพลงพวงมาลัย เป็นต้น.

AA Mon HT 2533/1990, มัลลิกา ตันชนันท์. เรื่องของชนชาติมอญ. ในหนังสือคิดถึงแม่ อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนางนรี วิสุทธกุล, โรงพิมพ์ประชาชน กรุงเทพฯ.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของมอญ แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาจักรโบราณของมอญ การสถาปนาอาณาจักรทริภุณไชย หงสาวดี ทวารวดี และต้นตระกูลคชเสนีกับชนชาติมอญ

AA Mon LC 2475/1932, Halliday, R. "The Mon Inscription of Siam". Journal of the Burma Research.

บทความนี้กล่าวถึงความสำคัญของมอญหรือตะเลียงต่อพม่า และอิทธิพลที่มีต่อไทยและลาว กล่าวถึงการสร้างเมืองหริภุญไชย หรือลำนวนปัจจุบันโดยคนมอญ กล่าวถึงจารึกกลพบุรี และหลักฐานที่เชื่อว่ามอญเป็นภาษาทางการของดินแดนแถบนี้ ในยุคต้นๆ คริสต์ศักราชเปรียบเทียบจารึกกลพูนกับจารึกคยันลิทาของปะกัน สรุปความเกี่ยวกับจารึกที่เกี่ยวข้องกับเจ้าชายสัพทิลิทธิ ให้ความเห็นเกี่ยวกับสภาพของจารึก อธิบายคุณประโยชน์ของจารึกนี้ การวิจัยทางประวัติศาสตร์และการศึกษาทางภาษา

AA Mon LC 2501/1985, Nai Pan Hla. Mon Literature and Culture Over Thailand and Burma. Journal of the Burma Research Society.

บทความนี้กล่าวถึงการอพยพของชาวมอญจากพม่าเข้าสู่ประเทศไทย กล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นว่ามอญได้ปกครองหลายเขตในภาคกลางและภาคเหนือของไทย กล่าวถึงอาณาจักรมอญในเขตพม่าล่างและพม่าบน ซึ่งถึงวัดมอญ จารึก วรรณคดีที่พบอย่างมากมายในเขตพม่า กล่าวถึงวรรณคดีโบราณเกี่ยวกับศาสนา ประวัติศาสตร์ นิทานพื้นบ้านที่พบทั้งในไทยและพม่า การรวมพม่าและมอญในสมัยกษัตริย์กยันลิทา รวมถึงสถานะของมอญในพม่า

AA Mon LC 2505/1962, Shorto, H.L. A Dictionary of Modern Spoken Mon London : Oxford University Press.

พจนานุกรมฉบับนี้รวบรวมคำในภาษาพูดของภาษามอญ โดยใช้ภาษามอญในพม่าเป็นหลัก และได้ศึกษาภาษามอญในเมืองไทยที่ปากลัดเพื่อเปรียบเทียบ นอกจากนี้ในบทนำได้กล่าวถึงระบบการจัดเรียงคำในพจนานุกรม ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนในภาษามอญและในภาคผนวกได้ให้บัญญัติคำที่เป็นภาษาเขียน

AA Mon LC 2521/1978, Sujaritlak Wajjanarat. Some basic characteristics of Mon grammar. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ภาษามอญที่บ้านบางกระดี อำเภอบางขุนเทียน กรุงเทพฯ โดยศึกษาในระดับลิ และประโยคและใช้ทฤษฎีแทคมิมิคในการวิเคราะห์

AA Mon LC 2525/1982, Bauer, Christian. Morphology and Syntax of Spoken Mon. Ph.D. Thesis. University of London.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อธิบายลักษณะของไวยากรณ์ภาษามอญ (ภาษาพูด) โดยได้ศึกษาภาษามอญในภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทยระหว่างปี 1970-1980 การศึกษานี้ครอบคลุมทั้งระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค

AA Mon LC 2525/1982, พรณนพจน์ ปานทองคำ, ภาษามอญตำบลบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี,
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ของภาษามอญตำบลบางขันหมาก
จังหวัดลพบุรี ซึ่งภาษามอญถิ่นนี้เป็นชุมชนที่แยกจากหมู่บ้านไทย มีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่าง
มอญ

AA Mon LC 2525/1982, พรณนพจน์ ปานทองคำ, ภาษามอญตำบลบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ของภาษามอญ ตำบลบางขันหมาก
จังหวัดลพบุรี ซึ่งภาษามอญถิ่นนี้เป็นชุมชนที่แยกจากหมู่บ้านไทย มีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่าง
มอญ

AA Mon LC 2526/1983, Ferlus, Michel. Final Report on a Reserch in Mon-Khmer
Languages and Linguistics. Thailand (November 1981, February 1982).
รายงานฉบับนี้กล่าวถึง คำยืมภาษามอญในภาษาไทย และลาว และภาษามอญในช่วงเวลา
ต่างๆ ประวัติของเส้นทางเสียงของภาษามอญ ภูมิหลังของภาษาไทย-ลาว และรายการคำร่วมใน
ภาษามอญและภาษาลาว

AA Mon LC 2526/1983, ละออ เป้นเจริญ, ระบบไวยากรณ์มอญ, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาและอธิบายโครงสร้างภาษามอญทั้งเรื่องเสียง คำและประโยค โดย
ศึกษาภาษามอญที่ตำบลทรงคะนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

AA Mon LC 2526/1983, ละออ เป้นเจริญ, ระบบไวยากรณ์มอญ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาและอธิบายโครงสร้างภาษามอญทั้งเรื่องเสียง คำ และประโยค โดย
ศึกษาภาษามอญที่ตำบลทรงคะนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

AA Mon LC 2528/1985, Ferlus, Michel, "Les emprunts Mons en Thai et en Laos" in
Suriya Ratanakul and others (editors), *Southeast Asian Linguistic Studies presented
to Andre-G. Haudricourt*, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim
Ltd. หน้า 217-233, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

บทความนี้นำเสนอคำยืมจากภาษามอญที่เข้ามาอยู่ในภาษาไทยและภาษาลาว แบ่งหมวดคำ
ยืมที่ได้จากภาษามอญตามหมวดความหมาย เช่น หมวดวิทยาการและเทคโนโลยี หมวดการล่าสัตว์
และหาอาหาร หมวดกริยาอาการ หมวดพืชและส่วนต่างๆ ของพืช หมวดสัตว์ หมวดคำบอกสถานที่

AA Mon LC 2528/1985, Ferlus, Michel. "Les emprunts Mons en Thai et en Laos" in Suriya Ratanakul and others (editors), *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G. Haudricourt*, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbvim Ltd. หน้า 217-233, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

บทความนี้นำเสนอคำยืมจากภาษามอญที่เข้ามาอยู่ในภาษาไทยและภาษาลาว แบ่งหมวดคำยืมที่ได้จากภาษามอญตามหมวดความหมาย เช่น หมวดวิทยาการและเทคโนโลยี หมวดการล่าสัตว์ และหาอาหาร หมวดกริยาอาการ หมวดพืชและส่วนต่างๆ ของพืช หมวดสัตว์ หมวดคำบอกสถานที่

AA Mon LC 2528/1985, จำปา เยื้องเจริญ และคณะ (เรียบเรียง). *แบบเรียนภาษามอญ*. ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หนังสือเล่มนี้เป็นแบบเรียนภาษามอญ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1) บทนำ กล่าวถึงระบบตัวอักษรและการเขียนภาษามอญ 2) ภาษามอญกล่าวถึงโครงสร้างทางภาษา ระบบไวยากรณ์ ได้แก่ ประโยคประเภทต่างๆ คำประเภทต่างๆ เป็นต้น บทสนทนาตัวอย่างภาษามอญ-ไทย ใช้อักษรมอญเขียนภาษามอญ ใช้อักษรไทยเขียนภาษาไทย มีภาคผนวก รายการคำภาษามอญ-ไทย

AA Mon LC 2528/1985, ประเชิญ คนเทศ, *ภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว จังหวัดสมุทรสาคร*, วิทยานิพนธ์ศิลป-ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว ตำบลเจ็ดริ้วมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ประมาณ 400 หลังคาเรือน มีประชากรพูดภาษามอญประมาณ 98% ภาษามอญที่ใช้ในตำบลเจ็ดริ้วมีลักษณะแตกต่างจากภาษามอญถิ่นอื่นๆ อยู่บ้างในเรื่องเสียงสระ แต่ไม่ถึงกับเป็นอุปสรรคในการสนทนา

AA Mon LC 2528/1985, ประเชิญ คนเทศ, *ภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ศิลป-ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว ตำบลเจ็ดริ้วมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ประมาณ 400 หลังคาเรือน มีประชากรพูดภาษามอญประมาณ 98% ภาษามอญที่ใช้ในตำบลเจ็ดริ้วมีลักษณะแตกต่างจากภาษามอญถิ่นอื่นๆ อยู่บ้างในเรื่องเสียงสระ แต่ไม่ถึงกับเป็นอุปสรรคในการสนทนา

AA Mon LC 2529/1986, Prayat Kitisarn. *A Phonology of Mon at Ban Khlong Khru, Tambol Thasai, Amphoe Muang, Samut-Sakhon Province*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษามอญที่บ้านคลองครุ ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

AA Mon LC 2529/1986, หอสมุดแห่งชาติ, กรมศิลปากร. จารึกในประเทศไทย เล่ม 2 อักษรปัลลวะ อักษรมอญ พุทธศตวรรษที่ 12-21.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมคำอ่าน คำแปล ของหลักศิลาจารึก 25 หลัก ที่พบในประเทศไทย มีอายุอยู่ในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 12-21 จารึกด้วยอักษรปัลลวะและอักษรมอญ และจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับอักษร ภาษา อายุ สมัย วัตถุที่ใช้จารึก สถานที่พบ การเผยแพร่และประวัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง งานรวบรวมจารึกเช่นนี้เป็นหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับรูปลักษณ์อักษรและภาษา เรื่องราวของบรรพชน ทำให้เห็นอารยธรรมในอดีต และใช้ประโยชน์ในการศึกษาโบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม

AA Mon LC 2530/1987, Piyamas Sirijaruwong. Clause and sentence in Mon (at Ban Khlongkhwai, Tambol Khlongkhwai, Amphoe Samkhok, Pathumthani Province). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ภาษามอญที่บ้านคลองควาย ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยเน้นศึกษาลักษณะของอนุประโยคและประโยค

AA Mon LC 2530/1987, เยาวลักษณ์ ชาติสุขศิริเดช, ภาษามอญ ตำบลสลูย์ จังหวัดชุมพร, วิทยานิพนธ์ ศิลป-ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์การที่คนมอญมาอยู่ที่ตำบลสลูย์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร กล่าวถึงระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ กล่าวถึงอิทธิพลของภาษาไทยที่มีต่อภาษามอญในเรื่องของเสียง คำ และประโยค

AA Mon LC 2531/1988, จำปา เยื้องเจริญ และบรรจบ พันธุเมธา. พจนานุกรมมอญ-ไทย, ฉบับทุนพระยาอนุমানราชชน.

พจนานุกรมเล่มนี้ใช้ภาษามอญเป็นคำหลัก และให้คำแปลเป็นภาษาไทย ส่วนคำนำกล่าวถึงหลักอักษรภาษามอญและข้อตกลงในการอ่าน หลักการออกเสียงภาษามอญ ส่วนที่สองเป็นพจนานุกรมภาษามอญ-ไทย โดยมีการใช้อักษรไทยเขียนถ่ายเสียงภาษามอญให้ไว้ด้วย

AA Mon LC 2533/1990, Huffman, Franklin E. "Burmese Mon, Thai, Mon, and Nyah Kur : A Synchronic Comparison". MKS XVI-XVII : 31-84.

บทความนี้ศึกษาระบบเสียงของ 3 ภาษา คือ Burmese Mon, Thai Mon and Nyah Kur โดยเปรียบเทียบระบบเสียงและคำร่วมตระกูล และเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการศึกษาศาสตร์เชิงประวัติของภาษามอญและการสืบสร้างภาษาดั้งเดิม

AA Mon LC 2533/1990, Theraphan L. Thongkam. "The Interaction between pitch and phonation type in Mon : Phonetic Implications for a Theory of Tonogenesis". MKS

XVI-XVII : 11-24.

บทความนี้ศึกษาลักษณะของเสียงสูงต่ำและน้ำเสียงชัดใสหรือแหบเครือในภาษามอญ โดย
วิธีทางกลศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันภาษามอญยังถือได้ว่าเป็นภาษาที่มีน้ำเสียง
(registered language) แต่ในขณะเดียวกันเสียงสูงต่ำก็เป็นหน่วยเสียงที่มีความสำคัญและจะ
พัฒนาเป็นวรรณยุกต์ได้ในโอกาสต่อไป

AA Mon LC 2533/1990, พงศ์เกษม สันธิ์ไทย, การเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบการเขียนมอญ
โบราณกับมอญปัจจุบัน, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาการจัดลำดับอายุจารึกภาษามอญทั้งในและนอกประเทศไทย ศึกษา
จารึกภาษามอญและภาษามอญปัจจุบันด้วยวิธีการทางภาษาศาสตร์ สรุปความเปลี่ยนแปลงด้านรูป
เขียนและเสียงจากภาษามอญโบราณสู่ภาษามอญปัจจุบัน

AA Mon LC 2534/1991, มณฑา ศรีชา, การศึกษาเรื่องคำศัพท์ภาษามอญในจังหวัดนนทบุรี ลพบุรี และ
กาญจนบุรี, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคำศัพท์ภาษามอญในสามจังหวัด
พิจารณาว่ามีศัพท์ใดบ้างที่ทั้งสามจังหวัดใช้เหมือนกัน มีศัพท์ใดบ้างที่ใช้คล้ายคลึงกันและมีศัพท์ใด
บ้างที่ใช้แตกต่างกัน

AA Mon LC 2535/1992, Orathai Saijampa. Participant Reference in Mon Narrative
Discourse (Literary Mon). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural
Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ภาษามอญในระดับข้อความศึกษา
จากภาษาเขียน โดยเฉพาะนิทานเน้นศึกษาวิธีการอ้างอิงถึงตัวละครในนิทานภาษามอญ

AA Mon LC 2537/1994, จวน เครือวิษณยาจารย์. วิถีชีวิตชาวมอญ. แปลเป็นภาษาไทยจากคัมภีร์ใบ
ลานภาษามอญโบราณ, พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี, สำนักพิมพ์เมือง
โบราณ.

หนังสือเล่มนี้แปลจากคัมภีร์ใบลานภาษามอญโบราณ ชื่อคัมภีร์ “โลกสิทธิ” และ “โลก
สมมุติ” ซึ่งชาวมอญถือว่าเป็นคัมภีร์ที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมการประพฤติปฏิบัติ
ของชาวมอญทุกคน ซึ่งได้มีการถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนทุกวันนี้ เนื้อเรื่องประกอบด้วยตำรา
วิทยาการต่างๆ ทั้งตำรายา ตำราปลูกบ้าน ปลูกต้นไม้ ตัดต้นไม้ ตำราทำนายฝัน ตำราสัตว์ร้อง
พยากรณ์ประจำวัน และระเบียบวิธีปฏิบัติในการจัดงานพิธีต่างๆ ของชาวมอญ ตลอดจนกฎเกณฑ์
ข้อห้าม ข้อปฏิบัติ คำสั่งสอนต่างๆ ที่ถือปฏิบัติต่อกันมา ผู้แปลเป็นชาวมอญบ้านม่วง มีจุด
ประสงค์ในการแปลเพื่อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีตลอดจนความเชื่อต่างๆ ของชาวมอญไว้

และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาวมอญรุ่นหลัง และผู้สนใจศึกษาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของชาวมอญ แต่ไม่รู้ภาษามอญให้สามารถศึกษาค้นคว้าได้

AA Mon LC 2537/1994, วัฒน ด้วงสำราญ. การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษามอญในจังหวัดปทุมธานี สมุทรสาคร และราชบุรี. สาขาวิชาภาษาไทย, ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาและเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษามอญ จำนวน 1800 หน่วยความหมาย ที่พูดในจังหวัดปทุมธานี สมุทรสาคร และราชบุรี ได้พบคำศัพท์ดั้งเดิมของภาษามอญที่ใช้ร่วมกันทั้ง 3 ถิ่น และคำศัพท์ที่ยืมจากภาษาไทย

AA Mon LC 2538/1995, ศรีปาน รัตติกาลชลกร. บทบาทสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญในอำเภอพระประแดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาความเป็นมาของประเพณีและสื่อพื้นบ้านต่างๆ ในวัฒนธรรมมอญในอำเภอพระประแดง ที่ส่งผ่านทางประเพณี พิธีกรรม และการละเล่นต่างๆ ทั้งในรูปแบบและบทบาทที่มีต่อบุคคล ชุมชน และสังคมในยุคต่างๆ นอกจากนี้ยังศึกษาความคิดเห็นของชาวมอญเกี่ยวกับการอนุรักษ์สื่อพื้นบ้านต่างๆ เหล่านี้ด้วย ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งต้องการให้มีการอนุรักษ์ไว้ โดยเฉพาะสื่อที่ทุกคนมีส่วนร่วมได้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ปล่อยนกปล่อยปลา แต่งหงส์ธงตะขา ตักบาตร บวชแบบมอญ ศพมอญ ฯลฯ

AA Mon LC 2539/1996, Chidchanok Jitpong. Mon Traditions and Beliefs from the study of Mon Proverbs. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาสำนวน สุภาษิตมอญที่บ้านบางลำภู ตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาถึงการจำแนกประเภทของสำนวน สุภาษิต และการสะท้อนค่านิยมและความเชื่อของคนมอญ นอกจากนี้ยังให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวมอญที่หมู่บ้านนี้และลักษณะทางภาษาไว้ด้วย

AA Mon LC 2539/1996, พระมหาจรรยา จอกสมุทร. การศึกษาการใช้คำและการเรียงคำในภาษามอญ. สาขาวิชาภาษาไทย, ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาการใช้คำและการเรียงคำในภาษามอญ โดยใช้ข้อมูลจากผู้ศึกษาซึ่งเป็นเจ้าของภาษา และเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษามอญในจังหวัดสมุทรสาคร

AA Mon LC 2540/1997, Prasert na Nagara. "An Inscription in Old Mon from Wieng Mano in Chiangmai Province - Epigraphic and Historical Studies". No.6. JSS.

กล่าวถึงหลักศิลาจารึกที่ค้นพบที่จังหวัดเชียงใหม่ อ่านและแปลและปรากฏว่าคล้ายจารึกที่
ลำพูนสมัยหริภุญชัย ผู้เขียนเสนอว่าเป็นจารึกที่เก่าที่สุดที่พบในภาคเหนือของไทย

AA Mon SS 2507/1964, Seidenfaden, Erik. "Mon fluence in Thai Institution". JSS. 36.1:
39-41.

บทความนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มไทย เขมร และมอญในยุคแรกๆ ซึ่งยืนยัน
ด้วยการศึกษาค้นคว้าทางโบราณคดี กล่าวถึงอิทธิพลของขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมอญที่มี
ต่อกลุ่มคนไทยที่นำมาถือปฏิบัติ เช่น การแต่งงาน การแบ่งทรัพย์สินเมื่อมีการหย่าขาดจากกัน

AA Mon SS 2513/1970, สุต แสงวิเชียร. มอญในอดีต และปัจจุบัน (การศึกษาโครงกระดูกและเครื่อง
ใช้สมัยทวาราวดี). อักษรสัมพันธ์, กรุงเทพฯ, 62 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคที่ 1 เป็นเรื่องของมอญในอดีต กล่าวถึงว่าใครเป็น
เจ้าของอาณาจักรทวาราวดี ตำนานของมอญ หลักฐานโครงกระดูกและโบราณคดีของมอญ ให้ภาค
ชุดมอญในอดีต (คน เครื่องใช้ เครื่องประดับ) ภาคที่ 2 เป็นเรื่องของมอญในปัจจุบันกล่าวถึง
ความสัมพันธ์ของมอญกับไทย การทำสงครามของมอญ การตั้งถิ่นฐานและถิ่นฐานมอญในปัจจุบัน
การศึกษารอยพิมพ์นิ้วมือเพื่อวิเคราะห์รูปลักษณะและลายพิมพ์นิ้วมือของมอญ เป็นต้น

AA Mon SS 2515/1972, Smithies, Michael. "Village Mons of Bangkok. JSS. 60.1: 307-332.

บทความนี้กล่าวถึงกำเนิด ประชากร และถิ่นฐานของชาวมอญ อภิปรายชีวิตในด้านต่างๆ
ของคนที่คล่องมอญ กรุงเทพฯ เช่น บ้านเรือน ลักษณะรูปร่างหน้าตา อาหาร และการละเล่น กล่าว
ถึงโครงสร้างของครอบครัว ชีวิตทางเศรษฐกิจ และประเพณีทางพุทธศาสนา ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ
บทบาทของหมอต้าแย ความเชื่อทางไสยศาสตร์ หมอผี สิ่งเหนือธรรมชาติ คนเจ็บไข้ เป็นต้น

AA Mon SS 2531/1988, นิยพรรณ วรรณศิริ. วัฒนธรรมสัมพันธ์ในประเทศไทย: ความสัมพันธ์
ระหว่างมอญ-ไทย.

บทความนี้กล่าวถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมอญ-ไทย ซึ่งเป็นลักษณะ
ความสัมพันธ์ของชนกลุ่มน้อย-ชนกลุ่มใหญ่ ซึ่งไม่เป็นตามทฤษฎีวิวัฒธรรมสัมพันธ์ทั่วไป เนื่องจาก
เป็นความสัมพันธ์ฉันท์มิตร คนไทยคิดว่ามอญคือ คนไทย คนมอญทำตัวเป็นคนไทยตลอดมา
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยดูจากระยะห่างของการอยู่อาศัย การ
แสดงต่อกันในสังคม (การยอมรับ การมีอคติ การแข่งขัน) อาชีพ ภาษาที่ใช้โดยบุคคลต่างๆ ใน
ครอบครัว การศึกษานี้เป็นประโยชน์ในการศึกษาและเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยอื่นที่
เข้าสู่ประเทศไทย

AA Mon 2475/1932, Halliday, R. The Mon Inscriptions of Siam. Journal of the
Burmese Research Society.

บทความนี้กล่าวถึงอิทธิพลและความสำคัญของมอญที่มีต่อพม่า และต่อไทยและลาว กล่าวถึงการตั้งเมืองหริภุญชัยในเขตจังหวัดลำพูนปัจจุบันของชนชาวมอญ อธิบายศิลาจารึกสมัยลพบุรีที่สนับสนุนว่าภาษามอญเป็นภาษาทางการของบริเวณอาณาจักรนั้น เปรียบเทียบจารึกของลำพูนกับจารึกปรักัน และกล่าวถึงสภาพของจารึกและคุณสมบัติของจารึกเหล่านี้ต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์และพัฒนาการทางภาษา

AA Mrb ANAR 2531/1988, สง่า คุ่มรุ่งโรจน์. วิเคราะห์ดนตรีของชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตองเหลือง ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล้าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดย สุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงดนตรีของชนเผ่าผีตองเหลือง ซึ่งรับอิทธิพลการใช้แคนจากลาวมาใช้ และรับเป็นดนตรีของเผ่า มีการผสมผสานกับลักษณะดนตรีดั้งเดิม ซึ่งแทบจะไม่หลงเหลืออยู่เลย ในบทความนี้ได้กล่าวถึงการใช้ดนตรีประเภทเดียว (แคน) ดนตรีเพลงร้อง และการใช้ดนตรี (แคน) พร้อมกับการร้อง กล่าวถึงลักษณะของเสียงดนตรี ข้อสังเกตในการร้อง พร้อมทั้งเอกลักษณ์พิเศษของดนตรีผีตองเหลือง

AA Mrb ANAR 2531/1988, สง่า คุ่มรุ่งโรจน์. วิเคราะห์ดนตรีของชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตองเหลือง ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล้าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดย สุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงดนตรีของชนเผ่าผีตองเหลือง ซึ่งรับอิทธิพลการใช้แคนจากลาวมาใช้ และรับเป็นดนตรีของเผ่ามีการผสมผสานกับลักษณะดนตรีดั้งเดิม ซึ่งแทบจะไม่หลงเหลืออยู่เลย ในบทความนี้ได้กล่าวถึงการใช้ดนตรีประเภทเดียว (แคน) ดนตรีเพลงร้อง และการใช้ดนตรี (แคน) พร้อมกับการร้อง กล่าวถึงลักษณะของเสียงดนตรี ข้อสังเกตในการร้อง พร้อมทั้งเอกลักษณ์พิเศษของดนตรีผีตองเหลือง

AA Mrb ANGN 2504/1961, Young, Oliver Gordon, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมบรี กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

AA Mrb ANGN 2508/1965, Wood, W.A.R., Consul in Paradise sixty-nine years in Siam, Suriwong Book Centre, 175 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตของผู้แต่งซึ่งเป็นกงสุลอังกฤษที่เชียงใหม่ และได้อยู่ในประเทศ

ไทยเป็นเวลา 69 ปี ได้กล่าวถึงชนบทรณนิยมของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ ม้ง เย้า ละว้า ขมุ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ มราบริ ได้กล่าวถึงกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่าแยกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือกะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงปะเก และตองตู ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพและการแต่งกาย พร้อมทั้งกล่าวด้วยมีกะเหรี่ยงสะกอจำนวนมากที่ถือศาสนาคริสต์ นิกายแบบติสต์

AA Mrb ANGN 2526/1983, ชันญ วงษ์วิภาค. ผีตองเหลือง ระบบเศรษฐกิจของผีตองเหลืองในปัจจุบัน. ศิลปวัฒนธรรม, 4,12: 34-43.

บทความนี้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผีตองเหลือง โดยชี้ให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มผีตองเหลืองที่บ้านบ่อหอย อำเภอสา จังหวัดน่าน ศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป ความเป็นอยู่ การจับสัตว์ การหาอาหาร การแลกเปลี่ยนสิ่งของ และการเอาแรงงานเข้าแลกกับสิ่งของต่างๆ ที่ต้องการจากกลุ่มชนอื่นๆ

AA Mrb EG 2525/1982, สุรินทร์ ภูจักร. กลุ่มสังคมล่าสัตว์: ชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตองเหลืองในประเทศไทย. รายงานเบื้องต้นโครงการวิจัยชาติพันธุ์, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร, เล่มที่ 1 ปีที่ 3.

งานวิจัยนี้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของเผ่าผีตองเหลือง สภาพชีวิตทั่วไป ชีวิตประจำวันและโครงสร้างทางสังคม ประเพณีความเชื่อ การละเล่นต่างๆ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเมื่อได้รับอิทธิพลภายนอก การศึกษาแบบพิมพ์พื้นของเผ่าผีตองเหลือง

AA Mrb EG 2527/1984, สุทธิพงษ์ อัครวิทย์. เผ่าตองเหลือง. อ.ส.ท., 25,2: 59-65.

บทความนี้กล่าวถึงเผ่าตองเหลืองในเขตอำเภอนาน้อยและอำเภอสา จังหวัดน่าน โดยกล่าวถึงลักษณะทั่วไป อุปนิสัย กรรมวิธีในการล่าหมี วิธีการถนอมอาหาร และวิธีหาอาหาร

AA Mrb EG 2531/1988, บุศบรรณ ณ สงขลา. "การศึกษาพันธุ์ไม้บางชนิดซึ่งชนกลุ่มน้อยเผ่ามลาบรี (ผีตองเหลือง) ใช้ประโยชน์" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจพันธุ์ไม้ที่ชาวมลาบรีที่บ้านห้วยสะตะ ตำบลในเมือง อำเภอสองจังหวัดแพร่ ใช้ประโยชน์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 25 ชนิด ใช้สำหรับบริโภค 5 ชนิด บทความนี้รวบรวมทั้งชื่อภาษามลาบรี ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อภาษาไทยหรือชื่อพื้นเมือง และให้ภาพประกอบพืชบางชนิดไว้ นอกจากนี้ยังบอกส่วนของพืชที่นำมาใช้และวิธีใช้ด้วย

AA Mrb ET 2505/1962, Krisi Nimmanhaemin and Julian Heriland Swann. "Expedition to the Khon Pa (or Phi Tong Luang)". JSS 50 (2): 165-186.

บทความนี้กล่าวถึงการเดินทางสำรวจกลุ่มชนมลาบริหรือผีตองเหลืองโดยได้กล่าวถึงเรื่องต่างๆ ไปเกี่ยวกับชนกลุ่มนี้ สังคมและการดำเนินชีวิต ภาษาและบทเพลงซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก นอกจากนี้ในภาคผนวกยังให้คำศัพท์เปรียบเทียบภาษานี้กับภาษาอังกฤษและคำเมือง รวมทั้งเพลงของชนกลุ่มนี้ในภาษาอังกฤษ และเพลงโบราณของเชียงใหม่

AA Mrb ET 2506/1963, Boeles, J. S. "Second Expedition of Mrabri of North Thailand (Khon Pa)". JSS 51, 2: 113-160.

บทความนี้กล่าวถึงการเดินทางไปศึกษาสำรวจกลุ่มมลาบริในภาคเหนือโดยกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มมลาบริ เช่น สิ่งของเครื่องใช้ อาหาร ความเชื่อ โครงสร้างทางสังคม และลักษณะสังคมที่ปิดต่อโลกภายนอก

AA Mrb ET 2506/1963, Platz, Gebhard. "Anthropometric, Genetic and Medical Examination" JSS. 161-178.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะทางด้านมานุษยวิทยาและลักษณะทางพันธุกรรมของผีตองเหลืองที่บ้านขุนสถาน จังหวัดน่าน โดยพิจารณาลักษณะผม หู ตา ผิวหนัง กลุ่มเลือด และอีโมโกลบิน ได้พบว่าชนกลุ่มนี้มีกลุ่มเลือดชนิด A เหมือนๆ กันทุกคน

AA Mrb ET 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Yumbri". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press, New Haven.*

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆของชนกลุ่มนี้ เชื่อว่าชนกลุ่มนี้ต่างจาก ผีตองเหลือง แม้จะดูเหมือนกันก็ตาม เสนอข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับลักษณะทางภาษา ประชากร ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม แบบแผนการตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ: ระบบเครือญาติครอบครัวและการแต่งงาน ระบบความเชื่อและศาสนา พิธีกรรม

AA Mrb ET 2525/1982, สุรินทร์ ภูจักร และคณะ. รายงานเบื้องต้นกลุ่มสังคมล่าสัตว์ ชนกลุ่มน้อยเผ่า"ผีตองเหลืองในประเทศไทย". โครงการวิจัยชาติพันธุ์ทางโบราณคดี, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รายงานการวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่เรียกกลุ่มชน การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานลักษณะที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ การหาอาหาร ทำอาหารทั้งในปัจจุบันและอดีต ชีวิตประจำวันและโครงสร้างทางสังคม การแบ่งงาน การอาบน้ำ นอน การแต่งงาน ประเพณีความเชื่อต่างๆ การถือผี ผิดผี ลายสัก การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเมื่อรับอิทธิพลจากภายนอก การศึกษาแบบพิมพ์ ฟันของชนเผ่าผีตองเหลือง

AA Mrb ET 2531/1988, พรณี ชิโนรักษ์. "การสำรวจลักษณะพันธุกรรมบางอย่างในคนป่าเผ่า ผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมบางอย่างของชนเผ่ามลาบรีโดยการตรวจหมู่เลือด ได้พบว่าทุกคนมีกลุ่มเลือด A เหมือนที่ Flatz ศึกษาไว้เมื่อ 1963 ซึ่งแสดงว่าไม่มีการแต่งงานกับคนต่างเผ่า และชนิดของฮีโมโกลบิน และการพิมพ์ลายนิ้วมือ และดูลักษณะพันธุกรรม เช่น ลักษณะใบหู และความถนัดในการใช้มือ และพบฮีโมโกลบินซึ่งทำให้เกิดฮีโมโกลบิน ซึ่งทำให้เกิดโรค Thalassimia ได้ นอกจากนี้ทุกคนถนัดใช้มือขวา เป็นต้น

AA Mrb ET 2531/1988, พรณี ชิโนรักษ์. "การสำรวจลักษณะพันธุกรรมบางอย่างในคนป่าเผ่า ผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมบางอย่างของชนเผ่ามลาบรีโดยการตรวจหมู่เลือด ได้พบว่าทุกคนมีกลุ่มเลือด A เหมือนที่ Flatz ศึกษาไว้เมื่อ 1963 ซึ่งแสดงว่าไม่มีการแต่งงานกับคนต่างเผ่า และชนิดของฮีโมโกลบิน และการพิมพ์ลายนิ้วมือ และดูลักษณะพันธุกรรม เช่น ลักษณะใบหู และความถนัดในการใช้มือ และพบฮีโมโกลบิน ซึ่งทำให้เกิดฮีโมโกลบิน E ซึ่งทำให้เกิดโรค Thalassima ได้ นอกจากนี้ทุกคนถนัดใช้มือขวา เป็นต้น

AA Mrb ET 2531/1988, พิชาย ชำนาญนิตอรธ และสิมพบุ นรมุณีพิทักษ์. "ผลการวิเคราะห์ขนาดของฟันและลักษณะของเขี้ยวในชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาขนาดของฟันของผีตองเหลือง โดยเปรียบเทียบกับขนาดของฟันมาตรฐานและเพื่อศึกษารูปร่างและโครงสร้างของโครงขากรรไกร เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางมานุษยวิทยา และโบราณคดีต่อไป

AA Mrb ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูซจร และคณะ. ผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย. กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, กรมศิลปากร, อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้เสนอผลการศึกษาวัยลักษณะชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ภาษา ประเพณี ตลอดจนลักษณะทางพันธุกรรมของกลุ่มชนที่เรียกว่า ผีตองเหลือง หรือ มลาบรีอย่างละเอียด โดยได้นำไปเปรียบเทียบกับหลักฐานของกลุ่มวัฒนธรรมโฮมิเนียนที่ขุดค้นพบ และได้ตั้งสมมุติฐานว่าการดำเนินชีวิตของคนยุคก่อนประวัติศาสตร์คงจะไม่แตกต่างจากชนผีตองเหลืองสักเท่าใด

AA Mrb ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูษจร. "การตีความข้อมูลทางโบราณคดีและชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีระหว่างวัฒนธรรมโหบินเนียนและชนกลุ่มน้อยผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูษจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงวิถีการดำเนินชีวิตของเผ่าผีตองเหลืองในแง่มุมต่างๆ เช่น การอพยพโยกย้ายที่อยู่ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ลักษณะที่พิกอาศัยและสภาพความเป็นอยู่ การล่าสัตว์และเก็บผลหมากรากไม้เพื่อบริโภคและใช้ประโยชน์ในชีวิต การทำอาหาร การติดต่อและรับอิทธิพลจากภายนอก เป็นต้น โดยเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันของชนเผ่านี้ซึ่งคล้ายคลึงกับข้อมูลของกลุ่มวัฒนธรรมโหบินเนียนเมือง 12,000-5,000 ปีมาแล้ว

AA Mrb ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูษจร. "การตีความข้อมูลทางโบราณคดีและชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีระหว่างวัฒนธรรมโหบินเนียนและชนกลุ่มน้อยผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูษจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงวิถีการดำเนินชีวิตของเผ่าผีตองเหลืองในแง่มุมต่างๆ เช่น การอพยพโยกย้ายที่อยู่ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ลักษณะที่พิกอาศัยและสภาพความเป็นอยู่ การล่าสัตว์และเก็บผลหมากรากไม้เพื่อบริโภคและใช้ประโยชน์ในชีวิต การทำอาหาร การติดต่อและรับอิทธิพลจากภายนอก เป็นต้น โดยเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันของชนเผ่านี้ซึ่งคล้ายคลึงกับข้อมูลของกลุ่มวัฒนธรรมโหบินเนียนเมือง 2,000-5,000 ปีมาแล้ว

AA Mrb ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูษจร. "ประวัติความเป็นมาของชนเผ่า "ผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูษจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของชนเผ่ามลาบรีหรือผีตองเหลือง โดยกล่าวถึงการย้ายที่อยู่และการอพยพในปัจจุบัน สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะที่พิกอาศัย สภาพภายในบ้านที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ การทำอาหาร รวมทั้งโครงสร้างทางสังคม เช่น การแบ่งหน้าที่การทำงานในชีวิตประจำวัน ประเพณีความเชื่อของชนเผ่าผีตองเหลือง การละเล่น เป็นต้น

AA Mrb ET 2537/1994, หมิ่นวลิ. ผีตองเหลือง. บริษัท รวมสาส์น จำกัด.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผีตองเหลือง หรือมลาบรี ชนกลุ่มน้อยกลุ่มเล็กๆ ที่ยังชีพด้วยการหาของป่าและล่าสัตว์ เนื้อเรื่องกล่าวถึงการเดินทางสู่บริเวณที่อยู่ของมลาบรีของผู้เขียน ชีวิตความเป็นอยู่ ที่พิกอาศัย อาหารและยา ความเชื่อและประเพณี ฯ

AA Mrb ET 2538/1995, Rischel, Jørgen. "Minor Mlabri". A Hunter Gatherer Language of Northern Indochina. Museum Tusculanum Press. University of Copenhagen, 367

pp.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง กลุ่มมลาบรี หรือผีตองเหลือง โดยกล่าวถึงปัญหาเรื่องชื่อกลุ่มต่างๆ และลักษณะทางสังคมมีการกล่าวถึงลักษณะทางภาษา การเปรียบเทียบภาษา การติดต่อ และได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นๆ ลักษณะระบบเสียง ลักษณะคำ ลักษณะไวยากรณ์

AA Mrb HL 2531/1988, พงษ์ธร สังข์เผือก และสารภี ยวดยง. "สารอาหารในอาหารของผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้เสนอการศึกษาสารอาหารจากอาหารของผีตองเหลืองประเภทพืชกินหัว 7 ชนิด และผัก 4 ชนิด ได้ผลพบว่าอาหารเหล่านี้มีระดับของวิตามินและเกลือแร่มากพอ แต่มีโปรตีนและพลังงานต่ำ

AA Mrb HL 2531/1988, วงศ์สถิต จั่วสกุล และอื่นๆ. "การศึกษาการใช้สมุนไพรของชนกลุ่มน้อยเผ่ามลาบรี, ถิ่น, ชมุ และเย้า" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจและรวบรวมสมุนไพรที่เผ่ามลาบรีใช้ 5 ชนิด เผ่าชมุ 11 ชนิด เผ่าถิ่น 8 ชนิด และเผ่าเย้า 5 ชนิด และได้นำมาศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และเภสัชวิทยา เพื่อดูความเป็นไปได้ในการใช้สมุนไพรดังกล่าว

AA Mrb HL 2531/1988, สมเกียรติ โกศลวัฒน์. "ผลการประเมินภาวะโภชนาการของผีตองเหลืองโดยวิธีวัดการเจริญเติบโตของร่างกาย" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาเพื่อการประเมินภาวะโภชนาการโดยเฉพาะสภาวะพลังงาน และโปรตีนของชนเผ่ามลาบรีของเด็กและผู้ใหญ่โดยวิธีวัดการเจริญเติบโตของร่างกาย ผลปรากฏว่าผู้ใหญ่ขาดพลังงานและโปรตีนในอัตราสูง ส่วนเด็กร้อยละ 50 ขาดอาหารในระดับรุนแรง

AA Mrb LC 2506/1963, Kraisri Nimmanhaemin. "The Mrabri Language". JSS 51 (2): 179-183.

บทความนี้เปรียบเทียบภาษามลาบรีกับภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาถิ่นบ้านสะกาด ถิ่นบ้านน้ำสอ ถิ่นบ้านเตี้ย ชมุเมืองไซ เขมิต ละว้า บ้านป่อหลวง และมอญ บ้านหนองดู

AA Mrb LC 2531/1988, ชีรพันธ์ เหลืองทองคำ. ภาษามลาบรี (ผีตองเหลือง) ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร

และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงภาษามลาบรีในจังหวัดน่าน ซึ่งมีชื่อเรียกโดยคนทั่วไปว่า ผีตองเหลือง ส่วนชื่ออีกชื่อหนึ่งที่ชาวน่านเรียกก็คือ “คนป่า” บทความนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษามลาบรีกับภาษาอื่นๆ ที่พูดกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และลักษณะต่างๆ ไปของภาษามลาบรีทั้งด้านเสียง คำ และการเรียงคำเข้าประโยค

AA Mrb LC 2533/1990, Kharom Paiyaphrohm. Anthropological Linguistics in Mlabri. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาภาษามลาบรีในเรื่องของระบบเสียง คำศัพท์ที่เกี่ยวกับระบบเครือญาติ เครื่องใช้ การรักษาโรคและเพลง และอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและมนุษยวิทยา

AA Mrb LC 2538/1995, Rischel, Jørgen. "Minor Mlabri". A Hunter Gatherer Language of Northern Indochina. Museum Tusculanum Press. University of Copenhagen, 367 pp.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง กลุ่มมลาบรี หรือผีตองเหลือง โดยกล่าวถึงปัญหาเรื่องชื่อกลุ่มต่างๆ และลักษณะทางสังคมมีการกล่าวถึงลักษณะทางภาษา การเปรียบเทียบภาษา การติดต่อ และได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นๆ ลักษณะระบบเสียง ลักษณะคำ ลักษณะไวยากรณ์

AA Mrb SS 2531/1988, นิพัทธ์เวช สืบแสง. “ระบบครอบครัวและเครือญาติของชาวมลาบรี” ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมลุ่มต่ำ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า “ผีตองเหลือง” ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการจัดระเบียบทางสังคมของชาวมลาบรีโดยเฉพาะระบบครอบครัวและเครือญาติ โดยได้พิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ รูปแบบของการตั้งถิ่นฐาน ข้อห้ามทางเพศ (incest taboo) การแต่งงาน ลักษณะครอบครัวและเครือญาติ คำเรียกชื่อเครือญาติ ตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ข้างต้นซึ่งมีผลต่อการเลือกคู่ครอง

AA Nyk ANGN 2464/1921, Phra Petchabunburi, "The 'Lawā or Chaubun in Changvad Petchabūn", *Journal of the Siam Society*, vol.XIV, part 1, หน้า 19-51 เขียนเป็นภาษาไทยแล้ว Erik Seidenfaden แปลเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อที่จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มชาติพันธุ์นี้ในสมัยที่เขียนบทความเข้าใจผิดว่าเป็นละว้า ตอนท้ายบทความให้คำศัพท์ภาษาญ้อที่แปลเป็นไทยและอังกฤษจำนวน 400 คำ และมีบทสนทนาประโยคง่ายๆ ด้วย

AA Nyk ET 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave.

"Chabon". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press*, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงการใช้ชื่อชาวน และละว่าในการเรียกกลุ่มนี้ ถิ่นที่อยู่ของชนกลุ่มนี้ในประเทศไทย จำนวนประชากรและข้อมูลบางประการเกี่ยวกับประวัติและลักษณะทางวัฒนธรรม รวมทั้งเศรษฐกิจ และศาสนา

AA Nyk ET 2529/1986, ปรีชา อุยตระกูล. สังคมและวัฒนธรรมของชาวน. ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น คณะวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

เอกสารงานวิจัยฉบับนี้เสนอลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของชาวน (ชาวดง/ญัฮกุร) โดยศึกษาที่หมู่บ้านน้ำสาด ตำบลนาบงหลัก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ การตั้งหมู่บ้านและสภาพภูมิศาสตร์ ระบบครอบครัวและเครือญาติ ระบบเศรษฐกิจระบบอนามัยและสาธารณสุข ระบบการศึกษา การเมือง การปกครอง และสันตนาการ ประเพณีต่างๆ และความเชื่อ รวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างระบบดังกล่าว

AA Nyk ET 2541/1998, อภิญา บัวสรวง และสุวิไล เปรมศรีรัตน์. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ ญัฮกุร. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล

สารานุกรมฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวนญัฮกุรทั้งด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ โดยได้กล่าวถึงชื่อ การกระจายตัว พื้นที่อยู่อาศัย ลักษณะทางภาษา ครอบครัวเครือญาติ และโครงสร้างทางสังคม อาชีพการทำมาหากิน ความเชื่อประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ รวมทั้งการแต่งกาย อาหาร สุขภาพ และการรักษาโรค และการละเล่นพื้นบ้าน

AA Nyk LC 2521/1978, เจราด ดิฟฟลิธ เขียน, ชีรพันธ์ ล. ทองคำ แปล. "ภาษาญัฮกุร มอญโบราณกับอาณาจักรทวารวดี". วารสารอักษรศาสตร์, 12.1: 54-85.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาภาษาญัฮกุร (ชาวน) ในหมู่บ้านภาคอีสานปัจจุบัน ซึ่งจากลักษณะของภาษานี้เห็นได้ชัดว่าภาษานี้อยู่ในกลุ่มมอญของภาษากลุ่มมอญ-เขมร นอกจากนี้ยังเชื่อว่าเป็นภาษาที่สืบทอดมาจากภาษาย่อยของมอญโบราณซึ่งพูดในสมัยอาณาจักรทวารวดี ซึ่งเป็นอาณาจักรเก่าแก่ที่สุดในประวัติศาสตร์ประเทศไทย จากการศึกษาได้พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงระบบสระของภาษานี้เหมือนเช่นภาษามอญปัจจุบัน และภาษานี้ยังคงรักษาระบบพยัญชนะเพดานแข็งและพยัญชนะเหลวที่สูญไปในสมัยมอญกลางไว้ อีกทั้งภาษานี้มีสระสั้นและยาวจำนวนมากกว่าที่ปรากฏในศิลาจารึกมอญโบราณ (ปลายสมัยศตวรรษที่ 6)

AA Nyk LC 2522/1979, Payau Memanas. A description of Chaobon (pahkur) : and Austroasiatic Language in Thailand. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะภาษาชาวนน (nahkur) ที่บ้านวังกำแพง ตำบลชีบน อำเภอบ้านเก่า จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาลักษณะของทั้งระบบเสียง และระบบไวยากรณ์

AA Nyk LC 2525/1982, จรุง บุญพันธ์, วิธีการทำเป็นกริตในภาษาญฮูกร, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาวิธีการทำเป็นกริตในภาษาญฮูกร โดยศึกษา 2 ลักษณะคือ ประโยคกริตที่ไม่ซับซ้อน พิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ รูปของหน่วยหน้าคำศัพท์ที่ปรากฏรวมคำกริยา และการรืของนามในประโยค ส่วนประโยคกริตที่ซับซ้อน พิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ พิจารณากิริยาในประโยค และพิจารณากิริยาในอนุประโยค

AA Nyk LC 2525/1982, ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. "ข้าวสำหรับคนญฮูกร". วารสารอักษรศาสตร์, 14.1: 1-10.

บทความนี้เปรียบเทียบความคิดและวิธีการให้ความหมาย คำศัพท์ที่หมายถึง "ข้าว" ในภาษาไทยและภาษาญฮูกร โดยใช้วิธีการจัดระบบความหมายแบบพื้นบ้าน (folk taxonomies) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (companential analysis)

AA Nyk LC 2527/1984, Diffloth, Gerard. The Dvaravati Old Mon Language and Nyah Kur. Monic Language Printing House Studies, Vol. Chulalongkorn University.

หนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องของภาษาศาสตร์มอญ-เขมร โดยเฉพาะกลุ่มภาษาญฮูกรซึ่งเป็นภาษากลุ่มชนเล็กๆ ที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่มาแต่โบราณ ภาษามีความสัมพันธ์กับภาษามอญโบราณหรือมอญเก่าสมัยทวารวดี ซึ่งเชื่อว่าเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเป็นภาษากลางในสมัยโบราณของภาคกลางของประเทศไทยก่อนที่ภาษาไทยจะมีอิทธิพลในแถบนี้ ศึกษาด้วยวิธีการทางด้านภาษาศาสตร์เชิงเปรียบเทียบ และวิชาการด้านสัทศาสตร์สืบสร้างภาษามอญโบราณและเสนอว่าภาษาญฮูกรปัจจุบันเป็นผู้สืบทอดของภาษามอญเก่าซึ่งเป็นบรรพบุรุษ

AA Nyk LC 2527/1984, Theraphan L. Thongkum. Nyah Kur (Chao Bon) - Thai - English - Dictionary. Chulalongkorn University Printing House, Bangkok.

พจนานุกรมนี้จัดเรียงตามกลุ่มความหมายประมาณ 37 กลุ่ม มีจำนวนคำทั้งสิ้นประมาณ 5,000 คำ ภายในแต่ละกลุ่มความหมาย จัดเรียงตามเสียงพยัญชนะท้าย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการกระจายของญฮูกรในจังหวัดต่างๆ ลักษณะระบบเสียง และเอกสารอ้างอิง

AA Nyk LC 2529/1986, Subhab Phiukhou. A phonological description of Nyah Kur at Ban Nam Lat, Chaiyaphum province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาชาวนน หรือ Nyah Kur

ที่บ้านน้ำลาด ตำบลนายางหลัก อำเภอเทพสถิตย์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเชื่อว่าเป็นภาษากลางของภาษาชาวนน

AA Nyk LC 2532/1989, Theraphan L. Thongkam. Rhythm in Nyah Kur". วารสารอักษรศาสตร์ 21.1L 118-144.

บทความนี้ศึกษาลักษณะเสียงหนักเบา การหยุดเว้นระยะ และความสั้นยาวของพยางค์ ซึ่งเรียกรวมว่า "หน่วยจังหวะ" ในภาษาญัฮกุรหรือชาวนน โดยดูจากนิทานจำนวน 4 เรื่อง ปรากฏโครงสร้างเป็น 4 แบบ หน่วยจังหวะแบบพยางค์เดียวและสองพยางค์เกิดบ่อยที่สุด

AA Nyk LC 2533/1990, Huffman, Franklin E. "Burmese Mon, Thai, Mon, and Nyah Kur : A Synchronic Comparison". MKS XVI-XVII : 31-84.

บทความนี้ศึกษาระบบเสียงของ 3 ภาษา คือ Burmese Mon, Thai Mon and Nyah Kur โดยเปรียบเทียบระบบเสียงและคำร่วมตระกูล เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการศึกษานิติภาษาศาสตร์เชิงประวัติของกลุ่มภาษามอญและการสืบสร้างภาษาดั้งเดิม

AA Nyk LC 2533/1990, Jaroon Gainey. "Causativization in Nyah Kur". MKS XVI-XVII : 25-30.

บทความนี้กล่าวถึงวิธีการทางไวยากรณ์ในภาษาญัฮกุร ซึ่งใช้รูปคำกริยาที่ทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด

AA Nyk LC 2533/1990, Sudsawad Chuasuwan. A phonology of Nyah Kur at Ban Tha Duang Petchabun province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาชาวนน หรือ Nyah Kur ที่บ้านท่าดั่ง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

AA Nyu EG 2529/1986, สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์, 179 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโดยทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งภูมิศาสตร์ ประชากร ทรัพยากร โบราณสถาน โบราณวัตถุ และภาษาที่ใช้พูดคือ เยอ ลาว ส่วย เขมร ซึ่งเขมรเป็นสถานที่ที่มีผู้พูดมากที่สุด และยังอ้างถึง ขนบธรรมเนียม ประเพณีของผู้คนที่พูดกันคนละภาษาในจังหวัดศรีสะเกษด้วย

AA Nyu HL 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี, จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของ
จังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกข่า บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยาย
อำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Nyu LC 2495/1952, La-oosri Bunsorn. Clause and Phrase in Nyeu. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาลักษณะทางไวยากรณ์ของภาษาญอโดยเฉพาะไวยากรณ์ในระดับ
วลีและอนุประโยค

AA Nyu LC 2523/1980, Taweepon Suwannaraj, *The Phonology of the Nyeu Language*
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา
ชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 106 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เสนอการศึกษาระบบเสียงภาษาญอ ซึ่งเป็นภาษาในตระกูล
ภาษาออสโตรเอเชียติก มีพูดที่บางหมู่บ้านของจังหวัดศรีสะเกษ ผู้บอกภาษาในวิทยานิพนธ์นี้อยู่ที่
บ้านโนนโค อำเภอมือ จังหวัดศรีสะเกษ พรรณานำของเสียง การลงเสียงเน้นหนักเบาของคำ ระบบ
พยางค์ ระบบหน่วยเสียง

AA Palaung LC 2534/1991, Ferlus, Michel. A Comparative Word-list of Three Palong-Wa
Languages : Final Report. Centre de Recherches Linguistiques sur l'Asie Orientale,
Paris.

บทความนี้ศึกษาภาษาปะหล่อง 2 ภาษาถิ่นที่ใกล้เคียงกัน ได้ภาษาถิ่นหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม
ว่า มีชื่อว่า เข้ม และอีกภาษาหนึ่งจัดอยู่ในกลุ่มละว้า เรียกว่า พาลก โดยได้ให้ที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่ม
ว่าและปะหล่อง การจัดแบ่งสายตระกูลภาษาและให้รายการคำของทั้ง 3 ภาษา จัดเรียงตามกลุ่มความ
หมาย

AA Pla LC 2529/1986, Pijitra Dissawarotham. The phonology of Plang as spoken in
Banhuaynamkhun Chiangrai province. M.A. Thesis, Institute of Language and
Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาปลังที่บ้านห้วยน้ำขุ่น
อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย

AA Pla LC 2535/1992, Paulsen, Debbie. "A Phonological Reconstruction of Proto-Plang".
MKS XVIII-XIX : 160-222.

บทความนี้กล่าวถึงการสืบสร้างระบบพยัญชนะ สระ ลักษณะน้ำเสียง และวรรณยุกต์ของ

ภาษาปลั่ง โดยได้เสนอลักษณะระบบเสียงปัจจุบันของภาษากนตอย ชินมาน และลาเซ้า เพื่อเปรียบเทียบ

AA Pla LC 2539/1996, Block, Karen L. What makes a story a story in Plang? MKS 26: 375-385.

บทความนี้กล่าวถึงภาษาปลั่ง ซึ่งเป็นภาษามอญ-เขมรในสาขาอิต และวิเคราะห์ลักษณะของการเล่าเรื่องและวิธีการเล่าเรื่องของคนปลั่ง โดยใช้แนวคิดทางวัจนวิเคราะห

AA Plg EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Palaungs". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press, New Haven.*

หนังสือนี้~DHD:JK ทั้งความสัมพันธ์ด้านภาษา ประชากร ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยกล่าวในรายละเอียดด้านแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ: ระบบเครือญาติ โครงสร้างทางสังคมและการเมือง ระบบความเชื่อและศาสนา รวมถึงพิธีกรรม โรคภัยและการรักษา เป็นต้น

AA Plg ET 2534/1991, อิศราญ. ปะหล่อง ชาวเผ่าใหม่ได้ร่วมชงไทย. อสท. 32, 5: 58-69.

บทความนี้กล่าวถึงชนเผ่าปะหล่องหรือดาละอั้งที่หมู่บ้านนอแล ดอยอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะที่เป็นชาวเขาเผ่าใหม่ทางชายแดนภาคเหนือของไทย มีคำถามที่ยังไม่มีคำตอบว่าเป็นชนกลุ่มใด โดยตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับท่วงสวมเอว ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มปะดอง (กะเหรี่ยงคอยาว) ซึ่งมีท่วงสวมคอ แต่ไม่มีหลักฐานประวัติศาสตร์แน่ชัด

AA Sem ANGN 2515/1972, สมบูรณ์ แก่นตะเคียน, ประวัติเมืองภูเก็ต, หนังสือโรเนียว เย็บเล่ม, 75 หน้า มีภาคผนวกเป็นประมวลเอกสารเกี่ยวกับเมืองถลาง 36 หน้า

ในหน้า 62-63 ได้กล่าวถึงชาวเล ว่าเป็นชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามันตั้งแต่เมืองมะริด ลงมาตลอดชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทยเรื่อยลงไปถึงแหลมมลายู และยังได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์เนกริโต (Negrito) หรือพวกเงาะเซมัง (Semang) หรือทองก่า (Tongka) ซึ่งอยู่ตามภูเขาในภาคใต้ของไทย และกล่าวว่าเชื้อสายพวกเดียวกันนี้มีอยู่ในหมู่เกาะอันดามัน ในเกาะลูซอน มินดาเนา และเกาะปาลาวันในประเทศฟิลิปปินส์ กล่าวว่าชนพวกนี้อยู่ตามป่าเขาหาผลไม้กิน และจับสัตว์ด้วยการใช้เป่าลูกดอกอาบยาพิษ

AA Soo ANDR 2536/1993, ทรงคุณ จันทจร, พิสิฐ บุญไชย, แสงเพชร สุพร. "ผ้าชาวโล้". วารสาร ภาษาและวัฒนธรรม, 12.2 : 16-29.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของการทอผ้าของชาวโล้ในยุคต่างๆ รวมทั้ง

ขั้นตอนการทอผ้า และเทคนิคการทอผ้าชนิดต่างๆ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความเชื่อและพิธีกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ผ้าในกิจการต่างๆ รวมทั้งสภาพปัญหาการทอผ้าในปัจจุบัน

AA Soo ANTR 2521/1978, ภาควิชาภาษาไทย, วิทยาลัยครูสกลนคร. ไซ้ถึงบั้ง. บทความทางวิชาการเกี่ยวกับวัฒนธรรมพิมพ์เผยแพร่เนื่องในงานนิทรรศการมูนบั้งอีสาน, 14-16 มกราคม 2521 ณ วิทยาลัยครูสกลนคร.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีเกี่ยวกับการสมรสของชาวไซ้โบราณ ซึ่งจะมีพิธีการต่างๆ เช่น การไปอยู่บ้านฝ่ายชายก่อน การขอขมา การกินดองขึ้นบ้านลุงตาพาข้าว และทำบุญหาผู้ตาย มีการจัดทำประรำพิธีฝ่ายต่างๆ เช่น ญาติฝ่ายหญิง ลูกเขย แขก และดนตรี ฝ่ายดนตรีได้แก่ รำพวงถึงบั้ง มีการประโคมโหรี และการฆ่าควายพร้อมทั้งการถึงบั้งเป็นจังหวะซ้ำๆ มีการแสดงและการร้อง การเล่นไซ้ถึงบั้งด้วย

AA Soo ANTR 2527/1984, ขบวน พลตรี. การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของไซ้กับวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาเฉพาะกรณีไซ้ตำบลกุสุมาลย์และตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาภูมิหลังต่างๆ ไปและวัฒนธรรมบางประการของไซ้ในเขตอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยใช้แบบสอบถามดูความคิดเห็นการใช้ภาษาพื้นบ้าน ประเพณีการแต่งงาน ความเชื่อฝังศพ การใช้หมอยาในการรักษาผู้ป่วย และการนับถือพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังศึกษาการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั่วไป ในแง่ของเพศฐานะทางเศรษฐกิจ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและการติดต่อกับคนนอกชุมชน รวมทั้งอายุและระดับการศึกษา

AA Soo ANTR 2530/1987, ทรงวิทย์ ดลประสิทธิ์. ไปดูชาวโล้ "ตัดเวร ตัดกรรม". ศิลปวัฒนธรรม, 8,4: 96-104.

บทความนี้กล่าวถึงชาวโล้ในภาคอีสานซึ่งมีตำนานกำเนิดมนุษย์เผ่าพันธุ์มนุษย์ต่างๆ ศึกษาชาวโล้ที่บ้านดอนยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม ซึ่งมีการประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีเรียกขวัญ พิธีชาวกะมุดเพื่อส่งวิญญาณ มีการ "หั่งบั้ง" หรือที่เรียกว่า "โล้หั่งบั้ง" เป็นการส่งอุปกรณ์ให้ผู้ตายนำไปประกอบอาชีพ เป็นต้น.

AA Soo ANTR 2530/1987, วาสนา กุลประสูตร. ความฮิตสิบสอง วันไปไม้ร่วงเดือนหก. อสท. 27, 12: 34-46.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีฮิตสิบสองดองสิบสี่ ที่จังหวัดมุกดาหาร โดยได้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในจังหวัดนี้ได้แก่ ลาว ญ้อ ผู้ไท กะเลิง โส้ แสก กุลา อภิปรายการที่กลุ่มต่างๆ มีความเป็นอยู่และประเพณีตลอดจนความเชื่อต่างๆ เช่นเดียวกัน เช่น ตำนานประวัติการกำเนิด การทำบุญบั้งไฟ งานบุญเดือนต่างๆ เป็นต้น

AA Soo ANTR 2532/1989, พุฒ บุตรรัตน์. โส้ทั้งบั้ง การละเล่นเพื่อพิธีกรรมของชาวไทยโส้. วารสารวัฒนธรรมไทย, 28, 4: 32-35.

บทความนี้ กล่าวถึงสังคมของชาวไทยโส้ต่างๆ ไป ประวัติของชาวไทยโส้ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผ่นดินไทย และลาว การละเล่นพื้นเมืองชื่อ โส้ทั้งบั้ง เป็นการประกอบพิธีต่างๆ ซึ่งเป็นพิธีเกี่ยวกับผีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ กล่าวถึงวิธีการเล่น และการแต่งกาย จำนวนผู้เล่น และรูปแบบของการแสดง

AA Soo ANTR 2532/1989, พุฒ บุตรรัตน์. โส้ทั้งบั้งการละเล่นเพื่อพิธีกรรมของชาวไทยโส้. วารสารวัฒนธรรมไทย, 28, 5: 66-70.

บทความนี้เป็นบทความต่อจากวารสารวัฒนธรรมไทยฉบับเดือนเมษายน 2532 ปีที่ 20 ฉบับที่ 5 กล่าวถึง การเล่นพื้นบ้านโส้ทั้งบั้ง ในหัวข้อที่เกี่ยวกับเครื่องดนตรี การแต่งกายของผู้ร่วมเล่น วิธีการแสดง พิธีการที่เล่นได้แก่ พิธีซางกะมูด พิธีเยา ทั้งบั้งในเดือน 3 ขึ้น 3 ค่ำ

AA Soo ANTR 2533/1990, แสงเพชร สุพร. โลกทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์โซ้ : กรณีบ้านหนองยาง ตำบลชะโศกน้อย อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาทัศนะแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของชาวโซ้ในอำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยเน้นศึกษาโลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์โดยเฉพาะในแง่ความสัมพันธ์กับครอบครัวและกลุ่มเครือญาติ และสังคม ศึกษาโลกทัศน์ต่อธรรมชาติ ศาสนา และสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยมีความรัก ความผูกพันและเห็นคุณค่าของธรรมชาติ และระบบนิเวศวิทยาเป็นอย่างยิ่ง ถือว่าดิน น้ำ ลม ไฟ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ และมีการศึกษาพุทธศาสนาควบคู่ไปกับการถือผี และความเชื่อในไสยศาสตร์

AA Soo ANTR 2538/1995, สุรัตน์ วรจันทร์. วัฒนธรรมการประกอบอาชีพประมง ลำน้ำสงครามของกลุ่มชาติไทยโซ้ บ้านปากอูบ ไทลาว บ้านปากยาม อำเภอสว่างนครม จังหวัดนครพนม

งานวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบการประกอบอาชีพประมงในลำน้ำสงครามของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ้ และไทลาวที่อำเภอสว่างนครม จังหวัดนครพนม โดยดูจากตัวแปรด้านประชากร ได้แก่ ความถนัด ความอดทน ความอดกลั้น ความกล้าเสี่ยง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี เครื่องมือจับปลา และการจัดการต่อผลผลิตตลอดจนกลไกตลาด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ทั้งจากภายในกลุ่มชาติพันธุ์และภายนอกกลุ่มชาติพันธุ์ แบ่งช่วงเวลากการศึกษาเป็น 3 ช่วง คือช่วงปี 2536-2495 ช่วง 2495-2520 และช่วง 2530 จนถึงปัจจุบัน ได้พบปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำประมงต่างๆ กันออกไป เช่น การใช้อุปกรณ์ที่เปลี่ยนแปลง และได้พบว่าชาวไทลาวมีความสามารถทางการประมง และการรวมกลุ่มที่เด่นชัด

AA Soo EC 2528/1985, ประยูร อุดมเสียง, เชิดชัย รัตนเศรษฐากุล, บัญญัติ เหล่าไพบุลย์, สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย. การสำรวจการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในชนชาติกลุ่มน้อย : โส้ ผู้ไทย และชาในภาคอีสาน.

คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รายงานการวิจัยนี้เป็นผลจากการศึกษาสำรวจสภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือเผ่าโล้ (สกลนคร) เผ่าภูไท (นครพนม) และชา (มุกดาหาร) ได้พบว่า นอกจากบริโภคไก่อังมีบทบาทในงานประเพณีต่างๆ แต่การเลี้ยงไก่โดยทั่วไปเป็นตามธรรมชาติ ความตื่นตัวในการป้องกันโรคอยู่ที่ผู้นำ เผ่าโล้และชา (บรู) มีวัฒนธรรมและภาษาคลายคลึงกัน และสภาพความเป็นอยู่ส่วนมากค่อนข้างล้าหลังไม่ผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมชาวเมือง เช่น เผ่าภูไท การบริการความรู้และบริการเกษตรโดยเฉพาะการป้องกันโรคยังไม่แพร่หลายทั่วถึง

AA Soo EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "So". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press*, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มคนที่มิชื่อว่า โล้ (So) หรือชื่อย่อว่า โล้ตรง โล้ฟง โล้ตรี ฯ มีถิ่นฐานอยู่ทั้งสองฝั่งของแม่น้ำโขง เป็นกลุ่มภาษาในตระกูลมอญ-เขมร แต่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มลาวที่อยู่ใกล้เคียงมาก ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงอย่างสั้นๆ เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ ครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางสังคมและการเมือง และความเชื่อ

AA Soo EG ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Kania, Raymond and Siriphan Hatuwong Kama. "The So people of Kusuman, northern Thailand". JSS 67 (1): 74-110.

บทความนี้กล่าวถึงชาวโล้ที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยกล่าวถึงลักษณะทางกายภาพ การทำมาหากิน วงจรชีวิต ระบบครอบครัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเชื่อและศาสนา ภาษา และนิทานพื้นบ้าน รวมทั้งกล่าวถึงอนาคตของคนกลุ่มนี้

AA Soo ET 2530/1987, สุรัตน์ วรศักดิ์. กะเลิง. วิทยาลัยครูสกลนคร.

งานวิจัยนี้ศึกษาชาวกะเลิงหรือชาเลิงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณีการแต่งงานและครอบครัว รวมทั้งภาษาและวรรณกรรมพอเป็นสังเขป

AA Soo ET 2534/1991, สุรัตน์ วรศักดิ์. รายงานการวิจัยเรื่องสารานุกรมชาติพันธุ์การแพทย์กลุ่มไท-ลาวและไทโซ้, จังหวัดสกลนคร วิทยาลัยครูสกลนคร

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ภาษา 2 กลุ่มคือ ไท-ลาว และไท-โซ้ ที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมคำพูดที่เป็นคำศัพท์ และสำนวนที่เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีระวิทยา ชื่อโรค อาการ สาเหตุ วิธีการ และพิธีกรรมการรักษา ตลอดจนเวชภัณฑ์การรักษาจำนวน 800 คำ โดยหวังว่าผลของการศึกษาจะทำให้บุคลากรทางสาธารณสุขมีความเข้าใจโลกทัศน์ของผู้ป่วยจากกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสอง

AA Soo HT 2531/1988, พุฒ บุตรรัตน์. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทยใต้เมืองกุสุมาลย์. วารสารวัฒนธรรมไทย, 27, 9: 54-58.

บทความนี้แนะนำประวัติความเป็นมาของชาวไทยใต้และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทยใต้โดยสังเขปในหัวข้อต่างๆ คือ ลักษณะทางเชื้อชาติ หลักฐานทางประวัติศาสตร์และการเข้ามาของชาวไทยใต้ อนุสาวรีย์พระอริยธาดา เจ้าเมืองกุสุมาลย์ ศิลปวัฒนธรรม การพ้องของชาวไทยใต้

AA Soo LC 2523/1980, Malai Lerthirunwong. A syntactic description of So : An Austroasiatic Language in Thailand. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ของภาษาใต้ ที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสงขลา โดยใช้ทฤษฎีแทคมิมิคในการวิเคราะห์ และศึกษาไวยากรณ์ในระดับคำวลีอนุประโยค ประโยค รวมทั้งระดับข้อความ

AA Soo LC 2526/1983, เอกวิทย์ จิโนวัฒน์. ศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษากูย บรู และโซ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาวิธีการสร้างคำในภาษากูย (ส่วย) บรู และโซ โดยการจำแนกประเภทหน่วยเติมคำศัพท์ และการเข้าคำซึ่งมีบทบาทในการสร้างคำในภาษาทั้ง 3 เพื่อเปรียบเทียบวิธีการว่ามีความคล้ายคลึงกันอย่างไร ปรากฏว่าภาษากูยและโซมีความใกล้เคียงกันมากกว่า.

AA Soo LC 2534/1991, สุรัตน์ วรจรัสรัตน์. รายงานการวิจัยเรื่องสารานุกรมชาติพันธุ์การแพทย์กลุ่มไท-ลาวและไทโซ, จังหวัดสงขลา วิทยาลัยครูสงขลา

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ภาษา 2 กลุ่มคือ ไท-ลาว และไท-โซ ที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมคำพูดที่เป็นคำศัพท์ และสำนวนที่เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีระวิทยา ชื่อโรค อาการ สาเหตุ วิธีการ และพิธีกรรมการรักษา ตลอดจนเวชภัณฑ์การรักษาจำนวน 800 คำ โดยหวังว่าผลของการศึกษาจะทำให้บุคลากรทางสาธารณสุขมีความเข้าใจโลกทัศน์ของผู้ป่วยจากกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสอง

AA Soo LC 2537/1994, Miller, Carolyn P. "Perceptions of ethnolinguistic identity, language shift and language use in Mon-Khmer language communities of Northeast Thailand". MKS 23 : 83-102.

AA Soo LC 2537/1994, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. Comparative Thesaurus Database for Six Katuic Language Communities of Northeast Thailand. Unpublished Mimeograph. 467 pp.

เอกสารนี้ศึกษาและรวบรวมข้อความสำนวนสำหรับการสนทนาในภาษาใต้-บรู จำนวน 6

ภาษาใต้ ภาษาที่พูดที่บ้านร่วมเกล้า อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร บ้านโพธิ์ไพศาล อำเภอ
กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร บ้านโคกสะอาด อำเภอฟ้าโโคน จังหวัดสกลนคร บ้านเวินบึก อำเภอโขง
เจียม จังหวัดอุบลราชธานี บ้านดงแสนแก้ว อำเภอชาพูมาน จังหวัดอำนาจเจริญ และบ้านดงหลวง
อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยจัดทำเป็นบทสนทนา 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
และภาษาโซ-บรู (ซึ่งเขียนโดยการใช้อักษรไทย) ในช่วงต้นได้มีการใช้ระบบเสียงของภาษาโซ และ
อักษรไทยที่ใช้แทนหน่วยเสียงและหน่วยบทสนทนามีทั้งสิ้น 26 หัวข้อ เกี่ยวกับการสนทนาในชีวิต
ประจำวัน เช่น การเดินทางและถามเส้นทาง การพบปะและอำลา ที่อยู่อาศัย การแนะนำ ชมเชย
ขอบคุณ ขอโทษ ครอบครัวยุติและเพื่อนบ้าน ชื่อขาย รับประทานอาหาร กิจกรรมและอาชีพ ผัก ผลไม้
สัตว์ อยุ่ในร่างกาย การเจ็บป่วยและการรักษา ฤดูกาลและเวลา เป็นต้น

AA Soo LC 2537/1994, สุชาติ อากิจ. A Study of lexical items on sickness and cures
among the So in Tambon Kusuman, Amphoe Kusuman, Sakon Nakhorn Province.
M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol
University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษากลุ่มคำศัพท์ในภาษาโซเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการ
รักษาพยาบาลเพื่อให้เข้าใจโลกทัศน์ของคนโซที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ศึกษาโดยใช้วิธีการแยกองค์
ประกอบ (componential analysis) และการวิเคราะห์แบบพื้นบ้าน (folk taxonomy)

AA Soo LC 2538/1995, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. "Notes on phonology and
orthography in several Katuic Mon-Khmer groups in Northeast Thailand". MKS XIV
: 53-68.

บทความนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษา 6 ภาษาในตระกูลมอญ-เขมร สาขากะตู่ และระบบ
การเขียน ได้แก่ การเขียนพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย สระ น้ำเสียง รวมทั้งปัญหาที่ควรแก่การ
พิจารณาแง่มุมต่างๆ

AA Soo LC 2540/1997, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. "Lexical comparison of
Katuic Mon-Khmer languages with special focus on So-Bru groups in Northeast
Thailand". MKS 26: 255-290.

บทความนี้กล่าวถึงการเปรียบเทียบคำศัพท์ที่พบในกลุ่มภาษาโซ ซ่า ส่วย และบรูในพื้นที่
ต่างๆ 6 พื้นที่ ใช้คำประมาณ 1,500 คำ ใช้วิธีการทางศัพท์สถิติจากการศึกษาพบว่าคำศัพท์ร่วมกัน
76-99% ยกเว้นภาษาโซบ้านหนองแวง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีคำศัพท์ร่วมกันเพียง 24-27% แสดงว่า
เป็นคนละภาษา นอกจากนี้ยังสำรวจความคิดของผู้พูดภาษาต่างๆ เหล่านี้ว่ามีความรู้สึกภาษาแต่
ละภาษาเหมือนหรือต่างกันมากน้อยอย่างไร

AA Sov LC 2538/1995, Suwilai Premsrirat. "On the Language Maintenance and Language Shift in Minority Language of Thailand : A Case Study of So (Thavung)". A paper presented at a conference on Endangered Languages, in Tokyo.

บทความนี้กล่าวถึงสถานการณ์ของภาษาที่อยู่ในภาวะอันตราย โดยยกตัวอย่างกรณีของภาษาโล้ (ทะวืง) ซึ่งเป็นภาษากลุ่มมอญ-เขมร ที่อพยพจากฝั่งลาวเมื่อประมาณ 100 ปีมาแล้ว และมาอยู่ที่อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร ท่ามกลางกลุ่มชนที่พูดภาษาไทย-ลาว ได้กล่าวถึงสถานภาพของภาษาต่างๆ ในประเทศไทย ประวัติและสถานะทางสังคมของกลุ่มโล้ (ทะวืง) ที่ทำให้ภาษาดั้งเดิมเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนการใช้ภาษาไปเป็นภาษาไทยลาว คือภาษาญ้อที่อยู่ด้วยกันและภาษาลาวซึ่งเป็นภาษากลางในเขตภาคอีสาน กล่าวถึงสาเหตุเช่นการศึกษา สื่อมวลชน และทัศนคติต่อภาษาของตน และยกตัวอย่างลักษณะการเปลี่ยนแปลงของภาษาโล้ (ทะวืง) ที่น่าสนใจ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการรักษาภาษาให้คงอยู่ได้

AA Sov LC 2540/1997, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. "Lexical comparison of Katuic Mon-Khmer languages with special focus on So-Bru groups in Northeast Thailand". MKS 26: 255-290.

บทความนี้กล่าวถึงการเปรียบเทียบคำศัพท์ที่พบในกลุ่มภาษาโล้ ซ่า ส่วย และบรูในพื้นที่ต่างๆ 6 พื้นที่ ใช้คำประมาณ 1,500 คำ ใช้วิธีการทางศัพท์สถิติจากการศึกษาพบว่าคำศัพท์ร่วมกัน 76-99% ยกเว้นภาษาโล้บ้านหนองแวง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีคำศัพท์ร่วมกันเพียง 24-27% แสดงว่าเป็นคนละภาษา นอกจากนี้ยังสำรวจความคิดของผู้พูดภาษาต่างๆ เหล่านี้ว่ามีความรู้สึกว่าภาษาแต่ละภาษาเหมือนหรือต่างกันมากน้อยอย่างไร

AA Sov LC 2540/1997, Suwilai Premsrirat. "Phonological characteristics of So (Thovung), a Vietic language of Thailand". MKS 26": 161-178.

บทความนี้กล่าวถึงลักษณะระบบเสียงของภาษาโล้ (ทะวืง) ซึ่งเป็นภาษากลุ่มเวียดตึกที่พบในประเทศไทย ปรากฏว่าลักษณะเสียงในภาษานี้มีลักษณะเป็นภาษากลุ่มมอญ-เขมร แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากภาษาทะวืงที่พบในประเทศลาว เช่น พยัญชนะท้ายเปลี่ยนไปตามอิทธิพลภาษากลุ่มไทย เป็นต้น นอกจากนี้ภาษาของผู้ใหญ่และเด็กจะมีความแตกต่างกัน ภาษาเด็กจะมีอิทธิพลของคำศัพท์ และเสียงจากภาษาลาว ญ้อ ที่อยู่ใกล้เคียง ภาษานี้มีทั้งวรรณยุกต์และลักษณะน้ำเสียง เป็นภาษาที่อยู่ในภาวะที่กำลังพัฒนาวรรณยุกต์ขึ้นใช้ในภาษา

AA Sve ANBL 2528/1985, ไม่ปรากฏชื่อบรรณาธิการ, *Minorities in Buddhist Polities: Sri Lanka, Burma and Thailand, Regional Workshop on Minorities in Buddhist Polities: Sri Lanka, Burma and Thailand, June 25-28, Chulalongkorn University by International Centre for Ethnic Studies, Sri Lanka with the cooperation of Thai Studies Program,*

Chulalongkorn University and United Nations University, 27 หน้า, โรเนียว, เย็บเล่ม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสิทธิของชนกลุ่มน้อยตามความคิดทางศาสนา ตามที่สืบค้นได้ในประวัติศาสตร์ของประเทศพม่า ศรีลังกา และไทย กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยทางศาสนาในสังคมปัจจุบันในประเทศพม่า ศรีลังกา และไทย กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยและผู้ที่ยังคงอพยพเข้าไปในประเทศพม่า ศรีลังกา และไทย รวมทั้งกล่าวถึงชนเผ่าต่างๆ ในประเทศพม่าและไทย ลักษณะของหนังสือเป็นการรวบรวมบทความ วิชาการ 10 บทความโดยนักวิชาการไทยเป็นส่วนมาก

AA Sve ANFR 2528/1985, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. นิทานพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ. เอกสารวัฒนธรรม, ชุดที่ 2 กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 192 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ภาษาพื้นบ้านหลายภาษาได้แก่ นิทานพื้นบ้านภาษากูย นิทานพื้นบ้านภาษาเขมร และนิทานพื้นบ้านไทยอีสาน โดยใช้อักษรไทยจัดบันทึกภาษาต่างๆ แล้วแปลเป็นภาษาไทย

AA Sve ANGN 2493/1950, Embree, John F. and William L. Thomas, Jr., *Ethnic Groups of Northern Southeast Asia*, โรเนียวเย็บเล่ม, 175 หน้า, มีดัชนีชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ และมีบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ทางเหนือของประเทศพม่า ทางเหนือของประเทศไทย ทางเหนือของประเทศลาวและเวียดนาม และทางใต้ของประเทศจีน เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างกว้างๆ กล่าวถึงถิ่นที่อยู่ จำนวนประชากร ภาษา ศาสนา เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น พร้อมทั้งกล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่กลุ่มชาติพันธุ์ใช้เรียกตนเอง และที่คนกลุ่มอื่นเรียกเขา

AA Sve ANGN 2499/1956, Chang, Chi Jen, *The Minority Groups of Yunnan and Chinese Political Expansion into Southeast Asia*, Ph.D. dissertation, University of Michigan, 1956, 198 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่ และภาคผนวก

AA Sve ANGN 2504/1961, Young, Oliver Gordon, *The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report)* Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมบริ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

AA Sve ANGN 2506/1963, Harris, George L. Jackson A. Giddens, Thomas E. Lux and

others, Area Handbook for Thailand, 537 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบและ
อภิธานศัพท์(glossary) พร้อมทั้งดรรชนี

หนังสือเล่มนี้ให้ภาพรวมเกี่ยวกับประเทศไทยทั้งหมดอย่างกว้างๆ เริ่มตั้งแต่ประวัติศาสตร์
สมัยน่านเจ้า สภาพภูมิศาสตร์และประชากร กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยและภาษาที่
ใช้ โครงสร้างสังคม ระบบครอบครัว ระบบค่านิยม การศึกษา ศาสนา สภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ
สังคม วัฒนธรรม และการทหาร

AA Sve ANGN 2507/1964, Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey and John K. Musgrave, *Ethnic
Groups of Mainland Southeast Asia*, Human Relations Area Files Press, New Haven,
Connecticut, 288 หน้า มีดรรชนี บรรณานุกรมและแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดเล่มหนึ่งในบรรดาผู้ที่ศึกษาเรื่องกลุ่มชาติ
พันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ เป็นหนังสือที่มีผู้ร่วมเขียนซึ่งเป็นนักวิชาการเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์
เกือบ 10 คน หนังสือแบ่งออกเป็น 4 ภาคตามตระกูลภาษา ภาคที่หนึ่งกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูด
ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาคที่สองกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ภาคที่
สามกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท-กะได และภาคที่สี่กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษา
ตระกูลมลายู-โปลีนีเซียน ในการกล่าวถึงแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะกล่าวไปตามลำดับ โดยให้ความรู้
เบื้องต้น แล้วให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาและทางภาษา แลให้บรรณานุกรมที่สำคัญไว้ด้วย

AA Sve ANGN 2509/1966, Blanchard, Wendell, *Thailand its people its society its culture*,
Human Relations Area Files Press, New Haven, 526 หน้า มีแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือนี้แบ่งเป็น 20 บท กล่าวถึงประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ทั้งลักษณะทาง
กายภาพ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประชากร ศาสนา พฤติกรรมทางสังคม กฎหมาย รัฐบาล การ
ประชาสัมพันธ์ ระบบเศรษฐกิจ การเงินการคลัง แรงงาน การเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม
สาธารณสุข และโครงสร้างของสังคม ในบทที่สี่ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาต่างๆ ในประเทศ
ไทย ที่หยิบยกมากล่าวเพราะเป็นกลุ่มใหญ่ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ไทย มาเลย์ เขมร ลัวะ กูย ภูไท
มอญ กะเหรี่ยง ไทฉาน นอกจากนั้นยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนน้อย เช่น ไทลื้อ กะเลิง โซ ชมุ
แสก เป็นต้น และชาเบรา ซึ่งหนังสือนี้กล่าวว่ามีในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ
ประเทศไทย แต่นักวิจัยในปัจจุบันไม่พบกลุ่มชาติพันธุ์ชาเบราแล้ว

AA Sve ANGN 2509/1966, Harris, George L. และคนอื่นๆ, *Area Handbook for Thailand*,
Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, 527 หน้า, เขียนเป็น
ภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ในหน้า 51-94 ได้กล่าวถึง
กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยทั้งที่พูดภาษาตระกูลไทและไม่ใช่ กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ด้วย

AA Sve ANGN 2509/1966, Lebar, Frank M., "The Ethnography of Mainland Southeast Asia : A Bibliographic Survey", *Behavior Science Notes*, 1, 1966, หน้า 14-40

AA Sve ANGN 2510/1967, Kunstadter, Peter, *Southeast Asia Tribes, Minorities and Nations*, Princeton Center of International Studies, 1967

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เป็นภาพรวมทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ มีตารางแสดงการกระจายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ มีภาพประกอบมาก

AA Sve ANGN 2510/1967, Seidenfaden, Erik, *The Thai Peoples Book1 The Origins and Habitats of the Thai peoples with a Sketch of their Material and Spiritual Culture*, The Siam Society, Bangkok 1967, 162 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบมาก

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาของกลุ่มชาติพันธุ์ไททั้งที่อยู่นอกประเทศไทยและในประเทศไทยพร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยที่พูดภาษาอื่นนอกจากภาษาตระกูลไทด้วย

AA Sve ANGN 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ, *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AA Sve ANGN 2513/1970, Rodulfo, A.M., "Ethnic and Religious Minority in South-East Asia", *Pacific Community*, winter 1970, หน้า 1-16

บทความนี้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์อย่างผิวเผิน โดยกล่าวถึงทุกกลุ่มชาติพันธุ์อย่างย่อ กล่าวถึงทั้งชนกลุ่มน้อยในทางภาษาและชนกลุ่มน้อยในทางศาสนา

AA Sve ANGN 2513/1970, Schrock, Joann L. และคนอื่นๆ, *Minority Groups in Thailand*, Department of the Army, Washington D.C., 1135 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่มาก มีบรรณานุกรม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ไทฉาน ม้ง เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ และอินเดีย ปากีสถาน ตอนที่กล่าวถึงละว้าอยู่ในหน้า 937-998 มีอภิปรายเรื่องชื่อละว้า ให้จำนวนประชากรอย่างคร่าวๆ กล่าวถึงการทำการหากิน เล่าประวัติละว้าตามนิทานปรัมปรา เช่นเรื่องขุนหลวงวิลังค์กับพระนางจามเทวี เล่าเรื่องเจ้าหญิงละว้าที่ชื่อชะมังรกแอ กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานของละว้าในปัจจุบัน ลักษณะทางกายภาพของคนละว้า การรักษาพยาบาลตามประเพณีดั้งเดิมของละว้า ลักษณะนิสัย การแบ่งชั้นของบุคคลในสังคมครอบครัว พิธีการแต่งงาน พิธีศพ การศึกษาของละว้า ข้อห้าม ข้อจำกัด

ตามประเพณีละว่า ประเพณีเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ศาสนาและการติดต่อกับมิชชันนารี เศรษฐกิจและวิธีการเพาะปลูก การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ในตอนท้ายของบทความแนะนำสิ่งที่ควรทำในการติดต่อกับละว่า พร้อมทั้งข้อห้าม (คือสิ่งที่ไม่ควรทำ)

AA Sve ANGN 2525/1982, สิริวัฒน์ คำวันสา. อีสานปริทัศน์ (อีสานคดี 2). กรุงเทพมหานครการพิมพ์, กรุงเทพฯ 98 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวรรณกรรมอีสานโดยกล่าวถึงขนบธรรมเนียมประเพณีระบบการปกครองของชาวอีสานสมัยเก่า รำกระโทบสากของชาวสุรินทร์ และบุรีรัมย์ การลักขโมยและการบ่อง ส่วย (กวย) ท้าวผาแดง-นางไอ่ และบุญบั้งไฟ ประเพณีเฉพาะกลุ่มไทดำหรือลาวโสดดำ แคน-พิน-ซอ เจ้าหัว-จวน้อย และสังข์ศิลป์ชัย วรรณคดีอมตะของอีสาน

AA Sve ANGN 2526/1983, McKinnon, John & Wanat Bhruksasri (editors), Highlanders of Thailand, Oxford University Press, 1983, 358 หน้า มีบรรณานุกรมและดัชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้รวบรวมบทความที่แต่งโดยนักวิชาการชาวไทย และต่างประเทศรวม 22 บทความที่เกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย เช่น ช่วเขาเผ่าละว่า กะเหรี่ยง กะเหรี่ยงโป ม้ง เย้า ลีซอ มูเซอ และอีก้อ

AA Sve ANGN 2530/1987, ชันญ วงศ์วิภาค. ชาวน่าน: คนหมุ่มมากและคนกลุ่มน้อยในเมืองน่าน. กรมศิลปากร.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดน่าน ชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป ครอบครัวและเครือญาติ ประเพณีและความเชื่อ กล่าวถึงความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัด ได้แก่ ขมุ ถิ่น ผีตองเหลือง คนเมือง โดยกล่าวถึงภูมิหลัง การแต่งกาย บ้านเรือน ประเพณี และพิธีกรรม ครอบครัวและสังคม ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เน้นที่การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินมาเป็นเตาแก๊ส

AA Sve ANGN 2531/1988, สุนทร สุรวาทกุล. การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของชาวน่านไทยที่พูดภาษาลาว กวย และภาษาเขมร : ศึกษากรณีบ้านเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

AA Sve ANGN 2532/1989, Keyes, Charles F., Thailand : Buddhist Kingdom as Modern Nation-State, Editions Duang Kamol, 252 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาคผนวก อภิธานศัพท์ และบรรณานุกรมเลือกสรร

หนังสือทางมานุษยวิทยาเล่มนี้ ให้ภาพวิวัฒนาการของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มต้นประเทศสยามมาจนถึงความเจริญในสมัยปัจจุบัน ในบทที่หนึ่งได้กล่าวถึงประชากรที่ประกอบขึ้นเป็นประชาชนไทยว่ามีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่ไทยด้วย

AA Sve ANGN 2532/1989, กลม เกตุศิริ. ลาว, ละว้า. วารสารวัฒนธรรมไทย, 28, 7: 50-54.

บทความเรื่องนี้แบ่งเป็นสองหัวข้อใหญ่ๆ คือ 1) เรื่องเกี่ยวกับลาว วิเคราะห์คำว่า ลาว ภาษาลาว ภาษาไทเดิม คนไทย คนลาว อ้ายลาว ไอลาว ล้าว และไท-ไต-ไต 2) เรื่องเกี่ยวกับละว้า-ละว้า กล่าวถึงกลุ่มชนชาวเขา ลักษณะของชาวเขาเผ่าต่างๆ การเรียกและชื่อเรียกกลุ่มชนละว้า และละว้า อธิบายคำว่า ละว้า และละว้า คำว่า ช่าละเม็ด ช่าว้า ช่ามู ช่าก้วย ช่าเพน และช่าสามตัว

AA Sve ANGN 2535/1992, ธวัช ปุณโณทก. เที้ยวอีสาน. พิณเนศ. กรุงเทพฯ 304 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงดินแดนแถบอีสานในแง่ของสภาพภูมิศาสตร์ ประชากร จารีต ประเพณี กลุ่มชาติพันธุ์ที่ประกอบกันเป็นชาวอีสาน เช่น กลุ่มวัฒนธรรมไทย-ลาว มอญ-เขมร ไทยโคราช นอกจากนี้ยังกล่าวถึงอารยธรรมที่ราบสูงว่าด้วย หลักฐานทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

AA Sve ANGN 2535/1992, ปิยนถ (นิโครธา) บุณนาค. "ผ้าทอกับวิถีชีวิตชนบทอีสาน". วารสารอักษรศาสตร์, 24.2: 86-101.

บทความนี้ศึกษาผ้าทอกับวิถีชีวิตชาวชนบทไทยในปัจจุบันคือ ตั้งแต่ปี 2500 เป็นต้นมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวชนบทไทยในภาคอีสานที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจากส่วนกลาง โดยกล่าวถึงสภาพทางภูมิศาสตร์และความเป็นมาทางประวัติและโบราณคดีที่มีผลกระทบต่อคนอีสาน ประวัติของวัฒนธรรมทอผ้า เครื่องมือเครื่องใช้และวิธีการทอ ชนิดของผ้าทอ ความสำคัญของการทอผ้าในวิถีชีวิตชนบทอีสาน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อผ้าอีสาน และโครงการในพระราชดำริ และผลต่อวิถีชีวิตชนบท

AA Sve ANOT 2509/1966, Parker, Maynard, "Subversion in Thailand" Survival, volume VIII, Number 10, October 1966, published by the Institute for Strategic Studies, 18 Adam Street, London, wc2

บทความนี้กล่าวถึงการดำเนินการของคอมมิวนิสต์ในภาคใต้และภาคอีสานของประเทศไทย ให้รายละเอียดของการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ระยะ ค.ศ. 1965-1966

AA Sve ANOT 2513/1970, Kunstadter, Peter "Integration and Assimilation of Minorities in Mae Hongson Province", Paper prepared for Asian Studies Association Meeting, 3 April, 1970, San Francisco, California, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันได้แก่ คนไทยเหนือ คนไทยกลาง คนจีน จีนฮ่อ ตองซู่ ไทฉาน กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงสะกอ ละว้า ม้ง ขมุ และชาวต่างประเทศ กล่าวถึงปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ลักษณะทางประชากรและการกลืนตัวเข้าหากัน ผลงานของพระธรรมจาริกและหมอสอนศาสนาคริสต์ียน

AA Sve ANOT 2515/1972, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, การก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย, กอง
อำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ กอ. ปค., 55 หน้า

สมุดปกขาวเล่มนี้บรรยายเหตุการณ์และให้รูปภาพบุคคลและประวัติของการก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์ในประเทศไทย มีกล่าวถึงคอมมิวนิสต์จีน คอมมิวนิสต์เวียดนาม คอมมิวนิสต์ลาว
และองค์การก่อการร้ายคอมมิวนิสต์มลายาในภาคใต้ ในบทที่ห้าได้กล่าวถึงการแทรกซึมและบ่อน
ทำลายของคอมมิวนิสต์ในหมู่ชาวเขา

AA Sve ANOT 2517/1974, Boonsanong Punyodyana, "Minority Groups and Minority Class :
The Oppressed and Oppressor in Thai Social Structure", paper from the Conference
on the Majority-Minority Situation in Southeast Asia, Manila, Philippines, May 8-10,
1974, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 26 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้มองความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มใหญ่และชนกลุ่มน้อย ว่าเป็นความสัมพันธ์ของ
ผู้กดขี่ และผู้ถูกกดขี่ กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยทั้งที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และภาษา กับชนกลุ่ม
น้อยทางศาสนา การบังคับดูแลโรงเรียนสอนภาษาจีน และการกดขี่มุสลิมในจังหวัดภาคใต้

AA Sve ANOT 2517/1974, วิจิตรศักดิ์ ไทยทอง, คำนิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียน
ชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517, โรเนียว เย็บเล่ม, 133 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนไทย 120 คน และนักเรียนชาวเขาเผ่าต่างๆ
103 คน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 และ 7 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก และโรงเรียนบ้านปากกลาง จังหวัดน่าน เครื่องมือในการ
วิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าและแบบระยะทางทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

AA Sve ANOT 2526/1983, Walker, Anthony R., "In Mountain and Ulu : A Comparative
History of Development Strategies for Ethnic Minority Peoples in Thailand and
Malaysia", วารสาร *Contemporary Southeast Asia* Vol.4, No.4, March 1983 หน้า 451-485

AA Sve ANOT 2526/1983, ขจัดภัย บุรุษพัฒน์, ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ, สำนักพิมพ์
แพรวพิทยา, 315 หน้า, เขียนเป็นภาษาไทย

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อย ได้แก่นโยบายต่อชาวจีน
นโยบายต่อชาวเขา นโยบายต่อชาวนอพยพ นโยบายต่อชาวไทยมุสลิม นโยบายต่อผู้อพยพลี้ภัย
กลุ่มต่างๆ กล่าวถึงชาวจีนในประเทศไทยกับปัญหาด้านการเมือง นโยบายผสมกลมกลืนของรัฐบาล
ไทยต่อชาวจีน ปัญหาชาวเขาในประเทศไทยกับการแก้ไขปัญหารัฐบาล ชาวเขากับปัญหาการ
ปลูกฝิ่น ชาวนอพยพในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในการผสม
กลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จีนฮ่อในภาคเหนือผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า : ปัญหา

และแนวทางแก้ไข ผู้พยายาลััยจากอินโดจีน : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

AA Sve ANOT 2527/1984, ไพฑูรย์ ดัสเช (ดร.), ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : เอกภาพกับ
คอมมิวนิสต์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรเนียว เย็บเล่ม, 223 หน้า
หนังสือนี้กล่าวถึงทฤษฎีทั่วไป เป้าเล็งของคอมมิวนิสต์ : ชาวเขา สงครามภาคเหนือ
ชาวไทยมุสลิมกับความรุนแรง มีบทสรุป

AA Sve ANOT 2538/1995, พัทยา สายหู, "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่องชนกลุ่มน้อย
ในประเทศไทย", เอกสารประกอบการอภิปรายในหัวข้อ "ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" ในการประชุม
ทางวิชาการ ครั้งที่ 1 เรื่องสถานภาพการศึกษาด้านชนกลุ่มน้อยของประเทศไทย" วันที่ 27 ตุลาคม
พ.ศ. 2538 ลงพิมพ์ใน วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา
ชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 17 ฉบับที่ 2, หน้า 78-84

AA Sve ANTR 2522/1979, ขบวน พลตรี. ประเพณีบางอย่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มุนมั่งอีสาน.
วารสารฉบับพิเศษ นิทรรศการมุนมั่งอีสาน 14-16 มค. 2522, วิทยาลัยครูสกลนคร.

บทความนี้กล่าวถึงประชากรหลายเผ่าพันธุ์ในภาคอีสาน และเน้นประเพณีต่างๆ ที่ปฏิบัติ
กันอยู่ ได้แก่ การถือผีและการเลี้ยงผี บุญเลี้ยงบ้าน พิธีสู่ขวัญข้าว สู่ขวัญวัวและควาย คำสู่ขวัญข้าว
ขึ้นแล้ว คำสู่ขวัญวัวควาย พิธีเหยา เลี้ยงตาแขก เป็นต้น

AA Sve BB 2509/1966, Yenchiu, Mildred M., Bibliography on Minority Groups in
Southeast Asia, the Department of Army, The United States., 43 หน้า เขียนเป็นภาษา
อังกฤษ

AA Sve BB 2527/1984, ธีระพันธ์ ล.ทองคำ, บรรณานุกรมภาษาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย, รายงาน
เสนอฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2527, เทพมงคลการพิมพ์, 145
หน้า, เขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรมเล่มนี้รวบรวมหนังสือ บทความวาทกา บทความที่เสนอในที่ประชุมแต่ยังไม่ได้
เผยแพร่ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำมาจัดหมวดหมู่ตระกูลภาษา
ได้แก่ กะเหรี่ยง ทิเบต-พม่า ไท มอญ-เขมร มาลาโยโพลีเนเซียน และมั่ว เย้า และเรียงลำดับตาม
อักษร

AA Sve BIB 2529/1986, Huffman, Franklin E. Bibliography and Index of Mainland
Southeast Asian Languages and Linguistics, Yale University Press, New Haven and
London.

หนังสือนี้เป็นบรรณานุกรมของงานต่างๆ ด้านภาษาและภาษาศาสตร์ของภาษาในเอเชีย

อาคเนย์ โดยแบ่งหัวข้อภาษาเป็นกลุ่มออสโตรเอเชียติก ทิเบต-พม่า ไต-กะได แม้ว เย้า และออสโตรนีเซียนบนแผ่นดินเอเชียอาคเนย์ เรียงชื่อผู้เขียนเอกสารต่างๆ ทั้งหมดตามระบบเรียงตัวอักษรภาษาอังกฤษ พร้อมกับให้ทรรศน์ชื่อภาษาและเรื่องไว้ในตอนท้าย

AA Sve Bib 2534/1991, Charnvit Kasetsiri, Thamrongsak Petchlertana and Saengduen Saiyawong. Bibliography of Southeast Asian Studies in Thailand. The Center for Southeast Asian Studies, Thammasat University.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมวิทยานิพนธ์หนังสือ บทความที่เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ทั้ง 10 ประเทศ

AA Sve BL 2538/1995, ประคอง นิมานเหมินท์. “มหากาพย์เรื่อง ท้าวบาเจือง: มหากาพย์สองฝั่งโขง”.

ในท้าวฮุ่ง-ฮุมเจือง, สัจจิตต์ วงษ์เทศ (บรรณาธิการ), ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ, สำนักพิมพ์มติชน.

ต้นฉบับของมหากาพย์นี้อยู่ในคัมภีร์ใบลานจารด้วยอักษรไทยน้อย โดยมีมหาสิลา วีระวงส์เป็นผู้ที่ปริวรรตเป็นภาษาไทยปัจจุบันและเผยแพร่ สันนิษฐานว่าน่าจะได้อาจารย์เชียงขวาง ผู้เขียนได้กล่าวว่า เจืองนี้พบทั้งในวรรณกรรมของทั้งกลุ่มไทหลายกลุ่ม เช่น ล้านนา ล้านช้าง แยกตุงไทลื้อ สิบสองปันนา ไทยดำ ฯ และชนชาติอื่นๆ รวมทั้งเผ่าขมุ และเผ่ากะเหรี่ยง สำหรับในกลุ่มมอญ-เขมรกล่าวถึง “เจือง” ในลักษณะของนิทานประเภทเทพปกรณัม (myth) คือเป็นเทพผู้สร้างสรรค์สิ่งทั้งโลกและสวรรค์ เจือง เป็นวีรบุรุษทางวัฒนธรรม (cultural hero) เป็นผู้สอนศิลปวิทยาการตลอดจนประเพณีพิธีกรรมต่างๆ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงในฐานะที่เป็นพระผู้ช่วยให้รอด (Messiah) ซึ่งมาช่วยให้พวกเขารอดพ้นจากการกดขี่ของชนเผ่าอื่น และช่วยให้ชีวิตเขาเป็นสุข โดยนำสิ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาให้ เรื่องของเจืองจึงถูกกล่าว และเขาที่คิดจะก่อการกบฏเพื่อเป็นอิสระนำมาใช้อ้างอยู่บ่อยๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับและได้รับความร่วมมือจากพวกเขาและพวกที่กดขี่ด้วยกัน เรื่องของเจืองของชนเผ่าดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกับเรื่องของ “พญาเจือง” ในวรรณกรรมของชนเผ่าไทหลายกลุ่มดังกล่าวข้างต้น แต่ลักษณะต่างกันที่พญาเจืองในวรรณกรรมของชนเผ่าไท มีลักษณะเป็นกษัตริย์ที่เป็นวีรบุรุษผู้กล้าหาญเก่งกล้าในการรบ ในวรรณกรรมบางเรื่องจะมีลักษณะเป็นพระเอกในนิทานวีรบุรุษ (herotale) คือสืบเชื้อสายมาจากเทพ แต่ก็ครองชีวิตอยู่ในสังคมที่มีวัฒนธรรมสืบทอดมานาน

ในด้านเนื้อเรื่องนั้นมีลักษณะขาดความสอดคล้องกลมกลืนเป็นเอกภาพอย่างเห็นได้ชัดเจน มีทั้งส่วนที่เป็นบทประพันธ์ดั้งเดิมและบทประพันธ์เสริม ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมเห็นได้ว่าเป็น 2 สมัยคือ สมัยพญาเจืองและสมัยสาบช้าง ซึ่งเป็นสมัยของกวีผู้แต่ง มีลักษณะเป็นบ้านเป็นเมืองแล้วสำหรับสังคมร่วมสมัยของกวีสะท้อนสังคมล้านช้างสมัยนั้น ซึ่งเป็นสังคมที่มีชนชั้น สังคมกสิกรรม และสังคมที่มีชนหลายเผ่าพันธุ์ สำหรับลักษณะคำประพันธ์นั้น มหากาพย์เรื่องนี้แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทโคลง ลักษณะการใช้ถ้อยคำส่วนใหญ่เป็นภาษาลาว รวมทั้งมีการใช้ภาษาบาลี

สันสกฤต เขมร และราชาศัพท์ได้อย่างเหมาะสม จากเนื้อหาอันหลักแหลม และถ้อยคำสำนวน น่าจะ
แต่งขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 20 ส่วน ประพันธ์เสริมในตอนท้ายน่าจะแต่งขึ้นภายหลัง

AA Sve EC 2534/1991, อนันต์ ลิขิตประเสริฐ. รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ชุมชนชาติพันธุ์. โครงการ
การวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์ศึกษาเพื่อการพัฒนา, ศูนย์ชุมชนศึกษา, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 2532-2534.

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้าน
สภาพสังคมวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น ส่วนที่สองเป็นกรณี
ศึกษา เช่น ปัญหาการอพยพแรงงาน หนี้สิน ฝนแล้ง และวิธีการหาทางแก้ไข ส่วนที่สามเป็นสรุป
ประสบการณ์ของอาสาสมัครในชุมชนต่างๆ เพื่อสะท้อนปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัด อุปสรรคต่างๆ
ของโครงการวิจัยนี้

AA Sve EC 2541/1998, ภูศักดิ์ ธรรมศาล และปรีดา ภูณามา. รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพการ
ประกอบอาชีพของชาวเขาในประเทศไทย. โครงการวิจัยประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่อง สถาน
ภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

รายงานการวิจัยนี้เสนอสภาพลักษณะการมีอาชีพและการประกอบอาชีพของชาวเขาที่อยู่
ในความดูแลของกองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ใน 18 จังหวัด ทั้งในด้านเกษตรกรรม
อุตสาหกรรม และการบริการว่ามีสัดส่วนมากน้อยอย่างไร และการอพยพแรงงานออกนอกหมู่บ้านมี
ลักษณะเป็นอย่างไร มีปัญหาในการประกอบอาชีพมีเหมือนหรือแตกต่างจากคนพื้นราบอย่างไร รวมทั้ง
ทิศทางการในอนาคต ผลการศึกษาปรากฏว่าชาวเขาส่วนใหญ่ยังมีอาชีพเกษตรกรรม มีเพียงร้อยละ
10 ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร แรงงานที่เคลื่อนย้ายไปประกอบอาชีพบนพื้นราบนั้นส่วนมากเป็น
แรงงานค่อนข้างไร้ฝีมือ และมักเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มอายุ 18-30 ปี ปัญหาที่มีคือการขาดสิทธิรับรอง
การเป็นคนไทย วัฒนธรรมและภาษาพูดที่แตกต่างกัน และยังมีปัญหาการขาดสิทธิทำกินในพื้นที่
เนื่องจากพื้นที่ทำกินส่วนใหญ่อยู่เขตป่าสงวน

AA Sve ED 2517/1974, สุริยา รัตนกุล, "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาหมุ-
ละว้า-ถิ่น", โรเนียว, 8 หน้า เป็นบทความที่แสดงที่คุรุสภามนาคาร์ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทย
เบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าหมุ-ละว้า-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517

AA Sve ED 2524/1981, กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง
ชาติ. สถิติวิเคราะห์และแผนภาพ ชุด 2 ชนต่างวัฒนธรรม ตอนที่ 1 ชาวเขา.

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันและปัญหาพื้นฐานของชาวเขา
เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายแผนงานและการปฏิบัติต่อชาวเขาในประเทศไทย โดย
กล่าวถึงความเป็นมาของชาวเขา สภาพทางสังคม ประชากร เศรษฐกิจ การศึกษา การดำเนินงาน
พัฒนาและสงเคราะห์ และปัญหาชาวเขา โดยเฉพาะเป็นแผนภาพและสถิติ

AA Sve ED 2526/1983, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, เอกสารประกอบการสัมมนาการประถมศึกษาเพื่อชาวเขา (ฉบับร่าง), ไรเนียว เย็บเล่ม 194 หน้า มีภาคผนวก และบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาไทย

หนังสือนี้กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทยมี ม้ง เย้า มูเซอ กะเหรี่ยง ลีซอ อีเก้อ ละว้า ถิ่น ชมุ กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กชาวเขา การจัดการศึกษาชาวเขาในปัจจุบัน ปัญหาชาวเขากับการจัดการศึกษาชาวเขาและข้อเสนอแนะ นโยบายสำหรับการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กชาวเขาโครงการต่างๆ ที่สนองนโยบายนี้

AA Sve ED 2527/1984, สถาบันวิจัยชาวเขา. ประเมินผลการให้การศึกษาชาวเขาของคณะพระธรรมจาริก. กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงมหาดไทย.

เอกสารฉบับนี้กล่าวถึงบทบาทด้านการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาของโครงการพระธรรมจาริก โดยเฉพาะผลการให้การศึกษาแก่ชาวเขา โดยได้ศึกษาการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของชาวเขาที่เคยบวชเรียนในโครงการพระธรรมจาริก โดยเฉพาะในเรื่องของปัญหาการทำลายป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร และศึกษาเปรียบเทียบขนาดครอบครัวของชาวเขาที่เคยบวชเรียนในโครงการนี้กับชาวเขาอื่นๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของพระธรรมจาริก

AA Sve ED 2528/1985, Bradley, David. "Traditonal Minorities and Language Education in Thailand. In Language Policy, Language Planning and Sociolinguistics in Southeast Asia. The Australian National University Canberra : Pacific Linguistics Series A-No.67 : p.87-102.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึงปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดยเน้นปัญหาและความสามารถในการใช้ภาษาไทย การใช้สื่อภาษาราชการซึ่งแตกต่างจากภาษาพื้นบ้านของชนกลุ่มน้อย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงนโยบายด้านภาษา การจัดการศึกษาสำหรับชนกลุ่มน้อย การกลมกลืนชาติพันธุ์ภาษาและวัฒนธรรม และข้อเสนอในการจัดการศึกษาเฉพาะชนกลุ่มน้อย

AA Sve ED 2528/1985, วณิช พฤกษะศรี. ประเมินผลการให้การศึกษาชาวเขาของคณะพระธรรมจาริก. สถาบันวิจัยชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์.

เอกสารนี้กล่าวถึงโครงการให้การศึกษาชาวเขาของพระธรรมจาริก โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการศึกษาอบรม การบริหารงานในโครงการพระธรรมจาริกจากวัดศรีโสดา จังหวัดเชียงใหม่ อดีตพระธรรมจาริก และผู้เคยบวช ประโยชน์ของชาวเขาที่จะได้จากพระธรรมจาริก ปัญหาและอุปสรรค สรุปผลและข้อเสนอแนะ

AA Sve ED 2530/1987, Department of Non-Formal Deducation Ministry of Education. Thailand's Experiences in the Promotion of Literacy.

AA Sve ED 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม, กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, มิถุนายน 2531, 147 หน้า

ชาวไทยต่างวัฒนธรรมในรายงานนี้หมายถึงเฉพาะชาวไทยภูเขาเผ่า ม้ง เย้า กะเหรี่ยง อีเก้อ มูเซอ ลีซอ ชาวไทยซึ่งพูดภาษาเขมร ส่วย เยอ และชาวไทยที่พูดภาษามลายู กล่าวถึงสภาพทั่วไปของชุมชน และประชากร โอกาสทางการศึกษา คุณภาพทางการศึกษา ทรัพยากรทางการศึกษา คุณภาพชีวิต ลักษณะความเป็นพลเมืองไทย ความต้องการทางการศึกษา

AA Sve ED 2531/1988, วิเชียร เกตุสิงห์. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

รายงานฉบับนี้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับโอกาสคุณภาพและความต้องการทางการศึกษา รวมทั้งคุณภาพชีวิตและลักษณะอุปนิสัยของคนไทย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโยบายด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของคนไทยต่างวัฒนธรรมกลุ่มต่างๆ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้อง วิธีการศึกษา อภิปรายและเสนอแนะ รวมทั้งบรรณานุกรมและภาคผนวก

AA Sve ED 2535/1992, Deeyu Srinarawat and Brian Migliazza. Eds. A Step towards Overcoming Developmental Barriers in Rural Communities: Literacy as a Tool (การส่งเสริมการรู้หนังสือ: อีกก้าวของการขจัดอุปสรรคในการพัฒนา). โครงการวิจัยและพัฒนาภาษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - สถาบันเอส ไอ แอล.

หนังสือที่รวบรวมเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง A Step Towards Overcoming Developmental Barriers in Rural Communities: Literacy as a Tool (การส่งเสริมการรู้หนังสือ: อีกก้าวของการขจัดอุปสรรคในการพัฒนา) ประกอบด้วยคำกล่าวเปิด-ปิดการสัมมนา สรุปผลและข้อเสนอแนะจากการสัมมนา และบทคัดย่อของบทความต่างๆ ที่เสนอในที่ประชุม ซึ่งมีทั้งกรณีตัวอย่างจากต่างประเทศ (อินเดีย) กรณีชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย และอื่นๆ เป็นต้น

AA Sve ED 2541/1998, เพ็ญศิริ จีระเดชากุล. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาของชาวเขาในประเทศไทย. โครงการวิจัยประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่อง สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขา และชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

รายงานการวิจัยฉบับนี้รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้แก่ชาวเขาในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดทิศทางการวิจัยในระดับลึกต่อไป วิธีการศึกษา ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัยต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมมนากับตัวแทนชาวเขา ตัวแทนจากองค์กรของรัฐและเอกชน และนักวิชาการซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับชาวเขา จุดประสงค์เพื่อศึกษาว่า ระบบการศึกษาที่รัฐจัดให้แก่ชาเขานั้นมิได้เป็นอิสระหรือแต่ถูก

กำกับด้วยนโยบายการพัฒนา งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษารัฐจัดให้ตั้งแต่ต้นถึงปัจจุบันนอกจากไม่เป็นประโยชน์ต่อชาวเขาเท่าที่ควรแล้วยังส่งผลให้ชาวเขาประสบปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยประสบมาก่อน เช่น ระบบความสัมพันธ์ในครอบครัวเสื่อมสลายลง สะกัดกั้นกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมไม่ให้เติบโต เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของชุมชนชาวเขา กระหน่ำต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบความคิด ความเชื่อและค่านิยมชาวเขา ปัญหาอยู่ที่แนวคิดและนโยบายการพัฒนาประเทศ ที่เน้นกระบวนการไปสู่ภาวะทันสมัย (modernization) และการมุ่งใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสนองประโยชน์ของรัฐ แทนที่จะมีบทบาทสนองประโยชน์แก่ชีวิตและชุมชนชาวเขา สิ่งเหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนโดยคำนึงถึงลักษณะของสังคมไทยในลักษณะพหุลักษณะ มีหลายชนชาติและวัฒนธรรม ไม่ครอบงำโดยวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงของชาติยิ่งขึ้น

AA Sve EG 2507/1964, เอ. คาร์ และพันตรี อี. ชเดนฟาเดน. ชาตวิงศ์วิทยาว่าด้วยชนชาติเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเอกบริบูรณ์ จุลละจาริตต์.

เอกสารฉบับนี้กล่าวถึงข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับมนุษย์ดั้งเดิมในดินแดนประเทศไทย และเอเชียอาคเนย์ และการอพยพถิ่นของกลุ่มชนต่างๆ มาয়้งดินแดนเหล่านี้ เริ่มตั้งแต่กลุ่มมอฮอสตราลอย หรืออินโดนีเซีย กลุ่มมอฮอสตราลอยเอเชียตึก ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมแล้วมาเป็นกลุ่มจีน-ธิเบต กลุ่มไต-กะได เป็นต้น ในยุคสมัยต่างๆ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในประเทศไทยในปัจจุบัน ให้รายละเอียดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแต่ละกลุ่มชนไว้ด้วย

AA Sve EG 2513/1970, Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand: The Cultural Information Analysis Center and Center for Research in Social Systems. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยต่างๆ ในประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 18 กลุ่มได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ชาน (ไทใหญ่) แม้ว เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ และอินเดียน-ปากีสถาน ข้อมูลได้มาจากเอกสารที่ได้มีการพิมพ์เผยแพร่แล้ว เป็นข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สถาบันทางการเมือง และวิถีชีวิตของชนกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ โดยมีบรรณานุกรมเอกสารที่ใช้ประกอบในการค้นคว้าอย่างละเอียด แผนที่ที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชนแต่ละกลุ่มในประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ เป็นต้น

AA Sve EG 2526/1983, Wanat Bhruksasri. Highlanders of Thailand. Oxford University Press.

หนังสือนี้เสนอบทความที่เขียนโดยนักสังคมวิทยา, ภาษาศาสตร์, มนุษยวิทยา และภูมิศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับ 9 กลุ่มชนในเขตที่สูงของไทย เสนอลักษณะนิสัยของชาวเขาในภาคเหนือของไทย เช่น ลักษณะประจำตัว ความแตกต่างของวัฒนธรรม การมีบทบาทเกี่ยวกับกลุ่มยวนหรือไทยเหนือ และลักษณะทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้านไทใหญ่

จีนฮ่อบนภูเขาทางเหนือของไทย : การนับถือผี พุทธ และคริสต์ของพวกกะลาที่บ้านป่าแป๋ ผีและ
วิญญาณของชาวกะเหรี่ยงโปว ความเท่าเทียมกันทางเพศของคนม้ง คนเฝ้ากับศาสนา เกี่ยวกับการ
อพยพ สัมพันธ์กับการปฏิรูปทางการเมือง ความคิดและการดำเนินการทางเศรษฐกิจ ประชาชนและคำ
สอนของอาคาซัน และพิธีกรรมในหมู่บ้านอักซ่า

AA Sve EG 2529/1986, สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดศรีสะเกษ.
กรุงเทพ : โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์, 179 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโดยทั่วๆ ไปของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งภูมิศาสตร์ ประชากร
ทรัพยากร โบราณสถาน โบราณวัตถุ และภาษาที่ใช้พูดเยอ ลาว ส่วย เขมร ภาษาเขมรเป็นภาษาที่มี
ผู้พูดมากที่สุด และกล่าวถึง ขนบธรรมเนียม ประเพณีของผู้คนที่พูดกันคนละภาษาในจังหวัด
ศรีสะเกษด้วย

AA Sve EG 2533/1990, ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. รวมเผ่าไทยอีสาน-มุกดาหาร, อ.ส.ท. 31,1: 86-95.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในเขตภาคอีสานได้แก่ กลุ่มไทย-ลาว ผู้ไท ไทยย้อ
ไทยโย้ย ไทยแสก เขมร กูย (ส่วย) ไทยกะโล้ (โซ) ไทยกุลา ไทยกะเลิง จีน แกว (ญวน) โดยกล่าว
ถึงประวัติการอพยพ และตั้งถิ่นฐาน และลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่ม

AA Sve ET 2455/1912, Graham, A.W., Siam : A Handbook of Practical, Commercial, and
Political Information London, Alexander Moring, Limited, 1912, 637 หน้า มีภาพประกอบ
แผนที่ บรรณานุกรม และดรรชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเก่าเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย เช่น เขมร มาเลย์ เขมร มอญ ยวน
(โยนก) ละว้า กะเหรี่ยง ชอง แม้ว ไทย ลาว ฉาน กะเหรี่ยง ข้อมูลในหนังสือเก่าและล้าสมัยแล้ว ชื่อ
บางชื่อเช่น กะเหรี่ยงปัจจุบันนี้ไม่ใช่แล้วซึ่งในหนังสือนี้หมายถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ชมุ ละเม็ด ข่าปิต ข่าฮอก
และปรัยในจังหวัดน่านและบริเวณใกล้เคียง

AA Sve ET 2467/1924, Graham, W.A., Siam, มี 2 vols., London, 385 หน้า มี Part II ใน
Vol. I หน้า 102-176

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งการแบ่งกลุ่มและการเรียกชื่อกลุ่ม
ในหนังสือนี้ไม่มีความเป็นปัจจุบัน เช่นเรียกว่ากลุ่ม Mon-Annam ซึ่งในปัจจุบันนี้เราเรียกว่า กลุ่ม
ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก หรือกลุ่มมอญ-เขมร การจัดให้ชาวน้ำ และมาเลย์ไว้ในกลุ่ม Mon-
Annam ก็ผิดพลาด เพราะชาวน้ำและมาเลย์ในปัจจุบันจัดเข้าตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน นอก
จากนี้ยังจัดแม้วและเย้าไว้ในกลุ่มทิเบต-พม่า ซึ่งปัจจุบันนี้แยกแม้ว-เย้าออกมาต่างหาก อย่างไรก็ตาม
หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจหลายอย่าง เช่นการกล่าวถึงการสำรวจทำสัมมะโนประชากรครั้งแรก
ในประเทศไทย ใน ค.ศ. 1909 การกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในประเทศไทยที่ใน ค.ศ. 1924 ยังมี
อยู่มากถึงประมาณ 6,000 คน ที่ไชยา สงขลา และปัตตานี การกล่าวถึงประเพณีต่างๆ ที่น่าสนใจ

ของชาวน้ำ ซึ่งในปัจจุบันนี้เราเรียกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อูรัก-ละโว้ย การกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ประมาณไว้ถึง 1,000,000 คน บางครั้งหนังสือเล่มนี้ให้ชื่อเก่าของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นชื่อที่ไม่ใครพบในที่อื่น เช่นให้ชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ที่จังหวัดน่านว่าเป็นพวก กะฉะ (Kaché) ขมุ (Kamuk) ขะเม็ต (Kamet) ละเม็ต (Lamet) ข่าบิต (Ka Bit) ข่าฮอก (Ka Hok) และปัย (Pai) เป็นต้น ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์กะฉะ และข่าบิตนี้ปัจจุบันเราไม่พบแล้ว หนังสือนี้มีภาพประกอบมาก เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

AA Sve ET 2480/1937, Seidenfaden, Erik. "The Races of Indochina". JSS.

บทความนี้เชื่อว่ากลุ่มเขมรเป็นกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมของบริเวณอินโดจีนโดยเสนอข้อมูลทางโบราณคดีเพื่อสนับสนุนความคิดนี้ อธิบายถึงการอพยพถิ่นฐานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มชนเมลานีซอย มอญ เขมร มาเลย์โบราณ ทิเบต พม่า ชานไทย และญวน รายงานเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย และกล่าวถึงปัญหาสับสนของชื่อกลุ่มชนต่างๆ

AA Sve ET 2493/1950, นายแพทย์ เอ คาร์ และพันตรี อี. ไฮเดนฟาเดน เป็นผู้เรียบเรียงเป็นภาษาอังกฤษในชื่อเรื่อง Thailand Nature and Industry, นางสาวพวงทอง สิริสาลีเป็นผู้แปลเป็นไทย เมื่อ พ.ศ. 2500 ศาสตราจารย์ พระยาอนุมานราชธน เป็นผู้ตรวจแก้, ชาติวงศ์วิทยาว่าด้วยชนชาติเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย, พิมพ์ครั้งแรกในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเอกบริบูรณ์ จุลจาริตต์ พ.ศ. 2509 ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรเจริญทัศน์แผนกการพิมพ์, 47 หน้า

หนังสือเล่มนี้มีข้อมูลด้าน Physical Anthropology และมานุษยวิทยาวัฒนธรรม แบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยออกตามสายเป็น 4 ตระกูลใหญ่ คือแบ่งตามภาษา เป็นตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic) ตระกูลทิเบต-พม่า (Tibeto-Burmese) ตระกูลออสโตรเนเซียน (Austronesian) และตระกูลภาษาจีน โดยกล่าวว่าภาษาในตระกูลเหล่านี้ไม่จำเป็นจะต้องตรงกันกับเรื่องเชื้อชาติเสมอไป และในตอนกลางของเล่มผู้เรียบเรียงได้แบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยเป็น 8 กลุ่มได้แก่ เผ่าเนกริโต (Negrito) เผ่าอินโดเนเซียน เผ่ามอญ-เขมร ญวน เผ่าทิเบต-พม่า เผ่าไทย เผ่าจีน และเผ่าตองกาหรือยุมบรี (Yumbri) และมีคำอธิบายทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับกลุ่มชนเหล่านี้อย่างคร่าวๆ ข้อมูลในหนังสือเล่มนี้เป็นข้อมูลในอดีต

AA Sve ET 2500/1957, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, Thailand Past and Present, published by the Publicity Committee Ninth Pacific Science Congress, Bangkok, B.E. 2500, 193 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือนี้แบ่งแหล่งที่มาของความรู้ที่ได้มาจากหน่วยราชการไทยหน่วยต่างๆ แบ่งเป็น 22 บท ในบทที่สี่ (หน้า 19-30) ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มต่างๆ ในประเทศไทยมีกล่าวถึงกลุ่มเนกริโต อันได้แก่พวกเขมร และกล่าวว่าพวกเขมรที่อยู่ในพรมแดนไทย เรียกว่าตองกา (Tonga) หรือมอส (Mos) กล่าวถึงพวกเขมรในประเทศไทยว่าอยู่ตามภูเขาในจังหวัดปัตตานี และนครศรีธรรมราช

กล่าวว่าพวกนี้ไม่ตั้งบ้านเรือน มีความเป็นอยู่แบบเร่ร่อน มีอาวุธประจำกายคือ ลูกดอกอาญาพิษ
หนังสือนี้ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมา
เลย์ และกลุ่มข่านน้ำ ได้พูดถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลทิเบต-พม่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษา
ตระกูลมอญ-เขมร นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาที่ยังไม่จัดเข้าตระกูลภาษาอะไร เช่น
แม้ว เย้า กะเหรี่ยง ข่าถิ่น และผิทองเหลือง ข้อมูลในหนังสือนี้ค่อนข้างเก่า ปัจจุบันนี้เราทราบแล้ว
ว่าภาษาข่าถิ่น เป็นภาษาเดียวกับภาษาละว้าเป็นอยู่ในตระกูลภาษามอญ-เขมร และภาษาผิทองเหลือง
นั่นคือ ภาษามราฐี ซึ่งจัดอยู่ในตระกูลภาษามอญ-เขมรอีกเช่นกัน ไม่มีบรรณานุกรม

AA Sve ET 2502/1959, Bruk, S.I.(ผู้แต่ง), "The People of Indochina. Explanatory Notes to
the Map of Peoples" ซึ่งเป็นการแปลเป็นภาษาอังกฤษจากต้นฉบับภาษารัสเซียชื่อ Naseleniye
Indokitaya. Poyasnitel'naya zapiska karte narodov., Institute of Ethnography imeni
Miklukho-Maklay, Academy of Sciences, USSR, พิมพ์ที่ Moscow หน้า 1-26 ฉบับแปลเป็น
ภาษาอังกฤษมี 31 หน้า

หนังสือนี้เป็นการกล่าวอย่างกว้างๆ ถึงกลุ่มชาติพันธุ์ 8 กลุ่มชาติพันธุ์ในคาบสมุทรอินโดจีน
อันได้แก่ กลุ่ม Tibeto-Burmese Thai Chinese Myao-Yao Viet-nam Mon-Khmer
Indonesian และ Indian และ Dravidian ให้ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ และจำนวนประชากรให้ความ
รู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มชนเหล่านี้บ้างเล็กน้อย ข้อมูลในหนังสือเล่มนี้เป็นข้อมูลในอดีต

AA Sve ET 2503/1960, The Military Assistance, Thailand, Country Study and Station
Report, The Department of Defense United States of America, Published 15 April
1960, 141 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้แก่ทหารอเมริกัน เกี่ยวกับประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม
รวมทั้งให้ตัวอย่างประโยคที่ใช้อยู่ในภาษาไทยด้วย โดยเขียนบอกเสียงวรรณยุกต์เป็นตัวโน้ต ใน
หน้า 6-11 ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยอย่างย่อที่สุด ข้อมูลที่ให้เป็นข้อมูลที่เก็บ
มาจากหนังสือเล่มอื่น ซึ่งบางครั้งก็ผิดพลาด เช่นเรียกข่านน้ำ (ชาวเล) ว่าชาวมาน (เพราะพิมพ์
ชื่อ Chaonam สลับที่ตัว m กับตัว n) แต่บางทีก็ให้ข้อมูลที่น่าสนใจที่นักวิจัยในปัจจุบันน่าจะจับรอย
ไว้ค้นคว้าต่อไปเช่นพูดถึง ชาละเว หรือชาเบรา ที่กิ่งอำเภอ chanuman, อำเภอเขมราช จังหวัด
อุบลราชธานี ซึ่งเคยมีอยู่ที่นครราชสีมา และมีชื่อว่า ข่าตังโอง (Ka Tang Ong) การพูดถึง ข่าฮินฮาว
(Ka Hin Hao) ซึ่งอยู่ตอนปากแม่น้ำมูลตอนที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ซึ่งในปัจจุบันนี้เราไม่พบการกล่าว
ถึงชื่อกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้แล้ว มีบรรณานุกรม

AA Sve ET 2503/1960', Yenchius, Mildred M., Bibliography on minority groups in
Southeast Asia, 43 หน้า, เป็นภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรมเรื่องชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์นี้เป็นความพยายามครั้งแรกของกองทัพบก

สหรัฐอเมริกาที่จะรวบรวมความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์ การรวบรวมบรรณานุกรมครั้งนี้ให้ความสนใจทั้งเรื่องชนกลุ่มน้อยที่มองตามชาติพันธุ์ และชนกลุ่มน้อยที่มองตามศาสนา การรวบรวมบรรณานุกรมแบ่งเรื่องตามประเทศ คือกล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่า เขมร ลาว มลายู ไทย และเวียดนาม

AA Sve ET 2507/1964, Bruk, S.I., *The people of Indochina* U.S. Department of Commerce, Office of Technical Services, Joint Publications research Service, Washington, D.C., โรเนียวเย็บเล่ม, 31 หน้า มีบรรณานุกรม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์แทบทุกกลุ่มในเอเชียอาคเนย์ มีตารางแสดงจำนวนประชากรใน ค.ศ. 1911 และ 1956 การจัดแบ่งกลุ่มภาษาทำตาม Benedict 1942 , มีตารางแสดงการกระจายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์

AA Sve ET 2507/1964, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, *Labor Law and Practice in Thailand*, United States Department of Labor, 57 หน้า เป็นภาษาอังกฤษ

รายงานนี้ว่าด้วยสถานการณ์แรงงานในประเทศไทยในระยะก่อน ค.ศ. 1964 แบ่งออกเป็น 14 บท มีภาคผนวกและตาราง ในบทที่สาม (หน้า 10-15) ได้กล่าวถึงคนไทยและวัฒนธรรม ได้มีตอนที่กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และชนกลุ่มน้อยทั้งที่เป็นชนกลุ่มน้อยในทางศาสนาและในทางภาษา ไม่มีรายละเอียด

AA Sve ET 2509/1966, Blanchard, Wendell, *Thailand its people its society its culture*, Human Relation Area Files Press, New Haven, 526 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีตอนที่กล่าวถึงภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยอยู่ในหน้า 56-87 เป็นการกล่าวอย่างไม่ละเอียด และอ้างถึงข้อมูลเก่าจากงานของ A. Kerr และ E. Seidenfaden

AA Sve ET 2511/1968, Smith, Harvey H. Donald W. Bernier, Frederica M. Bunge and others, *Area Handbook for Thailand*

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ในบทที่ 5 Ethnic Groups ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย โดยกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์จีน อินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา กลุ่มชาติพันธุ์เวียดนาม และชาวเขาเผ่าต่างๆ ไม่มีรายละเอียด

AA Sve ET 2511/1968, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, (Chapter five, Ethnic Groups), *Area Handbook for Thailand*, the Superintendent of Documents, US Government Printing Office, Washington D.C. 20402, หน้า 69-88,

กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ว่ามี 4.2 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งประเทศ

34.2 ล้านคน (สำรวจ ค.ศ. 1967) เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างกว้างๆ มีกล่าวถึง ภูเขา ไทยฉาน จีน อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา ชาวเวียดนาม ผู้พูดภาษามอญ-เขมร-กูย มาเลย์ และชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่นกะเหรี่ยง แม้ว เย้า อีเก้อ ลีซอ ละว้า ในบทที่สิบห้าตอนการจับกลุ่มทางการเมืองได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์จีน มาเลย์ และเวียดนาม มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่น่าสนใจ จับตามดูในหน้า 215 ได้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยทางศาสนา (Religious minority) อันมีชาวจีนและมาเลย์ เป็นสำคัญ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่มีบรรณานุกรม

AA Sve ET 2513/1970, Department of the Army, Minority Groups in Thailand, Cultural Information Analysis Center, Center for Research in Social Systems, Department of the Army, Washington D.C., February 1970, 1,135 หน้า, มีบรรณานุกรม และดรรชนี

หนังสือเล่มนี้มี 18 บท กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยแทบทุกกลุ่มในประเทศไทย เช่น กลุ่มชาติพันธุ์กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ฉาน ม้ง เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียและปากีสถาน หนังสือนี้เป็นงานทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรม มีกล่าวถึงภาษาและประวัติ-ศาสตร์ด้วย

AA Sve ET 2514/1971, Henderson, John W. และคนอื่นๆ, Area Handbook for Thailand, US Government Printing Office, 411 หน้า มีบรรณานุกรม อภิธานศัพท์ และดรรชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะทางสังคมการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศไทยในบทที่หนึ่งตอนที่เจ็ด (หน้า 133-147) ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์และภาษา อันได้แก่ ภาษาไทย ลาว จีน มาเลย์ อังกฤษและภาษาของชนกลุ่มน้อยต่างๆ

AA Sve ET 2519/1976, จิตร ภูมิศักดิ์. ความเป็นมาของคำสยาม, ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ. บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด, มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเรื่องนี้แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคหนึ่งกล่าวถึงพื้นฐานทางนิรุกติศาสตร์และประวัติศาสตร์ โดยกล่าวถึงปัญหาและการศึกษาที่มาของคำว่าสยาม คีฬาร่องรอยของคำว่า ชาน ขาม สยาม เสียม อัสสัม เสียมทุก รวมทั้งดูจากจารึกในภาษาพม่า จามปา เขมร และศึกษาตามความรู้ของจีนโดยได้เสนอสมมุติฐานทางนิรุกติศาสตร์และทางสังคม ภาคที่สองได้กล่าวถึงชื่อชนชาติและฐานะทางสังคมในรายละเอียดกล่าวถึงลักษณะสองด้านทั้งดีและไม่ดีของชื่อชนชาติ ความสัมพันธ์ทางสังคมกับชื่อชนชาติ เรื่องของมีลักษณะ กิราต นิบาต ทาส ข่า ลาวเหิง วิวัฒนาการของคำว่าไทยและลาว และแนวคิดสำหรับความหมายของคำ "สยาม"

AA Sve ET 2533/1990, บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. สามสิบชาติในเชียงราย. สามเสน กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเชียงรายมีจำนวนมากมาย เช่น

ไทยใหญ่ ไทยเขิน ไตเมืองเหนือ ไทยลื้อ ไตหย่า ตองซู่ ลัวะ ชามู ช่าเม็ต ยาวกะเลอ มูเซอ แม้ว เย้า โดยให้ความรู้ทั่วๆ ไปเกี่ยวกับแต่ละกลุ่มชน และภาพแสดงลักษณะทางวัฒนธรรมแ่งมต่าง ๆ

AA Sve ET 2535/1992, อมรา พงศาพิชญ์. "กลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียอาคเนย์" เอเชียปริทัศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 หน้า 50-61

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์หลักหรือกลุ่มใหญ่และกลุ่มชาติพันธุ์ย่อยหรือชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์ โดยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ ผู้เขียนนำเสนอวิธีการแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ออกเป็นชนกลุ่มดั้งเดิม ได้แก่ กลุ่มเร่ร่อน กลุ่มตั้งถิ่นฐานกึ่งถาวร กลุ่มรัฐประเทศ และกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาพร้อมๆ กันหรือหลังการแพร่กระจายของวัฒนธรรมหลัก เช่น คนจีน และคนอินเดีย บทความนี้ได้กล่าวถึงสภาพภูมิศาสตร์ของเอเชียอาคเนย์ และการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิม แบ่งเป็นกลุ่มเร่ร่อน ได้แก่ ผีตองเหลือง (ในไทยและลาว) ชามัง, ชาโก (ในไทยและมาเลเซีย) และกลุ่มชาติพันธุ์ตั้งถิ่นฐานกึ่งถาวร ได้แก่ กลุ่มชาวเขาบนแผ่นดินใหญ่ เช่น คะถิน (ในพม่า) ฉาน กะเหรี่ยง กาโร ชิน นากะ ฯ ในประเทศไทย มีกลุ่มฮ่อ แม้ว เย้า ซึ่งเป็นกลุ่มจีน และลีซอ มูเซอ อีเก้อ เป็นกลุ่มทิเบต กลุ่มชา (ในไทยและลาว) เวียดนาม และกลุ่มไทดำ ไทแดง ไทขาว ฯ ส่วนกลุ่มชาวเขาบนเกาะอยู่ในเขตมาเลเซียและอินโดนีเซีย เช่น อีนาน ดายัต ดุซุน ฯ ส่วนกลุ่มชาติพันธุ์รัฐประเทศได้แก่ อาณาจักรพุนาน จาม เจนละ สุโขทัย ทวารวดี ศรีวิชัย ฯ สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพมาอยู่เอเชียอาคเนย์หลังการแพร่กระจายของวัฒนธรรม ได้แก่ กลุ่มชาวจีน อินเดีย เป็นต้น

AA Sve ET 2536/1993, บุญยงค์ เกศเทศ. วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. ยงสวัสดิ์การพิมพ์, อุบลราชธานี.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะของแนวคิดมนุษยวิทยา วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ อารยธรรม รวมทั้งมนุษย์ในเอเชียอาคเนย์ และกลุ่มชนเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย ส่วนมากจะเป็นคนไทยกลุ่มต่างๆ รวมทั้งกลุ่มมอญ-เขมร

AA Sve ET 2539/1996, Suwilai Premasirat and Naraset Pisitpanporn. Language and Ethnicity on the Korat Plateau. Proceedings of the Seminar on Dry Areas in Southeast Asia, Harsh or Benign? In Kyoto, 1996.

บทความนี้กล่าวถึงภาษาและชาติพันธุ์ในเขตที่ราบสูงโคราช ซึ่งผลจากการวิจัยเพื่อจัดทำแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ได้พบว่ามีทั้งหมด 20 กลุ่มภาษา จัดอยู่ในกลุ่มภาษาตระกูลมอญ-เขมร 9 ภาษา ได้แก่ เขมรถิ่นไทย กูย (ส่วย) เงอ บรู ไล่ ไล่ (ทะวืง) ญัฮกุร (ชาวนน) เวียดนาม มอญ และกลุ่มภาษาตระกูลไทย 11 ภาษา ได้แก่ ภาษาลาว (ไทยอีสาน) ผู้ไทย ญ้อ โย้ย กะเลิง แสก พวน ไทยโคราช (บั้ง, เต็ง) ไทยเลย ไทดำ และไทยกลาง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มจีน เขมรกำพูชา และลาว จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอีกด้วยจำนวนหนึ่ง แต่และกลุ่มชนจะมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและบริเวณที่พบ รวมทั้งแสดงการกระจายแต่ละกลุ่มชนบนแผนที่

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมในเขตที่ราบสูงโคราชว่าเป็นกลุ่มมอญ-เขมร เนื่องจากหลักฐานทางโบราณคดีและภาษาศาสตร์ซึ่งเห็นได้ชัดจากภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาอีสาน ส่วนกลุ่มไทยต่างๆ นั้น มีประวัติการอพยพโยกย้ายมาจากฝั่งลาว นอกจากนี้ไทยโคราชซึ่งประวัติยังไม่แน่ชัดอาจเป็นกลุ่มที่เกิดจากการแต่งงานข้ามเผ่าพันธุ์ เช่น ระหว่างกลุ่มมอญ-เขมรและกลุ่มไทยลาว เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะภาษาและกล่าวชื่อหมู่บ้านในเขตนี้ซึ่งบอกถึงประวัติ สภาพทางภูมิศาสตร์ แร่ธาตุ ฯ และยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาในเขตนี้ให้คำนึงถึงความหลากหลายของภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น

AA Sve HL 2534/1991, วุฒินันท์ ประภูจำนง. การรักษาแบบพื้นบ้านโดยใช้สมุนไพรของชนบทอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 162 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการใช้สมุนไพรของชาวชนบททั้งสามกลุ่มชาติพันธุ์คือ ไทยเขมร ไทยลาว และไทยกวย ในด้านการเจ็บป่วย ยาสมุนไพรที่ใช้ ขบวนการการรักษา โดยหมอแผนโบราณ หมอพื้นบ้าน และหมอพระ

AA Sve HL 2540/1997, กุศล สุนทรธาดา. รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพของชาวไทยบนพื้นที่สูง. โครงการวิจัยประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่อง สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้พบว่าชาวเขาได้เปลี่ยนพฤติกรรมจากการดูแลตนเองตามแบบแผนประเพณีและวัฒนธรรม เช่น การเลี้ยงผี ซึ่งเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย มาใช้วิธีการแพทย์แผนปัจจุบัน ใช้บริการของรัฐและเอกชนมากขึ้น แทนที่จะดูแลตนเองโดยการใช้สมุนไพรและรักษาแผนโบราณลดลง ในขณะที่ชาวเขายังมีปัญหาในด้านการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ เช่น อัตราการตายของทารกยังสูง มีภาวะทุพโภชนาการของเด็กโดยพ่อแม่ไม่รู้ปัญหา ปัญหาการดูแลสุขภาพของมารดาในการมีบุตร การคุมกำเนิดและการวางแผนครอบครัวมีเพียงบางแห่ง มีปัญหาการเสพยาเสพติด เช่น ผีนกเข็ญ ปัญหาพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเอดส์ ปัจจัยด้านการพัฒนาที่มีผลต่อการทำลายวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยว วัฒนธรรมบริโภคนิสัย และการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ข้อเสนอแนะคือ การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพต้องเข้าใจปัญหาของชุมชนชาวเขาว่ามีความแตกต่างกัน ตามวัฒนธรรมของชนเผ่าทั้งปัญหาพฤติกรรมและความรุนแรงของปัญหาและปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งต่างกัน และควรดำเนินการหลายด้านเพื่อแก้ไขปัญาสุขภาพ เช่น ให้ประชาชนตระหนักในปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนกระตุ้นและสนับสนุนให้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรหรือภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนโดยปฏิบัติเอง เลือกด้วยตนเอง ภาครัฐและเอกชนช่วยในการจัดทำระบบประเมินผลและทำระบบข้อมูล และทดลองรูปแบบการจัดการด้านสุขภาพตามแนวนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 คือ การพัฒนาคนและชุมชน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความคิดที่จะดูแลกันเอง โดยประสานงานกับ

หน่วยงาน พิจารณาทบทวนโครงการที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับชาวเขาโดยพิจารณาร่วมกับชุมชนชาวเขา เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การส่งเสริมการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมอันหลากหลาย ปัญหา ยาเสพติดและโสเภณี ระบบนิเวศ และปัญหาสุขภาพ เป็นต้น และปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดของการพัฒนาจากด้านสาธารณสุข การเจ็บการตาย และบริการของรัฐมาที่บทบาทหรือความสามารถของชุมชนและบุคคลในการดูแลสุขภาพของตนเองและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้ตระหนักถึงปัญหาและผลร้ายและคิดถึงสื่อ (ภาษาและวัฒนธรรม) ที่จะเข้าถึงคนในเผ่าของตน เป็นต้น

AA Sve HL 2540/1997, สมบูรณ์ เกียรตินันท์ และกัมมัล กุมารปาวา. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาสุขภาพอนามัยของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาปัญหาสุขภาพของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและการให้บริการ และการส่งเสริมสุขภาพ เช่น ปัญหาสุขภาพอนามัยและโรคที่เกิดจากการอพยพโยกย้าย โรคที่เกิดจากความสูงของที่อยู่อาศัย โรคทางพันธุกรรม โรคที่เกิดจากความเชื่อ โรคที่เกิดจากสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ปัญหาโภชนาการ ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาสุขภาพจิต สุขภาพฟัน ปัญหาอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การให้บริการและการส่งเสริมสุขภาพ ฯ ผู้วิจัยได้พบว่าการศึกษาและการดำเนินงานที่ผ่านมามีลักษณะต่างคนต่างทำ บางงานขาดความต่อเนื่อง ยากแก่การติดตามประเมินผล การรวบรวมรายงานไม่แยกชาวเขาแต่ละเผ่าและชนกลุ่มน้อยต่างๆ ไว้ชัดเจนและไม่ครอบคลุมทั่วถึงทั้งหมด ข้อมูลไม่ค่อยครบถ้วน การสำรวจปัญหามักได้มาจากการใช้แบบสอบถามเร่งด่วนมิใช่การเจ็บป่วยจริงที่ตรวจได้ มีข้อเสนอแนะให้มีการศึกษาติดตามโดยใกล้ชิด และศึกษาดำเนินการแบบ.....รวมเพราะมีปัญหาทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ปัจจัยแวดล้อม และอื่นๆ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

AA Sve HP ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, อนันต์ ลิขิตประเสริฐ, ประทับ โล่ห์นารายณ์, ดัชนี เนาวรัตน์ และสมควร. รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ชุมชนชาติพันธุ์, โครงการวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อการพัฒนาศูนย์ชุมชนศึกษา วค. บร. (มูลนิธิหมู่บ้าน สถาบันพัฒนาชนบทให้การสนับสนุน).

รายงานนี้กล่าวถึงปัญหาและผลกระทบของการพัฒนาชนบทและแผนการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา รายงานโครงการวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งประกอบไปด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้านชุมชนชาติพันธุ์ไทยโคราช ลาว เขมร ส่วย สภาสังคมวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น ส่วนที่สองเป็นกรณีศึกษาที่เกิดจากปัญหาชุมชน เช่น ปัญหาการอพยพแรงงาน หนี้สิน ฝนแล้ง มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาทางออกร่วมกันในการพัฒนา เช่น การเลี้ยงสัตว์ การเกษตร แหล่งน้ำ ในชุมชนที่มีทรัพยากรอยู่แล้ว ส่วนที่สามเป็นการสรุปประสบการณ์ของอาสาสมัครในชุมชนทั้ง 4 แห่ง ที่สะท้อนปัญหาที่เกิดจากวิธีการ เทคนิค ข้อจำกัด อุปสรรคต่างๆ ของโครงการวิจัยนี้

AA Sve HT 2522/1979, ทองคุณ หงษ์พันธ์. กลุ่มชาติพันธุ์ และภาษาแถบลุ่มน้ำโขงประเทศไทย.
มุนัง อีสาน. วารสารฉบับพิเศษ นิทรรศการมุนังอีสาน 14-16 มค. 2522, วิทยาลัยครูสกลนคร.
บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาแถบลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีไทย-ลาว เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด
นอกจากนี้ก็มีผู้ไทย กะเลิง แสก ย้อ โย้ย กะตาก และกะโซ่ (โซ่) โดยกล่าวถึงตำนานประวัติการตั้ง
ถิ่นฐานในประเทศไทยของแต่ละกลุ่มเป็นข้อมูลในอดีต

AA Sve HT 2528/1985, ปราณี ศิริธร. เหนือแคว้นแดนสยาม. สำนักพิมพ์ลานนาสาร.
หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชนชาติต่างๆ ในรัฐชานและใกล้เคียง เป็นการบันทึกเหตุการณ์ความ
เป็นมา ตลอดจนการต่อสู้ของชนเผ่าไทยหลายสาขา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกลุ่มชนอื่นๆ เช่น มอญ
ละว้า ปะโอ ที่อยู่ในดินแดนนี้ โดยกล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในรัฐชาน และรัฐหนองแสและมว ชนชาติ
ไตในญวน สงครามระหว่างพม่ากับอังกฤษ เป็นต้น สำหรับกลุ่มละว้า (ว้า ละว้า และมอญ)
กล่าวถึงประวัติความเป็นมา

AA Sve HT 2530/1987, เดิม วิชาญพจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ 737 หน้า.
หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ดินแดนอีสานโดยกล่าวถึงเมืองแยกตามลุ่มแม่น้ำดังนี้
ลุ่มแม่น้ำมูลตอนต้น ได้แก่ เมืองนครราชสีมา และชัยภูมิ เมืองในลุ่มน้ำมูลตอนล่าง ได้แก่
นครจำปาศักดิ์ เมืองอุบลราชธานี เมืองสุรินทร์ เมืองศรีสะเกษ และเมืองขุขันธ์ เมืองในลุ่มน้ำชี ได้
แก่ เมืองร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ เมืองในลุ่มน้ำโขง ได้แก่ เมืองอุดรธานี เมือง
หนองคาย และนครพนม เมืองสกลนคร เมืองขอนแก่นและเมืองเลย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการ
ปกครองและการปฏิรูปการปกครองมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในภาคผนวกยังได้กล่าว
ถึง กฎเจ้าอนุวงศ์ ทำเนียบขุนนางกัมพูชา กงสุลฝรั่งเศส การสำรวจแม่น้ำโขง

AA Sve LC 2506/1963, United States Information Agency Research and Reference
Service, Communication Fact Book Thailand, โรเนียว, เย็บเล่ม, 48 หน้า เขียนเป็นภาษา
อังกฤษ
กล่าวถึงการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ในสังคมไทย กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ วารสาร ห้องสมุด
วิทยุ และโทรทัศน์ กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยที่สำคัญคือ กลุ่มจีน, กลุ่มมาเลย์ กลุ่มญวน และกลุ่มชาติ
พันธุ์ชาวเขาเผ่าต่างๆ

AA Sve LC 2508/1965, Smalley, William A., "Teaching Thai in Hill Tribes Schools", the
Third of three lectures delivered to a group of Thai candidates for teaching positions
in Hill tribes schools in North Thailand, July 23-24, 1965, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า, เขียน
เป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้จำแนกประชากรชาวเขาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือกลุ่มมอญ-เขมร กลุ่มทิเบต-

AA Sve HT 2522/1979, ทองคุณ หงส์พันธ์. กลุ่มชาติพันธุ์ และภาษาแถบลุ่มน้ำโขงประเทศไทย.

มุนมั่ง อีสาน. วารสารฉบับพิเศษ นิทรรศการมุนมั่งอีสาน 14-16 มค. 2522, วิทยาลัยครูสกลนคร.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาแถบลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีไทย-ลาว เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด นอกจากนี้ก็มีผู้ไทย กะเลิง แส็ก ย้อ โย้ย กะตาก และกะโซ่ (โซ่) โดยกล่าวถึงตำนานประวัติการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของแต่ละกลุ่มเป็นข้อมูลในอดีต

AA Sve HT 2528/1985, ปราณี ศิริธร. เหนือแคว้นแดนสยาม. สำนักพิมพ์ลานนาสาร.

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชนชาติต่างๆ ในรัฐชานและใกล้เคียง เป็นการบันทึกเหตุการณ์ความเป็นมา ตลอดจนการต่อสู้ของชนเผ่าไทยหลายสาขา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกลุ่มชนอื่นๆ เช่น มอญ ละว้า ปะโอ ที่อยู่ในดินแดนนี้ โดยกล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในรัฐชาน และรัฐหนองแสและมว ชนชาติไตในยูนนาน สงครามระหว่างพม่ากับอังกฤษ เป็นต้น สำหรับกลุ่มละว้า (ว้า ละว้า และมอญ) กล่าวถึงประวัติความเป็นมา

AA Sve HT 2530/1987, เต็ม วิทยาภรณ์. ประวัติศาสตร์อีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 2

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ 737 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ดินแดนอีสานโดยกล่าวถึงเมืองแยกตามลุ่มแม่น้ำดังนี้ ลุ่มแม่น้ำมูลตอนต้น ได้แก่ เมืองนครราชสีมา และชัยภูมิ เมืองในลุ่มน้ำมูลตอนล่าง ได้แก่ นครจำปาศักดิ์ เมืองอุบลราชธานี เมืองสุรินทร์ เมืองศรีสะเกษ และเมืองขุขันธ์ เมืองในลุ่มน้ำชี ได้แก่ เมืองร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ เมืองในลุ่มน้ำโขง ได้แก่ เมืองอุดรธานี เมืองหนองคาย และนครพนม เมืองสกลนคร เมืองขอนแก่นและเมืองเลย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการปกครองและการปฏิบัติการปกครองมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในภาคผนวกยังได้กล่าวถึง กบฏเจ้าอนุวงศ์ ทำเนียบขุนนางกัมพูชา กงสุลฝรั่งเศส การสำรวจแม่น้ำโขง

AA Sve LC 2506/1963, United States Information Agency Research and Reference

Service, Communication Fact Book Thailand, โรเนียว, เย็บเล่ม, 48 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

กล่าวถึงการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ในสังคมไทย กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ วารสาร ห้องสมุด วิทยุ และโทรทัศน์ กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยที่สำคัญคือ กลุ่มจีน, กลุ่มมลายู กลุ่มญวน และกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าต่างๆ

AA Sve LC 2508/1965, Smalley, William A., "Teaching Thai in Hill Tribes Schools", the

Third of three lectures delivered to a group of Thai candidates for teaching positions in Hill tribes schools in North Thailand, July 23-24, 1965, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้จำแนกประชากรชาวเขาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือกลุ่มมอญ-เขมร กลุ่มทิเบต-

พม่า และกลุ่มม้ง-เย้า เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาชาวเขาเผ่าต่างๆ กล่าวถึงปัญหาในการสอนภาษาไทยให้กับเด็กชาวเขา ซึ่งเป็นปัญหาทางภาษาศาสตร์ เช่น เกี่ยวกับเสียงพยัญชนะท้าย เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ ปัญหาทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาชาวเขาเผ่าต่างๆ

AA Sve LC 2508/1965, Smalley, William. How to learn a Hill Tribe Language. บทความนี้มาจากการบรรยายให้กับผู้จะไปทำหน้าที่ในโรงเรียนชาวเขาที่กระทรวงศึกษาธิการ.

ในบทความนี้ผู้เขียนเสนอให้ผู้ที่จะสอนภาษาชาวเขาเรียนภาษาชาวเขาเพื่อการใช้ชีวิตและการสื่อสารทั่วไปในหมู่บ้านและเพื่อการปรับให้ตนเองอยู่ในสิ่งแวดล้อมของชาวเขา ปัญหาที่สำคัญคือภาวะแทรกซ้อน (interference) จากความเคยชินในการใช้ภาษาแม่ ผู้เรียนภาษาชาวเขาจะต้องสร้างนิสัยและความเคยชินใหม่ในการใช้ภาษาตามระบบของภาษาชาวเขาที่เรียนทั้งระบบคำศัพท์ เสียง และไวยากรณ์ และจดภาษาที่ได้ยิน ซึ่งผู้เรียนอาจจะมีปัญหาในการเขียน ซึ่งควรใช้อักษรไทยหรือใช้อักษร

AA Sve LC 2509/1966, Hunter, Guy, *South-East Asia : Race, Culture & Nation*, Oxford University press, 191 หน้า, มีบรรณานุกรมและดรรชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมทั้งภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ กล่าวถึงภาคพื้นดินเอเชียอาคเนย์ที่นับถือพุทธศาสนา และคาบสมุทรกับบนเกาะที่นับถือศาสนาอิสลาม กล่าวถึงสมัยอาณานิคมการจัดการศึกษา กล่าวถึงภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย สถานภาพทางภาษาในประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ วิจารณ์การเข้ามาสู่ในโลกสมัยใหม่ของประเทศต่างๆ

AA Sve LC 2510/1967, Roop, Delagnel H., "The Problem of Linguistic Diversity in Thailand : An approach to a solution", paper presented at the First Symposium on the Hill Tribes and Thailand, August 1967, โรเนียว เย็บเล่ม, 18 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
บทความนี้กล่าวถึงสถานภาพภาษาในประเทศไทย การเรียนรู้ภาษาของเด็กในประเทศไทย กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่ไม่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ปัญหาในการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขา

AA Sve LC 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ, *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AA Sve LC 2515/1972, Smalley, William A., "Problems in Writing Thailand Minority Languages in Thai Script" ในหนังสือชื่อ *Tai Phonetics and Phonology*, edited by Jimmy G. Harris and Richard B. Noss หน้า 131-136

AA Sve LC 2516/1973, Smalley, William A. Phonemes and Orthography in Ten Languages of Thailand. Pacific Linguistics, Series No.13.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษาชนกลุ่มน้อยจำนวน 10 ภาษาในเมืองไทยได้แก่ ภาษาเขมรเหนือ ม้ง ลีซอ อีเก้อ กะเหรี่ยงโพลว เมี่ยน (เย้า) มัล (ถิ่น) กูย ละเวือะ อูรักละไว้อย เพื่อประโยชน์ในการเขียนภาษาต่างๆ เหล่านั้นด้วยอักษรไทยเพื่อช่วยในการพัฒนาการรู้หนังสือในภาษาแม่ของตน ในส่วนต้นของหนังสือนี้กล่าวถึงประวัติของการใช้ภาษาเขียนในพื้นที่ที่นโยบายและหลักในการสร้างระบบเขียน สำหรับภาษาที่ไม่มีตัวเขียน

AA Sve LC 2518/1975, Suriya Ratanakul (editor), Linguistic Problems in Minority/Majority Group Relations in Southeast Asian Countries, Collected papers presented at the Workshop on southeast Asian Languages at Chongchin Hall, Ramathibodi Hospital, Mahidol University, Bangkok 13-17 January 1975, published in the Journal of the Siam Society volume 63, part 2, July 1975 หน้า 1-160

AA Sve LC 2518/1975, สุริยา รัตนกุล, “นานาภาษาในประเทศไทย” บทความลงพิมพ์ครั้งแรกใน เรื่อง นำรู้สำหรับประชาชน เล่มที่ 1 ชมรมนักเรียนทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ต่อมาเสนอในที่สัมมนาเรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ณ หอประชุมจางจินต์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2520 โรเนียว เย็บเล่ม, 15 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย ต่อมาพิมพ์ใน วารสาร รามาธิบดี ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2524 หน้า 64-75

บทความนี้กล่าวถึงภาษาชาวเขาในเรื่องตระกูลของภาษานั้นๆ ประชาชนที่ใช้ภาษานั้นๆ บริเวณที่ผู้ใช้นั้นๆ ตั้งถิ่นฐานอยู่

AA Sve LC 2519/1976, Smalley, William. “Writing Systems in Thailand’s Marginal Languages : History and Policy”. In Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter one, pp.1-24.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงระบบเขียนสำหรับชนกลุ่มน้อยที่มีอยู่ ซึ่งบางกลุ่มมีการใช้อักษรพม่า อักษรโรมัน อักษร Pollord อักษร Fraser ฯ ได้กล่าวถึงนโยบายภาษาของมิชชันนารี ความจำเป็นในการใช้อักษรไทยในการเขียนภาษาชนกลุ่มน้อย นโยบายของรัฐบาลไทย และบทบาทของมิชชันนารีในด้านการรู้หนังสือของชนกลุ่มน้อย เป็นต้น

AA Sve LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล, “นานาภาษาในประเทศไทย” เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2519 โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย

บทความนี้กล่าวถึงภาษาต่างๆ ในประเทศไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทย โดยกล่าวถึงในสามหัวข้อ

คือกล่าวถึงตระกูลของภาษานั้นๆ ประชาชนที่ใช้ภาษานั้นๆ บริเวณที่ผู้ใช้ภาษานั้นๆ ตั้งถิ่นฐานอยู่

AA Sve LC 2520/1977, Suriya Ratanakul, "Aspects of Linguistic Features in Minority Languages" โรเนียว 12 หน้า เป็นบทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore 18-22 April, 1977

AA Sve LC 2521/1978, Matisoff, James A. "Linguistic Diversity and Language Contact in Thailand. Monograph, University of California, Berkeley.

บทความนี้กล่าวถึงการวิจัยภาคสนามในหมู่บ้านอีถ้อ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย การศึกษาถึงลักษณะพูดหลายภาษาของคนในเอเชียอาคเนย์ เนื่องจากเป็นเขตที่มีภาษาหลากหลายมากที่สุดเขตหนึ่งของโลก มีทั้งภาษาหลักและภาษาย่อยต่างๆ กล่าวถึงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ และความสัมพันธ์อื่นๆ การแบ่งภาษาในประเทศไทยออกเป็นกลุ่มตระกูลภาษา ได้แก่ จีน-ทิเบต, ออสโตร-ไทย และออสโตรเอเชียติก กล่าวถึงความขัดแย้งในการจัดกลุ่มของภาษาโดยเฉพาะภายในประเทศไทย ศึกษาลักษณะความเกี่ยวข้องทางสายเลือดและลักษณะของพื้นที่ สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อภาษาชนกลุ่มน้อย

AA Sve LC 2521/1978, สุริยา รัตนกุล (บรรณาธิการ), รวบรวมบทความจากการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย" จัดโดยศูนย์ศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ (ซึ่งต่อมาใน พ.ศ. 2524 พัฒนาขึ้นเป็นสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท) มหาวิทยาลัยมหิดล, จัดที่หอประชุมจตุรจักร, โรงพยาบาลรามธิบดี 23-24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เป็นการรวมบทความเข้าไว้ด้วยกัน ลงเลขหน้าใหม่ทุกบทความ เขียนเป็นภาษาอังกฤษบางบทความและเขียนเป็นภาษาไทยบางบทความ โรเนียวเย็บเล่ม เลขหมู่ที่ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย 31367

บทความที่แสดงในที่สัมมนานี้ประกอบด้วย 1) "วิจารณ์คำอธิบายเรื่องนามกิตติในไวยากรณ์บาลี" พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 44 หน้า 2) คำบรรยายเรื่อง "ความสำคัญของการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" โดย พ.ต.อ. มนต์ ชันธะทัตบำรุง 6 หน้า 3) "เพลงกะเหรี่ยง" โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รัตนกุล 61 หน้า 4) "Classifiers in Mal (Thin) โดย Sujaritlak Wajanarat 10 หน้า 5) "A Contrastive Analysis of Thai and Akha Phonological Systems โดย Sukhuma-vadee Khamhiran 23 หน้า 6) "ลักษณะสุภาพในภาษาไทย" โดย สุวิไล เปรมศรีรัตน์ 17 หน้า 7) "ภาษาท้องถิ่นภาคใต้ของไทย" โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ 8 หน้า 8) "ระบบเสียงภาษาของ" โดย ดร. เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ 27 หน้า 9) "การละเล่นของเด็กเชียงใหม่" โดย อาจารย์พิกุลทอง รุจิราภา 12 หน้า 10) "The Verb Phrase in Thai Clauses" โดย ปัทมาละ สุนทรมาน 15 หน้า 11) "ลักษณะทางไวยากรณ์บางประการของภาษาลัว" โดย นางสาวชุติมา แก้วศิลป์ 11 หน้า 12) "ระบบ

เสียงภาษาจีน" โดย นางสาวราตรี เพชรสุข 7 หน้า 13) "ภาษาและการพูดของผู้ป่วยสมองพิการ" โดย สมศรี จิระพงศ์ 12 หน้า 14) "ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะและสระบางเสียงของเด็กหูตึงในโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ" โดย นายศรีทนต์ บุญญานุกุล และนายพงษ์เทพ ทารชุมพล 17 หน้า 15) "การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยปัจจุบัน ของ นศ.ปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 หน้า 16) "Bilingualism & ข้อสังเกตการพูดภาษาไทยของผู้รู้ทวิภาษาไทย-จีน" โดย นางสาวชุติมา ทับเอี่ยม 17) "คำยืมภาษาอังกฤษสมัยรัชกาลที่ 3, 4 และ 5" โดย นางสาววัฒนา อุดมวงศ์ 24 หน้า และ 18) "การเปรียบเทียบเสียงของคำในภาษาพวนและภาษาไทยมาตรฐาน" โดย นายศักดิ์ไฉย อารมย์สุข 11 หน้า

AA Sve LC 2526/1983, ชีระพันธ์ ล. ทองคำ. สัทอักษรไทย. การสร้างสัทอักษรไทยเพื่อบันทึกภาษาไทยถิ่นและภาษาชนกลุ่มน้อย, ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หนังสือเล่มนี้เป็นรายงานผลการวิจัยเรื่อง การสำรวจระบบการบันทึกภาษาถิ่นโดยใช้อักษรไทยเพื่อสร้างสัทอักษรไทย เนื้อหากล่าวถึงภูมิหลังการสร้างสัทอักษรไทย สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ น้ำเสียง ทำนองเสียง เป็นต้น รวมทั้งตัวอย่างการถ่ายเสียงภาษาต่างๆ เช่น ภาษามลายู ภาษาบรู ภาษาญฮูร เป็นต้น

AA Sve LC 2526/1983, เอกวิทย์ จิโนวัฒน์, ศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษาญอ บรู และโซ, วิทยา-นิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เขียนเป็นภาษาไทย

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาวิธีการสร้างคำในภาษาญอ (ส่วย) บรู และโซ มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทของหน่วยเติมคำศัพท์ และการซ้ำคำที่มีบทบาทในการสร้างคำในภาษาญอ (ส่วย) บรู และโซ เปรียบเทียบวิธีการสร้างคำในภาษาทั้งสาม โดยเฉพาะด้านความเหมือนและความคล้ายคลึงกัน

AA Sve LC 2528/1985, Suriya Ratanakul, David Thomas and Suwilai Premsrirat (editors), Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G.Haudricourt, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim Ltd. 587 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

หนังสือเล่มนี้รวมบทความทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาต่างๆ ในทุกตระกูลภาษาในเอเชีย-อาคเนย์ รวม 21 บทความ

AA Sve LC 2529/1986, ชีระพันธ์ ล. ทองคำ. "กำเนิดและวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามอญ-เขมร". วารสารอักษรศาสตร์, 16:

บทความนี้กล่าวถึงการที่ภาษาในตระกูลมอญ-เขมรหลายภาษา เช่น ภาษาเวียดนาม ภาษาปลั่ง ภาษาขมุบางถิ่น ได้กลายเป็นภาษามีวรรณยุกต์จากเดิมที่ไม่มี และอีกหลายภาษากำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง เช่น ภาษาญฮูร ภาษาของ เป็นต้น ซึ่งสิ่งนี้ยืนยันสมมุติฐานเกี่ยวกับกำเนิดและวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ว่าพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย